

Rhaglen Gyflawn

CABINET

CYNGOR GWYNEDD

DYDDIAD	Dydd Mawrth, 23ain Mehefin, 2015
AMSER	1.00 y.h.
LLEOLIAD	Siambr Hywel Dda - Swyddfa'r Cyngor Cyngor Gwynedd, Stryd y Jêl, CAERNARFON, Gwynedd, LL55 1SH
PWYNT CYSWLLT	Bethan Richardson 01286 679490 cabinet@gwynedd.gov.uk

AELODAU CABINET CYNGOR GWYNEDD

	Aelodau
Dyfed Wyn Edwards	Arweinydd
Dyfrig L. Siencyn	Dirprwy Arweinydd
Peredur Jenkins	Aelod Cabinet Adnoddau
John Wynn Jones	Aelod Cabinet Amgylchedd
Dafydd Meurig	Aelod Cabinet Cynllunio a Rheoleiddio
W. Gareth Roberts	Aelod Cabinet Oedolion, Iechyd a Llesiant
Mair Rowlands	Aelod Cabinet Plant a Phobl Ifanc
Gareth Thomas	Aelod Cabinet Addysg
Ioan Thomas	Aelod Cabinet Tai, Gofal Cwsmer, Llyfrgelloedd, Iaith, Amddifadedd a Chydraddoldeb
Mandy Williams-Davies	Aelod Cabinet Economi a Chymuned

RHAGLEN

	Eitem	Cyflwynir gan	Swyddog	Tud.
1	Ymddiheuriadau To receive apologies for absence			
2	DATGAN BUDDIANT PERSONOL			
3	MATERION BRYD			
4	Materion yn codi o Bwyllgorau Craffu			
5	Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar yr 2il o Fehefin 2015			1 - 4
6	Cymeradwyo Cynllun Strategol 2015/17			5 - 71
7	Ysgol Machreth, dalgylch Ysgol y Gader			72 - 79
8	Cynllun Rheoli Carbon			80 - 81
9	Adolygiad o Gronfeydd			82 - 102
10	Blaenraglen Cabinet Cyngor Gwynedd Chwarter 2 2015/16			103 - 104

**CABINET CYNGOR GWYNEDD
COFNODION
2 Mehefin 2015**

Yn bresennol –

Y Cynghorwyr : Dyfed Edwards (Cadeirydd), Peredur Jenkins, John Wynn Jones, Dafydd Meurig, W Gareth Roberts, Mair Rowlands, Dyfrig Siencyn, Gareth Thomas, Ioan Thomas, Mandy Williams-Davies.

Y Cynghorwyr Jason Humphreys ac E. Selwyn Griffiths – eitem 9.

Hefyd yn bresennol –

Dilwyn Williams (Prif Weithredwr), Morwena Edwards (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Iwan Trefor Jones (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Iwan G D Evans (Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol), Dafydd Edwards (Prif Swyddog Cyllid), William Jones (Uwch Reolwr Cyllid), Dafydd Gibbard (Uwch Reolwr Eiddo Corfforaethol), Garem Jackson (Swyddog Gwella Ansawdd Addysg), Bethan Richardson (Arweinydd Tîm Cefnogi Cabinet – Cofnod).

1. CROESAWU/YMDDIHEURIADAU

Croesawyd Aelodau'r Cabinet a Swyddogion i'r cyfarfod.

Ymddiheuriadau –

Cyng. Alan Jones Evans – eitem 6

Yr Aelodau Lleol canlynol yn ymddiheuro a datgan buddiant ar eitem 6 – Cyng.

Dilwyn Morgan ac Elwyn Edwards.

Arwyn Thomas (Prif Swyddog Addysg).

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Petai wedi bod yn bresennol roedd Arwyn Thomas (Prif Swyddog Addysg) yn datgan buddiant ar eitem 6 ac ni fyddai wedi cymryd rhan yn y drafodaeth.

3. MATERION BRYD

Nid oedd unrhyw faterion brys.

4. MATERION YN CODI O BWYLLGORAU CRAFFU

Nid oedd unrhyw faterion yn codi o Bwyllgorau Craffu.

5. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 19 Mai 2015.

6. DYFODOL DARPAPIAETH ADDYSG YN NALGYLCH YSGOL Y BERWYN – PENDERFYNIAD AR GYHOEDDI RHYBUDD STATUDOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Gareth Thomas.
Eiliwyd gan y Cyng. Dyfrig Siencyn.

PENDERFYNIAD

Cymeradwyo'r cynnig i gau Ysgol Bro Tegid, Ysgol Beuno Sant ac Ysgol y Berwyn ar 31 Awst 2018 a sefydlu Campws Dysgu 3-19 Cyfrwng Cymraeg statws Gwirfoddol a Reolir, (VC), ar safle presennol Ysgol y Berwyn i agor ar 1 Medi 2018.

Cymeradwyo cyhoeddi rhybuddion statudol ar y cynnig yn (i) uchod yn unol â gofynion Adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.

Yn dilyn ystyried sylwadau'r ymgynghoriad yn gysylltiedig â phwysigrwydd penodi pennaeth a'r angen iddo gael ei benodi o flaen amser, cymeradwyo penodi a chyllido pennaeth y Campws Dysgu 3-19 o arbedion y cynllun, am o leiaf blwyddyn cyn agor yr ysgol ym Medi 2018.

7. CYFRIFON TERFYNOL 2014/15 – ALLDRO REFENIW

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Peredur Jenkins.
Eiliwyd gan y Cyng. W Gareth Roberts.

PENDERFYNIAD

Cymeradwyo sefyllfa ariannol derfynol 2014/15 er mwyn galluogi'r Adran Gyllid i symud ymlaen a chynhyrchu'r datganiadau ariannol statudol ardystio gan y Pennaeth Cyllid erbyn 30 Mehefin a'u cyflwyno i'w craffu gan y Pwyllgor Archwilio ar 16 Gorffennaf 2015.

Cymeradwyo'r symiau i'w cario 'mlaen (y golofn "Gor/(Tan) Wariant Addasedig" o'r talfyriad yn Atodiad 1), sef –

ADRAN	£'000
Oedolion, Iechyd a Llesiant	0
Plant a Theuluoedd	(100)
Addysg	3
Economi a Chymuned	(60)
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	(49)
Rheoleiddio	40
Ymgynghoriaeth Gwynedd	(21)
Adran y Prif Weithredwr	(64)

Cyllid	(38)
Adnoddau Dynol	(64)
Strategol a Gwella	(94)
Cyllidebau Corfforaethol	0

Cymeradwyo'r trosglwyddiadau ariannol canlynol (amlinellwyd yn Atodiad 2 yr adroddiad i'r cyfarfod) –

- Gan fod y lefel o danwariant caniateir i'w gario ymlaen wedi'i gyfyngu i (£100k), cadarnhau fod y (£255k) sy'n weddill o'r Adran Plant i'w ryddhau a'i ail-gylchu ar gyfer delio gyda diffyg mewn adran arall.
- Clirio gorwariant yr Adran Oedolion, a'i ariannu drwy:-
 - all gyfeirio tanwariant (£255k) roedd uwchben y trothwy (£100k);
 - defnyddio (£113k) o falansau cyffredinol.
- Defnyddio (£235k) pellach o'r balansau cyffredinol er mwyn clirio'r diffyg net ar benawdau 'Corfforaethol'.

Nodi'r gostyngiad yn lefel y cyfanswm o gronfeydd penodol (defnyddio'r cronfeydd i'r pwrpasau neilltuwyd), a'r gostyngiad yn lefel balansau cyffredinol y Cyngor (yn unol â'r Strategaeth Ariannol yn ogystal â'r uchod) yn ystod 2014/15.

8. RHAGLEN GYFALAF 2014/15 – 2016/17

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Peredur Jenkins.
Eiliwyd gan y Cyng. Dafydd Meurig.

PENDERFYNIAD

Derbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd blwyddyn (sefyllfa 31 Mawrth 2015) o'r rhaglen gyfalaf, a chymeradwyo'r ariannu addasedig a gyflwynir yn rhan 2.2 – 2.5 o'r adroddiad a gyflwynwyd i'r cyfarfod, sef:

- lleihad £478,000 yn yr angen am grantiau a chyfraniadau;
- cynnydd £17,000 mewn defnydd o dderbyniadau cyfalaf;
- lleihad £195,000 mewn defnydd o gyfraniadau refeniw;
- cynnydd £169,000 mewn defnydd o gronfeydd.

9. CYDLEOLI LLYFRGELL PORTHMADOG A CHANOLFAN HAMDDEN GLASLYN

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyng. Ioan Thomas.
Eiliwyd gan y Cyng. Mair Rowlands.

PENDERFYNIAD

Cefnogi adleoli Llyfrgell gyhoeddus Porthmadog yng Nghanolfan Hamdden Glaslyn gyda chymorth grant Llywodraeth Cymru.

Cymeradwyo defnyddio holl dderbyniadau cyfalaf gwerthiant yr adeilad Llyfrgell bresennol tuag at gostau addasu'r Ganolfan Hamdden.

Dechreuodd y cyfarfod am 1 o'r gloch a daeth i ben am 2.20pm.

CADEIRYDD

ADRODDIAD I'R CABINET 23 Mehefin 2015

Aelod Cabinet: Y Cynghorydd Dyfed Edwards

Pwnc: Cynllun Strategol 2015-17

Swyddog cyswllt: Hawis Jones, Rheolwr Cynllunio Strategol a Pherfformiad

Y penderfyniad a geisir

Argymhell i'r Cyngor Llawn eu bod yn mabwysiadu Cynllun Strategol 2015-17

Barn yr aelod lleol

Nid yw'n fater lleol.

1.0 Cyflwyniad

- 1.1 Ym mis Mai 2013, mabwysiadodd y Cyngor ei Gynllun Strategol ar gyfer 2013–17. Prif bwrpas y Cynllun Strategol yw gosod gweledigaeth y Cyngor ar gyfer 2013–17, ac fe'i adolygir yn flynyddol.
- 1.2 Pwrpas adolygu'r cynllun eleni oedd gwneud yn siwr ein bod yn parhau i wneud y pethau iawn o ystyried y cyd-destun o galedi ariannol rydym yn gweithio ynddo. Er mwyn adolygu'n iawn, roedd angen inni ystyried beth oedd wedi newid ers y llynedd, gan edrych ar y materion cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a pholisi sydd yn dylanwadu ar y Cyngor a'r sir ac sy'n debygol o wneud hynny yn y blynyddoedd nesaf.
- 1.3 Mae'r Cynllun Strategol yn gosod meysydd blaenoriaeth y Cyngor ar gyfer y cyfnod, y sefyllfa rydym yn dymuno ei gweld ar gyfer y meysydd hynny, ac yn disgrifio'r hyn bydd y Cyngor yn ei wneud er mwyn cyrraedd y sefyllfa honno. Eleni eto, mae'n ofynnol i'r Cyngor fabwysiadu cynllun penodol ar gyfer y flwyddyn i ddod. Wrth gwrs mae hwn yn oll yng nghyd-destun her enfawr yr arbedion y bydd yn rhaid i'r Cyngor eu canfod dros y blynyddoedd nesaf.
- 1.4 Fel rhan o'r adolygiad, ac er mwyn cynnwys barn pobl Gwynedd ynddo, cynhaliwyd cyfres o sesiynau gyda'r cyhoedd ar draws Gwynedd fis Tachwedd 2014 o'r enw Her Gwynedd.

2.0 Rhesymau dros argymell y penderfyniad

- 2.1 Mae'r hyn sydd gerbron fel cynllun drafft er sylw'r Cabinet (Atodiad 1), yn gynnyrch misoedd o waith adolygu, ac yn cynrychioli'r newid sydd wedi bod ym mhwyslais y cynllun ers y llynedd. Bydd y pwyslais eleni a hyd at ddiwedd Mawrth 2017 ar wella gallu'r Cyngor i sicrhau'r gorau i bobl Gwynedd, ac fe fyddwn yn gwneud hynny drwy drawsffurfio gwasanaethau i fod yn wasanaethau y byddwn yn gallu eu cynnal i'r dyfodol.
- 2.2 Mae gofyn statudol i baratoi ac ystyried canfyddiadau asesiad o effaith o safbwynt cydraddoldeb wrth baratoi y Cynllun Strategol yn unol a gofynion Deddf Cydraddoldeb 2010 fel y'i gweithredir yng Nghymru. Atodir yr asesiad yn Atodiad 2. Nid yw'r asesiad yn canfod unrhyw effaith fyddai yn cyfiawnhau gwyro oddi wrth yr argymhelliad a rhagwelir elfennau fyddai ag effaith positif. Bydd y broses cynnal asesiad yn parhau wrth i gynigion penodol gael eu datblygu.

3.0 Ystyriaethau perthnasol

- 3.1 Unwaith eto eleni, rydym wedi ceisio bod yn fwy eglur am ein rhesymeg dros fynd i'r afael â rhai o'r materion yn y cynllun gan amlinellu'r sefyllfa bresennol a chyfleu pa sefyllfa rydym eisiau ei gweld.
- 3.2 Rydym hefyd yn dangos beth yn union rydan ni am ei wneud ac erbyn pryd i gyrraedd y sefyllfa rydym eisiau ei gweld. Mae'r cynllun yn cynnwys prosiectau a fydd yn cyfarch yr her, rhai sydd yn trawsffurfio gwasanaethau ac yn arbed arian, ac eraill lle mae blaenoriaeth glir ar gyfer gwireddu. Mae oes rhai o'r prosiectau yn ymestyn tu hwnt i fywyd y cynllun.
- 3.3 Un o'r pethau anoddaf ar yr adeg hon o wynebu'r her ariannol yw sicrhau'r capasiti digonol ar gyfer gweithredu ar yr addewidion hyn yn ariannol ac, yn fwy allweddol yn amser aelodau a swyddogion. Mae goblygiadau ariannol posib ynghlwm â rhai o'r ymrwymadau yn y cynllun ac fe nodir y rheini yn glir fesul prosiect. Tynnir sylw'r Cabinet at y rhain isod:

Prosiect D2: Prosiect Diogelu Plant a Phobl Ifanc

Bydd angen buddsoddiad o £60,000 ar gyfer y prosiect hwn. Fe fydd hyn yn cael ei ariannu o'r balansau.

Prosiect C1: Rhoi Ffordd Gwynedd ar Waith

Gyda buddsoddiad ychwanegol o £150mil, gellir cwblhau 31 adolygiad erbyn diwedd 2018-19, o'u cymharu â 22 a fyddai'n bosib heb fuddsoddiad ychwanegol. Edrychir ar y posibilrwydd o gywain £150mil o gyllidebau presennol y Cyngor.

Prosiect C5: Ymestyn y defnydd o hunanwasanaeth

Byddai'r prosiect yn darparu arbedion tebygol o oddeutu £90-£185k y flwyddyn, fodd bynnag, byddai angen £255k unwaith ac am byth i gyflogi adnodd 2 swyddog am gyfnod o ddwy flynedd a tair blynedd. Bydd y Prif Weithredwr yn ystyried y posibilrwydd o ariannu'r cynllun uchod o'r gronfa Buddsoddi i Arbed.

- 3.4 Mae'r tabl isod yn crynhoi, er gwybodaeth, yr hyn sydd wedi digwydd i'r prosiectau a oedd yng Nghynllun Strategol y llynedd.

Maes	# Prosiect	Datblygol	# Prosiect 2014-15	Wedi cwblhau	Aeddfedu	Parhau	Ymgorffori	Gwaith dydd i dydd	Dileu	Newydd	Cyfanswm
Plant a Phobl Ifanc	6	2	8	1	1	4	1	1	0	0	8
Gofal, Iechyd a Lles	5	5	10	3	0	4	0	3	0	0	10
Yr Economi	4	5	9	0	3	3	0	3	0	0	9
Yr Amgylchedd	5	0	5	0	0	0	0	5	0	0	5
Cymunedau Cryf	8	4	12	1	2	3	1	4	1	0	12
Diwylliant a Threfniadau busnes y Cyngor	6	2	8	1	0	3	1	3	0	0	8
CYFANSWM	34	18	52	6	6	17	3	19	1	0	52

4.0 Camau nesaf ac amserlen

- 4.1 O gymeradwyo'r Cynllun, bwriedir ei gyflwyno i'w fabwysiadu yng nghyfarfod llawn nesaf y Cyngor ar 9 Gorffennaf 2015.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Mae'n amlwg bellach bod yr her y mae'r Cyngor yn ei wynebu dros y blynyddoedd nesaf yn un enfawr ac y byddwn yn gorfod wynebu penderfyniadau anodd yn y misoedd a'r blynyddoedd i ddod.. Yn y cyd-destun hynny, mae'n fwy pwysig nag erioed ein bod yn eglur am yr hyn yr ydym am ei gyflawni a bod gennym fodd o asesu'r gwahaniaeth yr ydym yn ei wneud i fywyd trigolion y sir. Rwy'n cymeradwyo'r Cynllun drafft hwn fel ymdrech i wneud hynny.

Y Swyddog Monitro:

Mae'n ofyn statudol bod y Cyngor yn cyhoeddi amcanion gwella blynyddol ac mae'r Cynllun Strategol yn cyflawni hynny. Mater i'r Cyngor Llawn ydi mabwysiadu'r Cynllun Strategol ond mae'n rhaid i'r Cabinet gyflwyno ei gynigion a blaenoriaethau er ystyriaeth y Cyngor. Rwy'n nodi hefyd y bu ymgynghori a'r cyhoedd fel rhan o'r adolygaid drwy gyfrwng Her Gwynedd.

Y Pennaeth Cyllid:

Cyflwynir sylwadau ar lafar yn y cyfarfod .

Atodiadau

Atodiad 1 – Cynllun Strategol drafft Cyngor Gwynedd 2015-16

Atodiad 2 – Asesiad Effaith Cydraddoldeb

CYNLLUN STRATEGOL CYNGOR GWYNEDD 2013 -17

Mynegai

Cynnwys	Tudalen
Cyflwyniad yr Arweinydd	02
Proffil o Wynedd	03
Adolygu'r Cynllun	05
Gweledigaeth y Cynllun	06
Amcanion Gwella	07
Plant a Phobl Ifanc	08
Gofal	15
Diogelu	20
Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai	23
Y Gymraeg	28
Cyngor Effeithiol ac Effeithlon	31
Cynllunio Ariannol	35
Cyflawni'r Cynllun	39
Atodiad I - Mesurau	40

Cyflwyniad yr Arweinydd

Mae'r Cynllun Strategol hwn yn gyfle i ni fel Cyngor adolygu ein prif gynlluniau yn ystod y cyfnod diweddar, fel a amlygwyd yn ein cynllun gwreiddiol, gan gadarnhau ein bwriadau neu eu hail-wampio yn sgil newid yn yr amgylchiadau. Nid yw'r byd, na Gwynedd, yn aros yn llonydd ac mae'n rhaid i ni sicrhau ein bod yn effro i fygythiadau a chyfleon fel ei gilydd.

Yn yr un modd, mae'n rhaid i ni greu Cyngor sydd yn ystwyth ac sydd, yn anad dim, yn rhoi budd pobl a chymunedau Gwynedd yn flaenaf. Mae'r cyfnod hwn gyda'r tonnau di-ddiwedd o doriadau gan Lywodraeth Ganol yn mynnu ein bod yn sianelu ein hegnïon i geisio gwneud gwahaniaeth i fywydau pobl ein sir, yn arbennig y rhai hynny sydd fwyaf dibynnol ar wasanaethau cyhoeddus.

Ac mae'n rhaid i ni yng Ngwynedd gydio yn y pethau arbennig sydd gennym i gynnig i Gymru ac i'r byd a thrwy hynny lywio ein Gwynedd yfory, er gwaetha'r wasgfa. Yng nghanol y storm, gallwn angori ein dyfodol yn ein cymunedau, yn ein hiaith a'n diwylliant, yn ein hamgylchedd naturiol, yn ein diwydiannau creadigol ac yn ein pobl ifanc.

Ond mae'r ffordd rydym yn cynnal gwasanaethau a chymunedau yn newid: wrth i'r sector cyhoeddus grebachu mae bwlch angen ei lenwi ac mae rôl gan bawb ohonom i ystyried pob posibilrwydd creadigol i'r dyfodol. Os ydym am geisio diogelu yr hyn rydym yn cyfrif yn bwysig yna mae rhaid bod yn barod i gefnogi ffyrdd newydd o gynnal y gwasanaethau hynny. Bydd Cyngor Gwynedd – yn aelodau a swyddogion – yn rhoi pob cefnogaeth sydd angen. Ond bydd unrhyw lwyddiant yn ddibynol ar ymdrechion grwpiau gwirfoddol, mentrau cymdeithasol, grwpiau trydydd sector, cyngorau tref a chymuned ac eraill.

Mae argyfwng economaidd yn aml yn arwain at newidiau radical. Credaf fod yma gyfle i ni yng Ngwynedd greu rhywbeth cadarnhaol yn ystod y cyfnod hwn: rhyw 'syndicatiaeth cymunedol' ble bydd asedau yn nwylo'r gymuned, nid y wladwriaeth a ble bydd grym yn nwylo y llawer, nid yr ychydig. Gadewch i ni gyd gyfrannu at y gwaith o ail-ddyfeisio ein dyfodol ein hunain.

Dyfed Edwards

Dyfed Edwards
Arweinydd y Cyngor

Proffil o Wynedd

Mae 75 Aelod Lleol yn eistedd ar Gyngor Gwynedd. Mae'r Cyngor yn gyfrifol am ddarparu ystod eang o wasanaethau cyhoeddus ar gyfer 121,900 o breswylwyr, gan gynnwys: addysg ac ysgolion, gwasanaethau cymdeithasol, canolfannau hamdden, llyfrgelloedd, gwasanaethau cynllunio, priffyrdd, rheoli gwastraff, gwarchod y cyhoedd, gwasanaethau ieuencid a datblygu'r economi.

Ers 2001, mae poblogaeth Gwynedd wedi cynyddu o 4.4% (5,100 o bobl). Mae hyn yn cymharu gyda chynnydd o 5.9% yng Nghymru.

Mae Gwynedd yn ardal wledig fawr sydd yn 2,535 cilomedr sgwâr o faint mewn termau daearyddol. Gwynedd yw'r ail sir fwyaf yng Nghymru ac mae'n werth 12% o gyfanswm arwynebedd y wlad.

Mae 65% o drigolion Gwynedd yn siarad Cymraeg a hithau hefyd yw iaith weinyddol fewnol y Cyngor.

Yn 2015-16, roedd Gwariant Refeniw Crynswth y Cyngor yn £367 miliwn. Ymhlith amrywiaeth eang o wasanaethau eraill, defnyddiwyd yr arian hwn i addysgu dros 16,000 o ddisgyblion, cynnal 2,888 cilomedr o briffyrdd a 301 cilomedr o arfordir.

Mae 97 Ysgol Gynradd, 14 Ysgol Uwchradd a 3 Ysgol Arbennig yng Ngwynedd.

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am redeg 12 Canolfan Hamdden o fewn y sir ac 17 o Lyfrgelloedd.

Mae amgylchedd naturiol Gwynedd yn atyniad gwerthfawr o ran denu twristiaeth. Yn 2013, daeth oddeutu 6.6 miliwn o ymwelwyr i Wynedd gan greu £907 miliwn mewn refeniw.

Mae 67.5% o dir Gwynedd wedi ei leoli o fewn Parc Cenedlaethol Eryri, y parc cenedlaethol mwyaf yng Nghymru.

Cafodd ran helaeth o Ben Llŷn ei ddynodi yn Ardal o Harddwch Naturiol yn 1956, un o bump yng Nghymru.

Yn 2014, roedd canolrif incwm cartref yng Ngwynedd (£22,240) yn 8% yn is na'r ffigwr ar gyfer Cymru (£24,108) ac 25% yn is na'r ffigwr ar gyfer Prydain (£27,857).

Yn 2014, y pris canolrif ar gyfer tŷ yn cael ei werthu yng Ngwynedd oedd £136,000 sydd yn gynydd o 3.0% o'i gymharu â 2011.

Amcangyfrifir bydd nifer yr aelwydydd yng Ngwynedd wedi cynyddu o 12.5% erbyn 2036. Mae hyn yn llai na'r amcangyfrif o gynydd ar gyfer Cymru oll, sef 14.6%.

Yn ôl Arolwg Her Gwynedd (2014):

Roedd 84% o bobl yn fodlon neu'n fodlon iawn gyda Gwynedd fel lle i fyw;

Roedd 52% yn fodlon neu'n fodlon iawn gyda'r ffordd mae Cyngor Gwynedd yn rhedeg pethau;

Roedd 45% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf fod Cyngor Gwynedd yn cynnig gwerth am arian.

Roedd 17% yn anghytuno neu'n anghytuno'n gryf fod Cyngor Gwynedd yn cynnig gwerth am arian.

Roedd 36% yn anghytuno eu bod yn gallu dylanwadu ar benderfyniadau yn eu hardal leol, ond roedd 28% yn cytuno eu bod yn gallu dylanwadu ar y gwasanaethau maent yn eu defnyddio.

Gellir cael mwy o wybodaeth am y Cyngor a'i wasanaethau drwy ymweld â'r wefan - www.gwynedd.gov.uk

Adolygu'r Cynllun

Cafodd y Cynllun Strategol gwreiddiol ar gyfer 2013-17 ei fabwysiadu gan y Cyngor ym mis Mai 2013.

Pwrpas adolygu'r cynllun eleni oedd gwneud yn siwr ein bod yn parhau i wneud y pethau iawn o ystyried y cyd-destun o galedi ariannol rydym yn gweithio ynddo. Er mwyn adolygu'n iawn, roedd angen inni ystyried beth oedd wedi newid ers y llynedd, gan edrych ar y materion cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a pholisi sydd yn dylanwadu ar y Cyngor a'r sir ac sy'n debygol o wneud hynny yn y blynyddoedd nesaf.

Fel rhan o'r adolygiad, ac er mwyn cynnwys barn pobl Gwynedd ynddo, fe wnaethon ni gynnal cyfres o sesiynau gyda'r cyhoedd ar draws Gwynedd fis Tachwedd 2014 o'r enw Her Gwynedd, a'u pwrpas oedd:

- Casglu barn trigolion Gwynedd ynghylch pa wasanaethau ac adnoddau y mae pobl yn eu gwerthfawrogi fwyaf
- Esbonio'n fanwl graddau'r her ariannol y mae Gwynedd yn ei wynebu
- Darganfod a oes ffyrdd eraill o ddarparu gwasanaethau er mwyn osgoi toriadau i wasanaethau lle bynnag bo hynny'n bosibl

Cafodd y sesiynau eu cynnal yn y lleoliadau canlynol: Caernarfon, Y Bala, Tywyn, Pwllheli, Blaenau Ffestiniog, Bangor, Porthmadog, Dolgellau ac Abermaw, a daeth cyfanswm o 280 o bobl iddynt. Roedd y dystiolaeth o'r sesiynau hyn wedyn yn ein galluogi i benderfynu ar feysydd blaenoriaeth y cynllun a gweithio ymhellach ar y pethau rydym eisiau eu newid dros y ddwy flynedd nesaf. Mae'r adolygiad wedi arwain at newid pwyslais y cynllun, a hynny'n bennaf oherwydd y cyfnod ariannol anodd rydym ynddo:

Meysydd

Yn ystod yr adolygiad, daeth yn amlwg pa mor bwysig inni yn ystod cyfnod y Cynllun Strategol hwn ydi meysydd Diogelu a Chynllunio Ariannol. Oherwydd hynny, rydym yn eu cynnwys fel meysydd newydd yn dilyn yr adolygiad. Nid yw cynllun eleni yn cynnwys y maes Amgylchedd. Mae hyn oherwydd ein bod wedi cyflawni ein blaenoriaethau strategol a byddwn nawr yn parhau i roi sylw i gynlluniau yn y maes amgylchedd fel rhan o waith dydd i ddydd y Cyngor.

Prosiectau

Ers y llynedd, mae chwe phrosiect wedi dod i ben oherwydd eu bod wedi cyflawni yr hyn roeddem wedi ei addo. Gan fod y cynllun diwygiedig yn newid ei bwyslais, roedd hynny'n golygu newid yn y prosiectau hefyd. Mae rhai ohonynt a oedd yng nghynllun y llynedd yn derbyn sylw fel rhan o waith dydd i ddydd y Cyngor, ac eraill wedi eu hymgorffori o fewn prosiectau newydd y cynllun.

Mesurau

Mae ein mesurau hefyd wedi eu haddasu er mwyn adlewyrchu'r newid pwyslais sydd yn y cynllun.

Gweledigaeth y Cynllun

Y gorau i bobl Gwynedd mewn cyfnod anodd

Ein gweledigaeth yn y cynllun hwn yw sicrhau ein bod yn parhau i gwrdd ag anghenion pobl Gwynedd er gwaetha'r ffaith bod adnoddau'r Cyngor yn prinhaus. Bydd pwyslais ein Cynllun Strategol 2015-17 ar wella gallu'r Cyngor i sicrhau'r gorau i bobl Gwynedd, ac fe fyddwn yn gwneud hynny drwy drawsffurfio gwasanaethau i fod yn wasanaethau y byddwn yn gallu eu cynnal i'r dyfodol.

Heb gynllun fel hwn i gyfarch y sefyllfa, a pharatoi ar gyfer y cyfnod nesaf yn hanes Gwynedd, mae'n bosib y bydd gwasanaethau allweddol yn peidio â bod.

Mae'r cynllun eleni wedi ei baratoi mewn cyfnod o galedi ariannol, ac felly bu'n rhaid ystyried y cyddestun hwnnw: Yn ychwanegol i'r arbedion o £13.6m rydym wedi eu cytuno er mwyn gweithredu yn fwy effeithlon, byddwn yn ymgynghori gyda'r cyhoedd rhwng mis Medi a Tachwedd 2015 ar y toriadau y bydd angen inni eu gwneud oherwydd y lleihad mewn adnoddau. Yn ogystal, etholwyd llywodraeth newydd i San Steffan fis Mai 2015, ac mae'r hyn yr ydym yn ei wybod am gynllun y Canghellor i leihau'r diffyg ariannol yn golygu y gallwn ddisgwyl parhad yn y pwysau ar ein cyllidebau dros y blynyddoedd i ddod, ac fe all hyn olygu toriadau pellach.

Mae Cyngor Gwynedd yn benderfynol o wynebu'r her ariannol, a gweithio yn ddi-flino i wella ein gwasanaethau er mwyn parhau i gynnig y gorau i bobl Gwynedd er gwaetha'r amgylchiadau. Bydd hyn, heb amheuaeth, yn golygu gwneud penderfyniadau anodd a lleihau ar rai gwasanaethau er mwyn gallu trawsnewid a chynnal rhai eraill.

Byddwn yn adolygu'r cynllun yn rheolaidd dros y ddwy flynedd nesaf, ac yn rhoi sylw gofalus i effaith unrhyw benderfyniad a wneir i dorri gwasanaeth ar ein gallu i gyflawni yr hyn rydym wedi ei addo yn y cynllun hwn.

Trefnir y cynllun yn ôl ein meysydd blaenoriaeth fel a ganlyn:

Plant a Phobl Ifanc

Gofal

Diogelu

Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai

Y Gymraeg

Cyngor Effeithiol ac Effeithlon

Cynllunio Ariannol

Amcanion Gwella

Rhestrir yma grynodedb o'n **hamcanion gwella**. Mae'r rhain yn canolbwyntio ar y materion y byddwn yn rhoi sylw pennaf iddynt dros gyfnod y cynllun. Rydym wedi pennu 16 o amcanion gwella, gyda'r cyntaf, sef 'Rhoi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud' yn arwain y cyfan:

Cyngor Effeithiol ac Effeithlon	
AG1	Rhoi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud
Plant a Phobl Ifanc	
AG2	Gwella ansawdd addysg
AG3	Creu rhwydwaith o ysgolion hyfyw i'r dyfodol
AG4	Gwella darpariaeth Anghenion Addysgol Arbennig a Chynhwysiad
AG5	Gwella gwasanaethau ataliol i blant a phobl ifanc bregus
Gofal	
AG6	Gwella ymgysylltu gyda chymunedau ar yr her gofal
AG7	Gwella gweithio'n integredig gan ganolbwyntio ar yr hyn sy'n cyfri i unigolion
AG8	Paratoi'r gweithlu gofal er mwyn cwrdd â'r ffordd newydd o weithio
AG9	Gwella darpariaeth llety a gofal ar gyfer oedolion bregus
Diogelu	
AG10	Gwella trefniadau diogelu'r Cyngor
Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai	
AG11	Gwella ansawdd swyddi a lefelau cyflog
AG12	Cryfhau cryfder a chadernid busnesau a chadw'r budd yn yr economi leol
AG13	Cryfhau'r economi wledig
AG14	Cydymdrechu yn erbyn tlodi
Y Gymraeg	
AG15	Hybu defnydd y Gymraeg yng Ngwynedd
Cynllunio Ariannol	
AG16	Sicrhau cyllideb gytbwys gynaliadwy i'r dyfodol

Bydd yr amcanion gwella hyn yn cael eu gwireddu drwy gyfrwng y prosiectau sydd yn cael eu cynnwys yn y cynllun hwn.

Plant a Phobl Ifanc

Mae dechrau cyfnod bywyd pob un ohonom wedi bod yn allweddol inni ar gyfer gosod sylfaen ar gyfer gweddill ein bywydau, ac mae'r egwyddor o wneud yn siwr fod pob plentyn a person ifanc yn cael yr un cyfleoedd ac yn derbyn yr un safon dda o addysg yn un bwysig.

Wrth inni ddatblygu trefniadau addysg Gwynedd, mae hefyd yn hanfodol ein bod yn gwneud yn siwr eu bod yn gynaliadwy i'r dyfodol, a'n bod yn gallu cynnig yr amgylchedd ddysgu orau i'n holl blant, pobl ifanc a staff. Mae'n flaenoriaeth i sicrhau bod y dysgwyr mwyaf bregus yn profi llwyddiant, a bydd angen hefyd sicrhau bod plant gydag anghenion dysgu ychwanegol yn cael eu hasesu yn gynnar a chywir ac yn cael cyfleoedd addysgu o'r ansawdd cywir. Mae hyn yn golygu y bydd rhaid inni ganolbwyntio ar sicrhau cysondeb yn ansawdd yr addysg rydym yn ei gynnig i holl blant a phobl ifanc y sir, lle bynnag y bônt yn byw.

Mae hefyd angen ystyried buddsoddi mewn gwaith ataliol ac ymyrraeth gynnar a darparu'r math cywir o wasanaeth. O wneud hyn yn llwyddiannus, bydd modd lleihau'r galw am wasanaethau statudol a galluogi plant a phobl ifanc i fyw yn fwy annibynnol.

Rydym angen gweld sefyllfa lle bydd ansawdd addysg yn fwy cyson o fewn y sir, ac y bydd trefniadau cadarn yn eu lle er mwyn helpu plant ag anghenion dysgu ychwanegol i gyflawni'u potensial. Rydym hefyd angen gwneud yn siwr bod ein cynlluniau ataliol yn fwy cynaliadwy a'n bod yn canolbwyntio ymdrechion yn y llefydd iawn.

Beth yn union ydan ni am ei wneud ac erbyn pryd i gyrraedd y sefyllfa da ni eisiau ei gweld?

Fe fydd gennym gyfres o brosiectau er mwyn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

PI: Prosiect Strategaeth Ansawdd Addysg

Pwrrpas y prosiect hwn yw paratoi a datblygu Strategaeth Ansawdd Addysg fydd yn sail i wella a chysoni safonau addysg ar draws y sir. Bydd y Strategaeth yn canolbwyntio yn enwedig ar wella cyrhaeddiad addysgol rhai grwpiau penodol, megis cyflawniad bechgyn a'r disgyblion hynny sy'n derbyn prydau ysgol am ddim. Bydd sylw penodol hefyd yn cael ei roi i wella arweinyddiaeth o fewn y maes addysg, ynghyd â chynigion i sicrhau rhwydwaith o ysgolion hyfyw i'r dyfodol. Bydd datblygu Strategaeth Ansawdd yn allweddol os am dargedu adnoddau cyfalaf ychwanegol i'r sir, yn enwedig o gyfeiriad Llywodraeth Cymru.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi datblygu a rhoi ar waith Strategaeth Ansawdd Addysg i'r sir.

Cost: Dim cost ychwanegol.

P2: Prosiect Gwella Arweinyddiaeth a Rheolaeth

Pwrpas y prosiect yma yw gwella amodau arweinyddiaeth er mwyn codi safonau. Bydd y prosiect yn gweithredu ar gynigion fydd yn gwella arweinyddiaeth a rheolaeth, gyda'r bwriad o symud tuag at y nod bod penaethiaid ysgolion yn ddigyswllt, hynny yw, nad ydynt yn dysgu plant.

Erbyn diwedd y prosiect, bydd gwell ansawdd o ran arweinyddiaeth o fewn ysgolion y sir. Yn ogystal, bydd strwythur gyrfa gliriach yn ei le ar gyfer athrawon. Bydd hyn yn allweddol os am sicrhau bod plant a phobl ifanc yn elwa o safonau mwy cyson yn ein hysgolion, gan y bydd effaith arweinyddiaeth gref yn cael effaith positif ar gyrhaeddiad plant a phobl ifanc.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Comisiynu adroddiad ar amodau arwain a rheoli ysgolion y sir a gweithredu ar yr argymhellion cytunedig
- Monitro a herio pob ysgol a defnyddio'r holl bwerau sydd ar gael i'r awdurdod wella arweinyddiaeth a rheolaeth mewn ysgolion sy'n tanberfformio
- Datblygu rheolwyr a darpar reolwyr o fewn gwasanaethau ac adnabod arweinwyr ar gyfer y dyfodol
- Datblygu cyfundrefn ysgol i ysgol rymus a sicrhau bod trefniadau mewn lle er mwyn rhannu arfer orau i osgoi dyblygu
- Sicrhau bod buddsoddiadau cyfalaf yn arwain at wella amodau arweinyddiaeth a rheolaeth

Cost: Dim cost ychwanegol.

Rhaglen Creu Rhwydwaith o Ysgolion Hyfyw i'r Dyfodol

Pwrpas y rhaglen yma yw datblygu rhwydwaith o ysgolion hyfyw i'r dyfodol. Bydd cyflawni'r rhaglen yn creu gwell amodau i ddatblygu arweinyddiaeth, cynyddu a chysoni safonau addysg, a gwella profiadau i blant a phobl ifanc.

P3: Prosiect Ysgol Bro Llifon

Pwrpas y prosiect yma yw darparu ysgol newydd yn sgil penderfyniad y Cyngor i gau ysgolion y Groeslon, Carmel, a Bron y Foel. Mae'r achos busnes eisoes wedi'i gymeradwyo, a bydd buddsoddiad o £4.8m yn creu amgylchedd dysgu ac yn cynnig adnodd newydd, addas i bwrpas a chynaliadwy, gan sicrhau ysgol a fydd yn gallu diwallu gofynion addysg heddiw.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Cwblhau holl elfennau gwahanol y gwaith sydd yn gysylltiedig â sefydlu'r ysgol ardal newydd
- Parhau â'r gwaith adeiladu gwerth £4.84 miliwn fel bod Ysgol Bro Llifon yn agor (Medi 2015)

Cost: Dim cost ychwanegol.

P4: Prosiect Ysgol Hafod Lon

Pwrpas y prosiect yma yw darparu ysgol arbennig newydd i ddisgyblion Meirionnydd a Dwyfor a hynny yn wyneb y penderfyniad i gau'r Ysgol Hafod Lon bresennol.

Bydd lle i dros 100 o ddisgyblion yn yr ysgol newydd, ynghyd â darpariaeth breswyl ac egwyl fer. Bydd y datblygiad newydd yn creu darpariaeth fodern ac yn cynnwys adnoddau newydd a phwrrpasol ar gyfer anghenion addysgol arbennig, gan wella cyfleodd a phrofiadau plant, ac o ganlyniad safon eu haddysg. Bydd yr adeilad newydd yn cynnwys dosbarthiadau modern, pwll hydrotherapi, ystafelloedd therapi, offer synhwyrdd, ardaloedd addas tu allan ar gyfer chwarae a dysgu, yn ogystal â gardd a chaffi lle caiff y plant hŷn ddatblygu eu sgiliau mentergarwch. Bydd y cyfleusterau diweddaraf yma yn gwella profiadau plant sy'n mynychu yn ogystal â'u teuluoedd.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Cwblhau a chyflwyno'r Achos Busnes Llawn i Lywodraeth Cymru am eu cyfraniad o £6.5 miliwn fel rhan o Raglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain
- Cwblhau'r prosesau statudol angenrheidiol
- Cychwyn a chwblhau'r gwaith yn gysylltiedig â symud Ysgol Hafod Lon a Tŷ Aran i Benrhyndeudraeth a sefydlu'r uned breswyl newydd
- Cwblhau'r gwaith adeiladu arfaethedig ym Mhenrhyndeudraeth sydd gwerth £13 miliwn ac agor yr ysgol newydd (Medi 2016)

Cost: Dim cost ychwanegol.

P5: Prosiect Dalgylch Y Gader

Pwrpas y prosiect hwn yw sefydlu un Ysgol Ddilynol Ddalgylchol cyfrwng Cymraeg 3-16 oed yn nalgylch Ysgol y Gader.

Bydd y cynnig hwn yn creu gwell amodau i ddatblygu arweinyddiaeth, rhannu adnoddau a gwella a chysoni ansawdd yr addysg ar draws y dalgylch. Golyga hefyd fuddsoddiad cyfalaf sylweddol o £4.3m i wella'r amgylchedd ddysgu ar safleoedd penodol yn y dalgylch.

Bydd yr ysgol ddilynol newydd yn agor yn Medi 2017.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Cwblhau a chyflwyno'r Achos Busnes Llawn i Lywodraeth Cymru am eu cyfraniad o £1.8 miliwn fel rhan o Raglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain.
- Cwblhau'r prosesau statudol angenrheidiol
- Cychwyn y broses o sefydlu corff llywodraethol cysgodol yr ysgol arfaethedig, pendoï pennaeth ac yna cwblhau'r strwythur staffio

Erbyn diwedd y prosiect, byddwn wedi agor ysgol ddilynol newydd (Medi 2017), a

- Chwblhau gwariant ôl-groniad cynnal a chadw safleoedd Friog, Y Gader a Dinas Mawddwy
- Cwblhau'r gwaith adeiladu arfaethedig gwerth £4.34 miliwn ar safleoedd Rhydymain, Llanelltyd a Cynradd Dolgellau

Cost: Dim cost ychwanegol.

P6: Prosiect Ysgol Glancegin

Pwrpas y prosiect hwn yw sicrhau buddsoddiad i ddarparu adeilad o'r newydd i Ysgol Glancegin sydd wedi ei lleoli ym Maesgeirchen, Bangor. Nid yw amgylchedd dysgu'r ysgol yn addas, gan fod yr adeiladau presennol wedi cyrraedd diwedd eu oes, ac mae eu cyflwr yn wael iawn.

Bydd y cynllun newydd yma yn sicrhau gofod modern a phwrrpasol er mwyn gwella amodau i athrawon a phlant. Bwriedir yn ogystal ymchwilio i'r posibiladau o ddatblygu Canolfan Integredig ar gyfer plant a theuluoedd ger safle yr ysgol newydd. Bydd y ganolfan hon yn dwyn ynghyd rai o'r gwasanaethau hynny sy'n cefnogi plant a theuluoedd ar Stad Maesgeirchen, a rhoi sylw penodol i wasanaethau blynyddoedd cynnar a rhai sy'n ataliol eu natur.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Cwblhau a chyflwyno'r Achos Busnes Llawn i Lywodraeth Cymru am eu cyfraniad o £2.55 miliwn fel rhan o Raglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain.
- Cwblhau proses ddylunio a thendro i ddatblygu cynllun adeilad a safle fydd yn cynnig yr ysgol newydd orau posib a phwrrpasol i'r disgyblion

Erbyn diwedd y prosiect, byddwn wedi:

- Cwblhau'r gwaith adeiladu arfaethedig gwerth £5.11 miliwn
- Paratoi achos busnes llawn er mwyn datblygu canolfan integredig i blant a theuluoedd ar safle ger yr ysgol newydd ar stad Maesgeirchen

Cost: Dim cost ychwanegol.

P7: Prosiect Dalgylch Y Berwyn

Pwrpas y prosiect yma yw creu Campws Dysgu Gydol Oes cyfrwng Cymraeg ar safle presennol Ysgol y Berwyn. Bydd y Campws yn adnodd cymunedol o'r radd flaenaf i'r ardal, ac yn chwarae rhan allweddol wrth hyrwyddo'r iaith Gymraeg.

Bydd y cynnig yn arwain at fuddsoddiad o £9.27m yn nhref y Bala, gan wella yn sylweddol yr amgylchedd ddysgu i blant yr ardal. Yn ogystal, bydd y campws yn cynnwys adnoddau cymunedol fel llyfrgell a darpariaeth gelfyddydol, a bwriedir cyflwyno achos i ddenu adnoddau ychwanegol i wella'r ddarpariaeth chwareon.

Bydd y campws yn agor ym mis Medi 2018.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Cwblhau a chyflwyno'r Achos Busnes Llawn i Lywodraeth Cymru am eu cyfraniad o £4.63 miliwn fel rhan o Raglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain
- Cwblhau'r prosesau statudol ar yr opsiwn ffafredig i sefydlu Campws Dysgu 2-19
- Sefydlu corff llywodraethol cysgodol y Campws Dysgu arfaethedig, a chychwyn gwaith y corff o benodi pennaeth a chwblhau y strwythur staffio
- Cwblhau'r prosesau statudol er mwyn sefydlu ffederasiwn rhwng y tair ysgol yn y dalgylch
- Targedu adnoddau ychwanegol ar gyfer gwella'r ddarpariaeth chwaraeon i'r dyfodol
- Cychwyn ar y gwaith adeiladu arfaethedig gwerth £9.27 miliwn ar safle presennol Ysgol Y Berwyn

Cost: Dim cost ychwanegol.

P8: Prosiect Trawsnewid y ddarpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad

Pwrpas y prosiect yma fydd trawsnewid y gwasanaeth ar gyfer plant sydd ag anghenion dysgu ychwanegol. Nod y prosiect yw sicrhau bod plant sydd ag anghenion dysgu ychwanegol yn derbyn mwy o gefnogaeth ar gyfer manteisio ar gyfleoedd ac ennill profiadau sydd wedi'u cynllunio yn effeithiol ar eu cyfer, fel eu bod yn gwneud cynnydd priodol yn unol â'u gallu.

Erbyn diwedd y prosiect, bydd plant sydd ag anghenion dysgu ychwanegol yn cael eu hasesu yn gynnar a chywir ac yn cael y cyfleoedd addysgu o'r ansawdd cywir.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Mabwysiadu Strategaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad a rhoi trefniadau mewn lle i'w gweithredu, gan gyflawni gwell deilliannau i blant a phobl ifanc am gost sylweddol lai
- Ail-strwythuro ac uwchsgilio'r gweithlu
- Sicrhau cysondeb mewn ansawdd darpariaeth

Cost: Dim cost ychwanegol.

P9: Rhaglen Sicrhau ystod o wasanaethau ataliol ar gyfer grwpiau o blant a phobl ifanc bregus Gwynedd

Pwrpas y rhaglen hon yw darparu cefnogaeth ar gyfer grwpiau bregus o blant a phobl ifanc er mwyn eu galluogi i fyw yn annibynnol heb orfod bod yn ddibynnol ar wasanaethau statudol. Bydd y rhaglen yn sicrhau ymyrraeth gynnar ac yn pwysleisio bod y gefnogaeth briodol yn cael ei rhoi ar yr adeg gywir. Y bwriad yma yw sicrhau bod rhaglen glir o weithgareddau ataliol ar gael i bobl ifanc o fewn y sir, a bod honno yn rhaglen sydd â pherchnogaeth traws-sector, yn cynnwys y trydydd sector.

Wrth fuddsoddi yn y gwaith ataliol, yn y dyfodol, bydd llai o deuluoedd a phlant yn cael eu cyfeirio at ymyraethau cost uchel o fewn y gwasanaethau statudol. Bydd deilliannau positif i blant a phobl ifanc oherwydd bydd modd iddynt fyw yn annibynnol a bydd deilliannau busnes i'r gwasanaethau cyhoeddus gan y bydd lleihad yn y galw am wasanaeth statudol.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Cynnal awdit ac asesiad effaith o'r gweithgareddau/rhaglenni yn y maes
- Gweithredu Strategaeth Ataliol sy'n gosod cyfeiriad hirdymor ar gyfer gweithgareddau ataliol o fewn Gwynedd gan roi ystyriaeth i raglenni o fewn y trydydd sector, y Gwasanaeth Iechyd a'r Heddlu
- Gweithredu fframwaith ymgysylltu'r Llywodraeth, sy'n rhoi sylw i grwpiau bregus o blant a phobl ifanc

Cost: Dim cost ychwanegol.

Beth fydd effaith yr hyn y byddwn yn ei wneud ar fywydau pobl Gwynedd?

Lefelau cyrhaeddiad disgyblion yn cynyddu ar draws y sir.

Llais a barn pobl ifanc yn gryf wrth lunio darpariaeth.

Rhieni yn teimlo bod eu barn yn cyfrif.

Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
EDU/016a	Canran presenoldeb yn ysgolion cynradd yn y flwyddyn academiaidd		Cynnal
EDU/016b	Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd		Gwelliant
EDU/008aN	Nifer o waharddiadau parhaol yn ysgolion cynradd yn y flwyddyn academiaidd		Bodolion gweld gostyngiad
EDU/008bN	Nifer o ddisgyblion a waharddwyd yn barhaol yn yr Uwchradd		Defnyddir fel data rheolaeth, felly ni osodir cyfeiriad.
Adn28	Canran y Llefydd Gweigion (cyfunol) yn Ysgolion y Sir	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Cynnal
CSP3	Canran y cynnydd a wnaed gan deuluoedd yn dilyn ymyrraeth y Tîm o Amgylch y Teulu, Gyda'n gilydd	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Cynnal
DANS08	Canran disgyblion 15 oed sydd yn ennill trothwy lefel 2 (5 gradd A* - C TGAU) neu gyfatebol		Defnyddir fel data rheolaeth, felly ni osodir cyfeiriad.

Gofal

Rydym wedi gwybod ers tro fod y boblogaeth pobl hŷn yng Ngwynedd yn cynyddu. Dangosodd cyfrifiad 2011 y rhagwelir twf yn ein poblogaeth dros 85 o 3,875 yn 2015 i 4,110 erbyn 2017 a 6,832 erbyn 2032. Wrth inni fyw yn hŷn, mae ein hanghenion yn newid gydag amser ac yn aml, fe all hyn olygu fod ar bobl angen gwasanaethau gofal a gwasanaethau iechyd ar yr un adeg.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cymru yn gosod cyfrifoldebau newydd ar y Cyngor, ac yn cynnig cyfle unwaith mewn cenhedlaeth i foderneiddio cyfraith gwasanaethau cymdeithasol. Mae'n nodi newid sylweddol yn y ffordd mae gwasanaethau allweddol llywodraeth leol yn cael eu darparu, ac mae pedair egwyddor sylfaenol:

- 1) Pobl – rhoi pobl a'u hanghenion yn ganolog i'w gofal, rhoi llais iddynt a rheolaeth dros eu canlyniadau bywyd
- 2) Llesiant – cefnogi pobl i gyrraedd at y cyflwr llesiant gorau y gallant, a mesur llwyddiant hyn
- 3) Ymyrraeth gynt – cynyddu gwasanaethau ataliol o fewn y gymuned er mwyn lleihau anghenion mwy dwys rhag codi
- 4) Cydweithio – asiantaethau a sefydliadau yn gweithio'n gryf mewn partneriaeth â'i gilydd

Ochr yn ochr â hyn, mae adnoddau'r Cyngor yn prinhau, sydd wedi golygu fod angen inni ganfod arbedion. Mae pobl hefyd yn dweud wrthym eu bod yn awyddus i barhau i fyw yn eu cartrefi ac i fod yn rhan o'u cymunedau.

Rydym angen ymateb i hyn drwy wneud yn siwr fod pobl Gwynedd yn ymwybodol o'r her sydd yn ein hwynebu a gweithio tuag at ffyrdd newydd a gwahanol o ddarparu gwasanaethau. Er mwyn cyflawni hyn, mae dau beth allweddol rydym angen eu wneud, sef yn gyntaf, gwneud yn siwr fod gennym staff sydd yn barod ar gyfer yr her, ac yn ail, gweithio'n agos gyda'r gwasanaethau iechyd er mwyn gwneud yn siwr ein bod yn medru ymateb i anghenion pob unigolyn.

Rydym angen gweld sefyllfa lle y bydd gan bobl Gwynedd ymwybyddiaeth dda o'r sialens sy'n wynebu'r maes gofal, ac y bydd gan staff yr hyder i gwrdd â'r ffordd newydd o weithio. Ffordd fydd hon a fydd yn addas i gwrdd â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014 ac a fydd yn gwneud yn siwr fod mwy o bobl yn byw eu bywydau yn unol â'u dewis. Fe fydd angen l'r gwasanaethau sydd ar gael gyfarfod â'r gofynion fydd yn codi, a bydd angen gweithio gyda'n partneriaid yn y trydydd sector a chymunedau er mwyn i hynny ddigwydd. Fe fydd hefyd angen ystod o ymyrraethau cynnar ac ataliol er mwyn gallu canolbwyntio ein gwasanaethau ar yr unigolion mwyaf bregus yn ein cymdeithas.

Beth yn union ydan ni am ei wneud ac erbyn pryd i gyrraedd y sefyllfa da ni eisiau ei gweld?

Fe fydd gennym gyfres o brosiectau er mwyn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

G1: Prosiect Her Gofal

Pwrpas y prosiect hwn fydd ceisio sicrhau fod pobl Gwynedd yn gwbl glir o'r her sydd yn ein hwynebu i ysgogi a chefnogi cymunedau i gyfrannu drwy weithredu'n gymunedol. Fe fydd llwyddiant y prosiect hwn yn allweddol o ran gwaith ataliol a sicrhau ein bod fel Cyngor, ynghyd â'n partneriaid yn ymateb yn rhagweithiol i'r newid.

Ar ddiwedd y prosiect, bydd gan bobl Gwynedd ddealltwriaeth o'r maes a fydd yn golygu ein bod yn cyfrannu ac yn cefnogi'n naturiol y rhai mwyaf bregus yn ein cymunedau.

Erbyn Ebrill 2016, byddwn wedi:

- Creu y 'stori' ar gyfer cynulleidfaoedd gwahanol
- Datblygu rhaglen ddigwyddiadau ar gyfer rhan-ddeiliaid allweddol
- Datblygu adnoddau ar gyfer gwella ymwybyddiaeth y cyhoedd
- Datblygu a dechrau gweithredu strategaeth gyfathrebu drwy ddefnyddio cyfryngau amrywiol
- Adnabod cryfderau cymunedau, hyrwyddo hyfywdra ac ysgogi gweithredu cymunedol
- Gweithio hefo cymunedau a partneriaethau allweddol i weithredu cynlluniau sydd yn hybu llesiant

Cost: Bydd y prosiect yn cael ei ariannu o adnoddau sydd eisoes wedi eu clustnodi ar gyfer y maes gofal.

G2 Prosiect Gweithio'n Integredig ar yr hyn sy'n cyfri i unigolion

Er mwyn ymateb i heriau amlwg y maes mae'n allweddol ein bod yn gweithio'n effeithiol, a hynny lle'n briodol, yn integredig gyda Bwrdd Iechyd Lleol Betsi Cadwaladr. Pwrpas y prosiect hwn fydd ail ddylunio ein ffordd gyfredol o weithio gan sicrhau ein bod yn rhoi pobl Gwynedd (pobl hŷn a phobl ag anableddau corfforol yn benodol yng nghyswllt y prosiect yma) yn gwbl ganolog. Ar hyn o bryd, mae'r gwaith yn parhau i gael ei ddatblygu a'i dreialu mewn ardal benodol ond mae disgwyl y bydd hwn yn sylfaen ar gyfer y model gwasanaethu newydd cwbl integredig ar draws gwasanaethau oedolion.

Erbyn diwedd y prosiect, bydd gennym wasanaethau sydd yn gallu cwrdd â'r hyn sy'n cyfri i unigolion yn y ffordd fwyaf effeithiol bosib, gan sicrhau hefyd nad ydym yn sugno unigolion i fod yn ddibynnol ar wasanaethau statudol heb fod angen.

Mae'n anodd rhoi amcangyfrif amser penodol ar gyfer y newid yn ei gyfanrwydd. Oherwydd maint y trawsffurfio, mae'n debygol y bydd yn 2020 cyn y bydd y newid diwylliant wedi ei ymgorffori yn llwyr.

Er hyn, bydd disgwyl i'r prosiect gyflawni'r canlynol erbyn Mawrth 2017:

- Sefydlu'r trefniadau gweithio a sicrhau eglurder ynglŷn â sut y byddwn yn mesur effaith
- Cytuno ar yr amserlen prif ffrydio'r ffordd newydd o weithio drwy'r sir (pobl hŷn a phobl ag anableddau corfforol)

- Penderfynu os yw'r ffordd yma o weithio yn addas ar gyfer meysydd anableddau dysgu ac iechyd meddwl

Cost: Dim cost ychwanegol.

G3: Ail-strwythuro Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant

Os am lwyddo gyda'r newid sylweddol a newid meddylfryd a diwylliant yr adran, mae'n hanfodol bod strwythur staffio yr adran yn addas i bwrpas ar gyfer y dyfodol. Nid yw'r strwythur fel ag y mae yn addas, ac felly mae'n anorfod fod angen ei adolygu.

Yn y dyfodol bydd gan yr adran staff a rheolwyr sydd yn gallu gweithio yn effeithiol ac yn gallu ymateb yn llawn i ofynion y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant a'r dull newydd o weithio.

Erbyn Mawrth 2017, rhagwelir y bydd y prosiect wedi ei weithredu'n llawn ac wedi ail-strwythuro yr elfennau canlynol yn yr adran:

- Uwch Reolaeth – Mehefin 2015
- Rheolaeth – Hydref 2015
- Strwythur ehangach – Rhagfyr 2016

Cost: Dim cost ychwanegol.

Rhaglen o brosiectau Lletya a Darpariaethau Gofal

Pwrpas y rhaglen hon yw sicrhau fod gan bobl Gwynedd y ddarpariaeth lletya a gofal mwyaf addas er mwyn cyfarch eu hanghenion i'r dyfodol, o fewn y cyfyngiadau adnoddau a'n bod fel Cyngor yn ymateb yn rhagweithiol i'r galw.

Erbyn diwedd y rhaglen bydd gan oedolion bregus Gwynedd yr ystod addas o ddewisiadau lletya a gofal fydd yn eu galluogi i fyw bywydau mor llawn a bodlon â phosib.

Erbyn diwedd Mawrth 2017 bydd y rhaglen wedi cyflawni y prosiectau canlynol:

G4: Prosiect Strategaeth Letya Pobl Hŷn

Pwrpas y prosiect yma yw sicrhau cytundeb ar y Strategaeth Letya Pobl Hŷn a'i defnyddio i bwrpas trafodaethau datblygol gyda phartneriaid.

Byddwn wedi cwblhau y prosiect erbyn diwedd Mawrth 2016.

Cost: Dim cost ychwanegol.

G5: Prosiect Tai Gofal Ychwanegol

Pwrpas y prosiect yma yw adeiladu Tai Gofal Ychwanegol ym Mhorthmadog.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi cyrraedd camau olfa y gwaith adeiladu ym Mhorthmadog, ac erbyn diwedd y prosiect yn haf 2017, byddwn wedi ei gwblhau.

Cost: Dim cost ychwanegol.

G6: Prosiect Frondeg

Pwrpas y prosiect yma yw sicrhau eglurder ar safle Frondeg a phenderfynu ar y ffordd ymlaen.

Byddwn wedi cwblhau y prosiect erbyn diwedd Mawrth 2017.

Cost: Dim cost ychwanegol.

G7: Prosiect Darpariaeth Fewnol

Pwrpas y prosiect yma yw penderfynu ar sut rydan ni'n rhedeg y Gwasanaeth Darparu (sydd yn darparu gwasanaeth gofal) yn ogystal â'r hyn rydym yn ei gyflawni a dechrau gweithredu ar hynny.

Byddwn wedi cwblhau y prosiect erbyn diwedd Mawrth 2017.

Cost: Bydd angen ystyried yr angen am adnoddau ychwanegol unwaith y bydd penderfyniad ar ddyfodol y Gwasanaeth Darparu wedi ei wneud.

Beth fydd effaith yr hyn y byddwn yn ei wneud ar fywydau pobl Gwynedd?

Fod pobl Gwynedd yn deall mwy o'r her sy'n wynebu'r maes Gofal, Iechyd a Llesiant Oedolion a sut allent gyfrannu.

Fod defnyddwyr gwasanaeth yn gallu gwneud yr hyn sy'n cyfri iddyn nhw.

Fod diwylliant staff wedi newid a'u bod yn defnyddio egwyddorion Ffordd Gwynedd i roi'r cwsmer yn gwbl ganolog.

Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
	Nid does unrhyw fesurau ychwanegol i'r hyn sydd wedi ei nodi fel mesurau allweddol. Noder fod mesurau cenedlaethol yn cael eu datblygu i gyd fynd a'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant a bod rhai ohonynt sydd wedi eu drafftio yn ddelfrydol o ran mesur effaith rhai o'r prosiectau dan sylw yma. Bydd y mesuryddion rhain wedi eu ffurfioli ac yn weithredol erbyn Ebrill 2016.		

Diogelu

Mae diogelu plant ac oedolion bregus yn hollbwysig er mwyn sicrhau fod pob unigolyn yn cael yr un cyfleoedd mewn bywyd a diogelu'r rhai mwyaf bregus yn ein cymdeithas. Er bod cynnydd da eisoes wedi ei wneud o ran trefniadau gwaith, mae angen gwaith pellach er mwyn sicrhau bod ymwybyddiaeth a diwylliant o bwysigrwydd diogelu plant, pobl ifanc ac oedolion bregus yn treiddio i bob rhan o'r Cyngor.

Rydym angen gweld sefyllfa lle mae holl drefniadau diogelu'r Cyngor yn gadarn, gyda thystiolaeth bendant bod staff ac aelodau'r Cyngor yn gweithredu yn unol â'r disgwyliadau. Rydym hefyd angen gweld tystiolaeth bod ein trefniadau yn cael effaith bositif ar y maes diogelu.

Beth yn union ydan ni am ei wneud ac erbyn pryd i gyrraedd y sefyllfa da ni eisiau ei gweld?

Rydym angen gwella perchnogaeth aelodau a staff o'r maes diogelu, a gweithredu yn effeithiol o ran diogelu plant ac oedolion bregus Gwynedd. Bydd tri phrosiect yn ein galluogi i gyflawni hyn, ond bydd diogelu, wrth gwrs, yn faes blaenoriaeth parhaus i'r Cyngor, a byddwn yn parhau i adolygu a monitro tu hwnt i gyfnod y Cynllun Strategol:

D1 Prosiect sicrhau perchnogaeth Cyngor cyfan i'r maes diogelu

Pwrpas y prosiect yw sicrhau fod perchnogaeth gorfforaethol i'r agenda diogelu a bod gweithredu yn effeithiol o ran diogelu plant ac oedolion bregus Gwynedd.

Erbyn diwedd Mawrth 2017 byddwn wedi:

- Adolygu polisiâu a gweithdrefnau yn flynyddol
- Sicrhau bod trefniadau yn eu lle ar gyfer mesur effaith y trefniadau diogelu corfforaethol
- Cynnal sesiynau codi ymwybyddiaeth o'r maes a monitro eu heffaith
- Cynnal awdit blynyddol o gydymffurfiaid gyda'r polisi
- Monitro trefniadau cytundebu (staff a darpariaethau) o ran diogelu gan gryfhau gweithdrefnau lle bo angen
- Sicrhau bod aelodau craffu yn ymwybodol o waith y Panel Strategol Diogelu

Cost: Dim cost ychwanegol.

D2 Prosiect diogelu plant a phobl ifanc

Pwrpas y prosiect yma yw gwella yn barhaus y trefniadau a diwylliant diogelu o fewn y maes plant a phobl ifanc. Erbyn diwedd Mawrth 2016, byddwn wedi:

Adolygu trefniadau y Cyngor o ran ymateb i'r risg o Ecsploetio Plant yn Rhywiol (CSE) gan:

- Sicrhau fod trefniadau'r Cyngor yn cyd fynd â'r strategaeth ranbarthol sy'n cael ei datblygu'n aml asiantaethol

- Sicrhau fod y Cyngor, gymaint ag sydd bosib, yn deall y galw am wasanaeth, a thueddiadau CSE yng Ngwynedd
- Gwella dealltwriaeth ac ymwybyddiaeth unigolion a grwpiau allweddol o'r maes arbennig hwn gan gynnwys sut i adnabod arwyddion
- Gydabod bod y risg yn uwch i blant mewn gofal a gweithio gyda'r Panel Rhiant Corfforaethol ar geisio gwarchod y plant mwyaf bregus

Byddwn hefyd yn ystod 2015-16 yn cryfhau ymhellach weithdrefnau a diwylliant diogelu o fewn y maes Addysg drwy:

- Gynnal yr awdit blynyddol o drefniadau diogelu a llywodraethu o fewn yr adran ac o fewn ysgolion
- Creu rhaglen hyfforddiant i ddiwallu anghenion yr awdit blynyddol
- Weithredu rhaglen waith yn unol ag argymhellion yr awdit blynyddol ac ystyried hefyd unrhyw gyfleoedd i wella

Cost: £60,000.

D3 Prosiect diogelu oedolion bregus

Pwrpas y prosiect yw anelu i wella yn barhaus y trefniadau a diwylliant diogelu o fewn y maes oedolion. Erbyn diwedd Mawrth 2016, fe fydd y prosiect yn benodol wedi ymateb i argymhellion Adroddiad Winterbourne a hefyd adroddiad y Comisiynydd Pobl Hŷn "Lle i alw'n gartref" gan:

- Ddatblygu ystod o wahanol ddulliau lle gall unigolion cael eu clywed
- Adnabod a oes defnydd addas o eiriolaeth a cheisio ymateb i unrhyw ddiffygion
- Ddarparu tystiolaeth bod y grwpiau corfforaethol yn gallu dangos eu bod yn gwrando ar lais oedolion bregus

Cost: Dim cost ychwanegol.

Beth fydd effaith yr hyn y byddwn yn ei wneud ar fywydau pobl Gwynedd?

Fod Plant ac Oedolion bregus Gwynedd yn gwybod sut i leisio barn.

Fod Plant ac Oedolion bregus Gwynedd yn teimlo'n saff.

Fod Staff ac Aelodau Etholedig yn gwybod be i wneud o ran achosion diogelu.

Fod y canlyniadau yr Awdit blynyddol yn adlewyrchu cynnydd neu gostyngiad o ran effaith.

Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
PEN14	Canran o'r holl staff sy'n gweithio'n uniongyrchol gyda phlant, pobl ifanc ac oedolion bregus sydd a gwiriad Disclosure and Baring Service (DBS) cyfredol.	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Cynnal
BUS07	Canran holl staff Gwynedd wedi derbyn hyfforddiant Lefel 1 mewn amddiffyn a diogelu.	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Gwelliant
Diogelu2	Cyfradd yr asesiadau risg a gafodd eu cyflwyno i Gynadleddau Achos a oedd yn cael eu hystyried yn rhai a oedd yn dangos ansawdd wrth wneud penderfyniadau.	✓	Cynnal

Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai

Mae patrwm yr economi yng Ngwynedd yn dangos amrywiaeth o elfennau sydd yn dylanwadu ar sefyllfa ariannol pobl y sir. Rydym yn gwybod fod 39% o weithwyr y sir yn cael eu cyflogi yn y sector gyhoeddus, sydd yn cymharu â 35% yng Nghymru. Yn ogystal, mae dros 14,000 o fusnesau yng Ngwynedd, gyda 13,250 o'r rheini yn fusnesau sy'n cael eu disgrifio yn 'meicro', sef yn cyflogi 0-9 o bobl).

Mae tlodi mewn gwaith yn fater cynyddol bwysig yn genedlaethol a lleol gan gynnwys yn yr ardaloedd mwyaf gwledig. Mae cyflogau isel yn nodwedd amlwg yn y sir, gyda chyflog wythnos cyfartalog i weithiwr llawn amser yn Nwyfor/Meirionnydd yn £389.20, sef yr isaf yng Nghymru a'r 5ed isaf ym Mhrydain. Yn ychwanegol i hyn, mae Gwynedd yn bell o'r ardaloedd mawr, ac mae hyn yn ogystal â maint busnesau yn golygu eu bod yn ei chael yn anodd i gystadlu am fusnes.

Mae'r diffyg amrywiaeth economaidd yma yn rhwystr allweddol i bobl gael mynediad i'r farchnad dai, gyda 61% o aelwydydd y sir wedi eu prisio allan o'r farchnad a 1,993 o bobl wedi eu cofrestru ar restr aros am dŷ cymdeithasol.

Rydym angen gweld sefyllfa lle mae gennym swyddi o ansawdd a lefelau cyflog da, busnesau cryf a chadarn a buddion contractau mawr yn cael eu cadw'n lleol. Rydym hefyd yn awyddus i weld effaith tlodi ar grwpiau ac ardaloedd dearyddol penodol wedi ei liniaru, a chynnydd mewn cyflenwad tai mewn ardaloedd o angen er mwyn i bobl gael mwy o ddewisiadau tai.

Beth yn union ydan ni am ei wneud ac erbyn pryd i gyrraedd y sefyllfa da ni eisiau ei gweld?

Fe fydd gennym gyfres o brosiectau er mwyn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

TI Prosiect Swyddi Gwerth Uchel ac o Ansawdd

Pwrpas y prosiect hwn yw creu'r amodau er mwyn creu swyddi gwerth uchel ac o ansawdd yn y sir. Bydd yn anelu i sicrhau bod trigolion y sir wedi eu paratoi ar gyfer y cyfleoedd swyddi sydd yng Ngwynedd, ac yn creu cyswllt gydag addysg pobl ifanc. Mae'r prosiect hefyd yn ymwneud â marchnata'r sir i gwmnïau o fewn sectorau penodol sydd â'r gallu i greu swyddi gwerth uchel yn ogystal â chynnig cefnogaeth i fusnesau dyfu er mwyn iddynt gael y gallu i greu swyddi gwerth uchel i drigolion yr ardal.

Erbyn diwedd y prosiect, bydd mwy o swyddi gwerth uchel ac o ansawdd o fewn y sir, ac erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Adnabod y sectorau mwyaf arwyddocaol i Wynedd o ran creu swyddi gwerth uchel rŵan ac i'r dyfodol (gan gynnwys adnabod cyfleoedd penodol a ddaw i fusnesau lleol)
- Creu, a rhoi ar waith, becyn o ddeunyddiau marchnata arloesol, wedi'u targedu yn uniongyrchol at fusnesau o fewn y sectorau penodol hynny

- Hwyluso creu a chynnal clystyrau busnes yn y sectorau penodol hynny
- Cydweithio gyda'r sector addysg a'r Consortiwm ôl-16 i hyrwyddo'r hyn yr ydym yn ei ragweld fel "swyddi'r dyfodol" yn yr ardal
- Paratoi achos busnes ar gyfer rhaglen Llwyddo'n Lleol er mwyn hyrwyddo mentergarwch yn y sector swyddi gwerth uchel
- Gweithredu ymgyrch benodol i dargedu buddsoddiad fydd yn creu swyddi o ansawdd yn ardal fenter Trawsfynydd/Llanbedr
- Cydweithio gyda Chyngor Ynys Môn ar raglenni Ynys Ynni er mwyn sicrhau budd i bobl Gwynedd o fuddsoddiad datblygu Wylfa Newydd

Cost: Dim cost ychwanegol.

T2 Prosiect Cadw'r Budd yn Lleol

Pwrpas y prosiect yw sicrhau bod gan fusnesau'r sir yr wybodaeth a'r gallu i fanteisio ar drefn gaffael gwasanaethau a nwyddau newydd y Cyngor. Bydd cefnogaeth ychwanegol ar gael i alluogi busnesau i gystadlu ac ennill cytundebau'r Cyngor a thu hwnt, yn cynnwys prosiectau cyfalaf.

Erbyn diwedd y prosiect bydd mwy o fusnesau'r sir gyda'r ddealltwriaeth a'r gallu i ennill cytundebau'r Cyngor, ac erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Uchafu gwariant y Cyngor efo busnesau lleol
- Mewnosod 3 categori rheolaeth caffael o fewn y Cyngor

Cost: Dim cost ychwanegol.

T3 Prosiect Gwynedd Digidol

Pwrpas y prosiect yw sicrhau bod darpariaeth o fandean cyfoes ar draws y sir gan ei hyrwyddo ac annog a chefnogi unigolion a busnesau i fabwysiadu'r dechnoleg. Byddwn yn cefnogi busnesau i ennyn mantais o'r ddarpariaeth newydd a chefnogi cymunedau i fanteisio ar y dechnoleg newydd.

Erbyn diwedd y prosiect, bydd busnesau a thrigolion y sir yn manteisio ar fandean cyflym a'r budd mae'n ei gynnig, ac erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Rhoi cefnogaeth o'r radd flaenaf er mwyn fusnesau gael mynediad i fandean
- Cefnogi cymunedau i ddefnyddio technoleg mewn ffordd arloesol
- Cefnogi busnesau i e-fasnachu rhagor

Cost: Dim cost ychwanegol.

T4 Cefnogi'r Economi Wledig

Pwrpas y prosiect yw cefnogi datblygiad economi wledig Gwynedd, a bydd yn cyfeirio ei ymdrech i ardaloedd mwyaf gwledig y sir drwy law Cynlluniau Cyflogaeth Meirionnydd a Llŷn ac Eifionydd. Byddwn yn gosod cyfeiriad ar gyfer y rhaglen Ewropeaidd LEADER sydd yn rhoi sylw arbennig i ddatblygu ymatebion newydd i heriau Gwynedd wledig. Byddwn yn datblygu a gweithredu prosiectau newydd yn targedu adnoddau o raglenni megis Rhaglen Datblygu Gwledig Cymru i gwrdd ag anghenion penodol Gwynedd wledig.

Erbyn diwedd y prosiect, byddwn wedi gweithio gyda'n partneriaid i arwain ar a sefydlu rhaglenni a phrosiectau ar draws yr ardaloedd gwledig er mwyn cyfrannu at economi ardal wledig.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Mabwysiadu Cynllun Cyflogaeth Llŷn ac Eifionydd
- Sefydlu rhaglen Ewropeaidd LEADER yng Ngwynedd a'i gweithredu i gefnogi datblygiad mentrau gwledig
- Paratoi achos busnes Llwyddo'n Lleol er mwyn cynyddu mentergarwch yn yr ardaloedd gwledig

Cost: Dim cost ychwanegol.

T5 Prosiect Safle Treftadaeth y Byd

Pwrpas y prosiect hwn fydd datblygu prosiectau cais am statws safle treftadaeth y byd sy'n cynnwys yr Ardaloedd Llechi a Glannau Caernarfon fydd yn dod a budd economaidd a chymdeithasol i'r ardaloedd hynny. Yn ogystal bydd yn datblygu rhaglen i uchafu'r budd o'n safleoedd treftadaeth y byd presennol.

Erbyn diwedd y prosiect, bydd safleoedd ar draws Gwynedd yn cael eu cydnabod yn rhyngwladol a bydd y sir yn manteisio ar y budd economaidd fydd yn dod yn sgil hyn. Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi cyflwyno'r cais i ennill statws safle treftadaeth y byd a rhaglen o ymyraethau i hyrwyddo balchder a gwaith yn y cymunedau.

Cost: Dim cost ychwanegol.

T6 Cydymdrechu yn erbyn tlodi

Pwrpas y prosiect hwn fydd mabwysiadu a gweithredu Strategaeth i Drechu Tlodi yng Ngwynedd ar y cyd gyda phartneriaid. Bydd gweithredu'r Strategaeth yn cynnwys ymyraethau mewn pedwar maes, sef: Cynhwysiad Digidol (ar y cyd â Gwynedd Ddigidol a Citizens Online), Cynhwysiad Ariannol, Cynhwysiad Economaidd (ar y cyd â Phecyn Gwella Mynediad Pobl i Waith), ac Ymateb i Ddiwygio Lles.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi:

- Sefydlu trefn bartneriaethol ar gyfer yr Agenda Trechu Tlodi yng Ngwynedd
- Mabwysiadu Strategaeth Trechu Tlodi Tymor Hir

- Cytuno ar raglen waith gyda phartneriaid
- Hyfforddi Staff Rheng Flaen mewn llythrennedd ariannol a digidol
- Parhau i weithredu'r gronfa Tâl Dewisol Tai er mwyn cefnogi teuluoedd i osgoi mynd i ddyled oherwydd y dreth lloffttydd
- Darparu Gwasanaethau Cymorth Lleol newydd i gefnogi Hawlwyr y Credyd Cynhwysol
- Sicrhau cyngor arbenigol i hawlwr budd-daliadau mewn lleoliadau hanesyddol dirwasgedig yn ardaloedd Caernarfon, Bangor a Thalysarn (hyd at Fawrth 2016)
- Datblygu a gweithredu pecyn o gynlluniau i gefnogi grwpiau bregus o bobl ifanc fel eu bod yn cael mynediad i gyfleon gwaith

Cost: Dim cost ychwanegol.

T7 Prosiect Adolygu Strategaeth Cyflenwad Tai

Pwrpas y prosiect hwn fydd adolygu ein strategaeth i gynyddu'r cyflenwad ac amrywiaeth o dai er mwyn sicrhau fod ein cyflenwad o dai yn addas ar gyfer anghenion pobl Gwynedd. Bydd y prosiect yn arwain at ddatrysiadau gwahanol mewn gwahanol ardaloedd ac hefyd yn gwneud yn siwr fod gennym eglurder ar beth yw ein dylanwad a beth yn union y medrwn ei wneud.

Hyd nes y byddwn yn penderfynu ar yr hyn y byddwn yn ei wneud, byddwn yn parhau i weithio i ddod ag eiddo gwag yn ôl i ddefnydd, ynghyd â sefydlu unedau tai fforddadwy yn y sir.

Erbyn diwedd y Mawrth 2017, byddwn wedi adolygu'r strategaeth gyflenwad tai a phenderfynu ar beth yn union y byddwn yn ei wneud i'r dyfodol.

Cost: Dim cost ychwanegol.

Beth fydd effaith yr hyn y byddwn yn ei wneud ar fywydau pobl Gwynedd?

Bydd trigolion yn fwy hysbys o'r cyfleoedd gwaith sy'n bodoli rŵan ac i'r dyfodol.

Bydd gan gyflogwyr berthynas dda gyda'r sefydliadau addysg er mwyn hwyluso llwybrau at waith.

Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
CAFF06d	Canran gwariant y Cyngor efo busnesau lleol		Gwelliant
YRE1	Nifer busnesau'r Sir yn adrodd iddynt ddefnyddio technoleg (e.fusnes / e.fasnachu) o ganlyniad i ymyrraeth Gwynedd Ddigidol.	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Gwelliant
YRE3	Nifer swyddi gwerth uchel wedi eu creu.	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Gwelliant
PENECON1	Nifer swyddi wedi eu creu o fewn Ardaloedd Gwynedd.		Bodlon gweld gostyngiad i gymharu a'r flwyddyn flaenorol oherwydd ansicrwydd derbyn arian grant. Ond swyddi yn parhau i gael eu creu o ganlyniad i'r prosiect.
GD01	Nifer cymuned (daearyddol / o ddiddordeb) yn defnyddio technoleg mewn ffordd newydd / arloesol.	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Gwelliant
GD02	Nifer o unigolion sydd wedi derbyn cymorth i fynd ar-lein / defnyddio'r we er eu budd personol.	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Gwelliant

Y Gymraeg

Mae Gwynedd wedi bod yn gadarnle i'r iaith a'r diwylliant Cymraeg erioed, ond gwelwyd gostyngiad graddol yn niferoedd y siaradwyr Cymraeg. Yn ôl cyfrifiad 2011, roedd gostyngiad o -846 yn y nifer o siaradwyr Cymraeg yng Ngwynedd, sef -3.5% o'i gymharu gyda Chyfrifiad 2001.

Mae yna bocedi o ddiffyg ymwybyddiaeth o'r Gymraeg a hunaniaeth Gymraeg ymysg trigolion, ynghyd â diffyg defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg gan blant a phobl ifanc. Mae diffyg hyder ymysg rhai trigolion i ddefnyddio'r gymraeg mewn gwahanol gyd-destunau, ac mae anghysondeb mewn darpariaeth gwasanaethau dwyieithog ar draws y sir. Mae'r Cyngor hefyd yn awyddus i hyrwyddo defnydd y Gymraeg yng nghyd-destun Safonau Iaith y Comisiynydd Iaith.

Rydym angen gweld sefyllfa lle mae Gwynedd yn parhau yn gadarnle i'r iaith, a'i bod yn iaith bob dydd sydd yn cael ei chlywed a'i siarad yn naturiol gan blant, pobl ifanc ac oedolion ar hyd ac ar led y sir.

Beth yn union ydan ni am ei wneud ac erbyn pryd i gyrraedd y sefyllfa da ni eisiau ei gweld?

Fe fydd gennym gyfres o brosiectau er mwyn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

11 Cymunedau yn Hyrwyddo'r Gymraeg

Pwrpas y prosiect hwn fydd hyrwyddo'r Gymraeg drwy gefnogi a grymuso pedair cymuned i weithredu'r Fframwaith Gweithredu'n Lleol gan gynorthwyo trigolion i gynnal asesiad o sefyllfa'r Gymraeg yn y gymuned er mwyn cryfhau statws a defnydd yr iaith.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi cefnogi trigolion yn y pedair gymuned i lunio a chyflawni eu cynlluniau gweithredu mewn ymateb i ganfyddiadau'r Fframwaith Gweithredu'n Lleol

Cost: Cyllidir drwy grant gan Lywodraeth Cymru.

12 Y Gymraeg a'r Gwasanaethau Cyhoeddus

Pwrpas y prosiect hwn yw creu diffiniad o weithle dwyieithog y byddai'r Cyngor ac wedi hynny, y Bwrdd Gwasanaeth Lleol yn ei fabwysiadu fel diffiniad safonol ac yn ymgynghrodd ato dros gyfnod o amser er mwyn sicrhau eglurder a safon cyson o wasanaethau cyhoeddus dwyieithog i drigolion y ddwy sir. Yn ychwanegol at hyn, bydd yn gyfrwng i gefnogi'r dyletswydd fydd ar gyrrff cyhoeddus yn ystod y blynyddoedd nesaf i gydymffurfio efo'r Safonau Iaith a osodir arnynt gan Gomisiynydd y Gymraeg. Bydd hefyd yn gyfrwng i ategu'r gofynion sydd ynghlwm â'r strategaeth *Mwy na Geiriau*.

Erbyn diwedd Mawrth 2016, bydd diffiniad safonol o weithle dwyieithog, ac erbyn Mawrth 2017, bydd cyrrff cyhoeddus Gwynedd a Môn wedi mabwysiadu'r diffiniad.

Cost: Dim cost ychwanegol.

13 Pobl Ifanc yn defnyddio'r Gymraeg yn Gymdeithasol

Pwrpas y prosiect hwn fydd sefydlu gwaelodlin a mesur cynnydd yn nefnydd cymdeithasol o'r Gymraeg gyda phobl ifanc. Bydd yn fan cychwyn ar gyfer gweithredu pellach i gynyddu defnydd cymdeithasol pobl ifanc o'r Gymraeg, ac yn sicrhau dilyniant i'r prosiect Siarter Iaith sydd yn weithredol yn ysgolion cynradd Gwynedd.

Erbyn diwedd Mawrth 2016, byddwn wedi sefydlu a byddwn yn gweithredu dull safonol o fesur defnydd cymdeithasol pobl ifanc o'r Gymraeg. Bydd yn ein galluogi i fesur cynnydd defnydd cymdeithasol hyd at 500 o bobl ifanc o'r Gymraeg

Yn ystod y cyfnod hwn hefyd, bydd hyd at 250 o bobl ifanc wedi cynnal 10 gweithgaredd i gynyddu defnydd cymdeithasol y Gymraeg.

Cost: Dim cost ychwanegol.

14 Awdit o sefyllfa'r Gymraeg yng Nghyngor Gwynedd

Mae dau bwrpas i'r prosiect hwn:

Yn gyntaf, bydd yn ystyried llwyddiant y Cyngor i normaleiddio'r Gymraeg drwy ei adrannau a'r gwasanaethau a ddarperir i drigolion y sir.

Yn ail, bydd yn cyflawni gwaith ymchwil er mwyn canfod a chadarnhau i ba raddau y mae'r Cyngor yn mynd gam ymhellach ac yn llwyddo i fanteisio ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg drwy gyfrwng y gwasanaethau rydym yn eu darparu i drigolion y sir. Gwasanaethau rydym yn eu darparu yn uniongyrchol, yn ogystal â gwasanaethau rydym yn eu darparu drwy drefniadau a chytundebau trydydd parti.

Bydd y gwaith hwn yn gyd-destun ac yn sylfaen gadarn ar gyfer y Safonau Iaith y bydd y Cyngor yn atebol am eu gweithredu gan Gomisiynydd y Gymraeg ac a fydd yn dod i rym yn ystod 2015-16.

Erbyn Mawrth 2016, byddwn wedi sefydlu dealltwriaeth gadarn o'r modd y mae'r Cyngor yn hyrwyddo'r Gymraeg ar hyn o bryd, a'r cyfleoedd ychwanegol sydd ar gael i'r Cyngor i hyrwyddo'r Gymraeg gyda thrigolion y sir.

Erbyn Mawrth 2017, byddwn wedi datblygu a gweithredu rhaglen waith gadarn mewn ymateb i ganfyddiadau'r ymchwil, gan sicrhau fod rhagor o wasanaethau'r Cyngor yn atebol ac yn rhagweithiol yn hyrwyddo'r Gymraeg.

Cost: Byddwn yn cyflawni'r gwaith o fewn yr adnoddau presennol.

Beth fydd effaith yr hyn y byddwn yn ei wneud ar fywydau pobl Gwynedd?

Plant a phobl ifanc Gwynedd yn dewis defnyddio'r Gymraeg yn gymdeithasol.

Plant a phobl ifanc Gwynedd â gwell ymwybyddiaeth o'r Gymraeg a hunaniaeth.

Pobl Gwynedd (mewn 4 cymuned) wedi eu grymuso i gynllunio'n ieithyddol.

Pobl Gwynedd yn manteisio ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gymuned, y gweithle, ac wrth gyrchu gwasanaethau cyhoeddus.

Gwasanaethau'r Cyngor yn hyrwyddo'r Gymraeg ymysg trigolion, a thrigolion yn manteisio ar y cyfleoedd hynny i ddefnyddio'r Gymraeg.

Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
laith07	Canran y ysgolion uwchradd sydd wedi sefydlu gwaelodlin o ddefnydd cymdeithasol pobl ifanc Blwyddyn 7 o'r Gymraeg	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Gwelliant
laith08	Canran cyrff cyhoeddus Gwynedd a Môn sydd wedi mabwysiadu diffiniad safonol o weithle dwyieithog.	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Gwelliant

Cyngor Effeithiol ac Effeithlon

Oherwydd y sefyllfa ariannol bresennol, mae'n hanfodol i'r Cyngor fod yn rhoi ei dŷ mewn trefn a gwneud yn siwr fod ganddo'r gallu i ymateb i anghenion pobl Gwynedd nawr ac i'r dyfodol. Mae hynny'n golygu gwneud y mwyaf o'r adnoddau sydd gennym, e.e. arian a staff, gwneud yn siwr nad oes gennym brosesau gwastraffus a diangen, a gwybod beth mae pobl Gwynedd yn ei ddweud wrthym ynglyn â sut rydym yn ymateb i'w hanghenion.

Yr egwyddor allweddol i hyn yw rhoi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud. Yn ogystal â gwrando ar farn a sylwadau pobl, fe all hyn hefyd olygu bod yn agored i feddwl am fodelau newydd o ddarparu gwasanaeth, e.e. cydweithio gydag awdurdodau eraill, gweithio gydag awdurdodau eraill yng Ngogledd Cymru, gweithio gyda gweddill awdurdodau Gogledd Cymru, neu weithio i allanoli neu fewnoli gwasanaethau, h.y. beth bynnag fydd yn gweithio orau i bobl Gwynedd.

Rydym angen gweld sefyllfa lle y bydd trefniadau gwaith y Cyngor yn hwyluso cyflawni yn hytrach na chynnal proses ac y bydd meddylfryd staff y Cyngor yn parhau i newid i edrych drwy lygaid ein dinesydd.

Beth yn union ydan ni am ei wneud ac erbyn pryd i gyrraedd y sefyllfa da ni eisiau ei gweld?

Fe fydd gennym gyfres o brosiectau er mwyn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

CI Prosiect Rhoi Ffordd Gwynedd ar Waith

Pwrpas y prosiect hwn fydd yn arwain timau gwasanaeth i adlewyrchu ar eu trefniadau gwaith presennol, i herio a ydynt yn rhoi pobl Gwynedd yn ganolog, ac i ystyried a oes lle i wella.

Drwy wneud hyn byddwn yn sicrhau fod pob uned gwasanaeth o fewn y Cyngor yn rhoi bobl Gwynedd yn ganolog i bopeth y maent yn ei wneud. Bydd hefyd yn sicrhau ein bod yn ystyried dulliau amgen o weithredu (gan gynnwys cydweithio ag eraill) gan fesur y syniadau hynny yn ôl un llinyn mesur yn unig – sef i ba raddau y mae'n cynyddu'r budd i bobl Gwynedd.

Erbyn diwedd y prosiect (Mawrth 2019), bydd 31 o adolygiadau gwasanaeth wedi eu cynnal a diwylliant y Cyngor wedi newid yn sylweddol o'r herwydd.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi cwblhau 12 adolygiad gwasanaeth a hyrwyddo egwyddorion Ffordd Gwynedd ymysg rheolwyr y Cyngor.

Cost: Gyda buddsoddiad ychwanegol o £150mil, gellir cwblhau 31 adolygiad erbyn diwedd 2018-19, o'u cymharu â 22 a fyddai'n bosib heb fuddsoddiad ychwanegol.

C2 Prosiect Rhaglen Ddatblygu Arweinwyr

Pwrpas y prosiect hwn yw sicrhau fod arweinwyr o fewn Cyngor Gwynedd yn deall egwyddorion Ffordd Gwynedd, eu bod yn ymwybodol o beth sydd angen iddynt hwy ei wneud er mwyn atgyfnerthu egwyddorion Ffordd Gwynedd drwy holl haenau'r sefydliad, a bod yna gyfundrefn yn ei le i sicrhau bod hynny'n digwydd yn gyson.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi cynnal rhaglen o ddatblygiad personol ar gyfer pob aelod o Grwp Rheoli'r Cyngor a'r Cabinet fydd yn eu harfogi i arwain ac atgyfnerthu'r diwylliant gwaith o fewn y Cyngor.

Cost: Dim cost ychwanegol.

C3 Prosiect Ymgysylltu

Pwrpas y prosiect hwn yw gwella ymgysylltu ar draws y Cyngor. Bydd y gweithgareddau ynghlwm a'r prosiect yn:

- Cynyddu ymwybyddiaeth adrannau o'r gefnogaeth gorfforaethol sydd ar gael i wella gweithgareddau ymgysylltu
- Rhoi hyfforddiant i staff ac aelodau yn y maes
- Sicrhau cytundeb ar sut i ymestyn y defnydd o lwyfannau cyfathrebu ac ymgysylltu newydd megis gwefannau cymdeithasol
- Adolygu a diwygio deunyddiau ymgysylltu'r Cyngor
- Ymateb yn lleol i argymhellion y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol ar ein trefniadau ymgysylltu
- Adolygu rôl a bodlonrwydd aelodau ar drefniadau ymgysylltu
- Cynnal cyfres o ymgyrchoedd dan faner Her Gwynedd i ymgysylltu gyda phobl Gwynedd er mwyn sicrhau fod ganddynt lais ym mhenderfyniadau'r Cyngor ac adrodd nol ar y canlyniadau

Erbyn diwedd Mawrth 2017, bydd y prosiect yma wedi sicrhau bod Strategaeth Ymgysylltu yn cael ei gweithredu ac yn cynnwys cyfres o weithgareddau i wella ymgysylltu ar draws y Cyngor.

Cost: Dim cost ychwanegol.

C4 Prosiect Gweithredu Cyfundrefn Berfformiad

Pwrpas y prosiect hwn fydd datblygu a gweithredu cyfundrefn berfformiad newydd. Bydd y gyfundrefn yn sicrhau fod timau gwasanaeth yn mesur yr hyn sy'n bwysig i bobl Gwynedd, a defnyddir y mesurau hynny i wella perfformiad. Bydd y drefn adrodd ar hynny yn ychwanegu gwerth drwy ddal gwasanaethau yn atebol.

Cost: Dim cost ychwanegol.

C5 Prosiect ymestyn y defnydd o hunanwasanaeth

Pwrpas y prosiect hwn yw ymestyn y defnydd o hunanwasanaeth i hwyluso mynediad pobl Gwynedd at wasanaethau'r Cyngor ac ar gost is na'r sianeli traddodiadol. Fe fydd y sianel ddigidol yn cael ei datblygu dros gyfnod o dair blynedd ac yn cyflwyno hyd at 38 gwasanaeth ar y sianel hon.

Cost: Byddai'r prosiect yn darparu arbedion tebygol o oddeutu £90-£185k y flwyddyn, fodd bynnag, byddai angen £255k unwaith ac am byth i gyflogi adnodd 2 swyddog am gyfnod o 2 flynedd a 3 blynedd.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi creu system graidd ar gyfer cofnodi a hwyluso mynediad at wasanaethau'r Cyngor fydd yn cynnwys y sianeli cyswllt traddodiadol a'r sianel ddigidol ar gyfer hunanwasanaeth.

C6 Prosiect Strategaeth Technoleg Gwybodaeth (TG)

Pwrpas y prosiect hwn yw llunio Strategaeth Technoleg Gwybodaeth fydd yn gosod allan y cyfeiriad am y cyfnod i ddod ar gyfer uchafu'r budd a geir o ddefnyddio'r arf yma ynghyd a'r rhaglen waith ar gyfer gwireddu'r strategaeth honno.

Erbyn diwedd Mawrth 2016, byddwn wedi llunio Strategaeth TG.

Cost: Dim cyllid ychwanegol.

C7 Prosiect Electronig Document and Records Management System (EDRMS)

Pwrpas y prosiect hwn yw sefydlu system EDRMS fydd yn sicrhau bod trefniadau rhannu gwybodaeth y Cyngor yn llawer haws ac effeithiol. Bydd y system yn storio a rheoli mynediad i holl ddogfennau electronig. Bydd hefyd yn hwyluso cynlluniau arbedion drwy alluogi staff i arbed amser.

Erbyn diwedd 2017, bydd o leiaf pump o adrannau'r Cyngor yn defnyddio system EDRMS.

Cost: Dim cost ychwanegol.

C8 Prosiect Llywodraethu Gwybodaeth

Pwrpas y prosiect hwn yw adolygu ein trefniadau hyfforddi ar gyfer staff sy'n gweithio gyda gwybodaeth bersonol er mwyn sicrhau bod hyfforddiant yn effeithiol a'n bod yn hyderus fod gwybodaeth bersonol pobl Gwynedd yn gwbl ddiogel yn ein dwylo.

Erbyn diwedd 2017, byddwn wedi asesu priodoldeb ein trefniadau diogelu gwybodaeth (gan gynnwys effeithiolrwydd ein trefniadau hyfforddiant) gan lunio unrhyw gynigion sydd ei angen ar gyfer gwreiddio egwyddorion diogelwch gwybodaeth drwy'r holl sefydliad.

Beth fydd effaith yr hyn y byddwn yn ei wneud ar fywydau pobl Gwynedd?

Gwasanaethau yn gallu dangos eu bod wedi deall ac yn ymateb i'r hyn sydd yn bwysig i bobl Gwynedd.

Gwell ymwybyddiaeth o'r her ariannol mae'r Cyngor yn ei wynebu.

Mesurau perfformiad yn adlewyrchu'r hyn sy'n bwysig i bobl Gwynedd.

Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
FfG01	Canran o unedau busnes o fewn y Cyngor sydd wedi derbyn marc siartr Ffordd Gwynedd	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Gwelliant
FfG02	Canran o fesurau a sefydlwyd wrth ddilyn trywydd Prosiect Rhoi Ffordd Gwynedd ar Waith sydd yn dangos gwelliant	(Dim digon o ddata hanesyddol)	Gwelliant

Cynllunio Ariannol

Y cyd-destun i'r Cynllun Strategol yma yw'r gostyngiadau digynsail yn y grantiau gan Lywodraeth Cymru i llywodraeth leol yng Nghymru ar gyfer 2014-15 a 2015-16 ar gofynion cynyddol sydd ar ein gwasanaethau oherwydd galw ychwanegol, ac effaith chwyddiant. Ar gyfer 2014-15 fe welodd Cyngor Gwynedd ostyngiad o 4.4% yn yr arian y mae'n ei dderbyn mewn grant oddi wrth y Llywodraeth ym Mae Caerdydd, ac roedd y setliad terfynol ar gyfer 2015-16 yn golygu fod Cyngor Gwynedd yn wynebu colled grant o £7m, sy'n ostyngiad o 4% arall. Rydym felly mewn sefyllfa lle byddwn yn wynebu gwario mwy na'r incwm sydd ar gael dros y tair blynedd sydd i ddod.

Er mwyn cynnal gwasanaethau allweddol i'r dyfodol, rhaid wynebu'r her a gwneud penderfyniadau anodd. Mae'r rhagolygon yn dangos fod y bwlch hyn am gynyddu yn sylweddol dros y blynyddoedd i ddod, a dros y cyfnod hyd at 2017-18 y gallasai fod gymaint â £50miliwn. Er byddwn yn wynebu sefyllfa anodd dros ben am gyfnod estynedig, mae'r Cyngor yn benderfynol o beidio gadael i hynny weithredu fel esgus i beidio â cheisio gwella pethau i bobl Gwynedd.

Ar yr un pryd, rhaid inni barhau i sicrhau fod pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud. Mae'n bwysig fod effaith yr arbedion ar bobl Gwynedd yn cael ei gadw i'r lleiafswm lleiaf posib, gan geisio parhau i gyflawni mwy yn y meysydd hynny sydd o flaenoriaeth.

Ar sail yr wybodaeth sydd gennym, rydym wedi rhagweld be allwn ei wynebu, ac wedi ystyried sut byddwn yn dygymod â sefyllfa o'r fath, ac mae'r tafluniad ar gyfer y tair blynedd i ddod yn gosod darlun realistig o'r hyn a allai ein taro, ac yn nodi'r arbedion hynny sydd eisoes yn cael eu cynllunio a'u gwireddu. Dylid nodi y gallai'r amcangyfrifol hyn newid dros amser.

Tafluniad cyllidebol at ddibenion cynllunio 2015-16 – 2017-18

	2015-16	2016-17	2017-18	Cyfanswm
	£m	£m	£m	£m
Gofynion Gwario ychwanegol	6.1	10.2	6.7	23
Colled oherwydd gostyngiad grant	7.1	3.5	6.1	16.7
Y Bwlch	13.2	13.7	12.8	39.7
Treth Gyngor	-2.5	-1.9	-2	-6.4
Diffyg Cynlluniedig	10.7	11.8	10.8	33.3
Hen Gynlluniau Arbedion	-0.3	-0.2	0	-0.5
Cynlluniau Arbedion newydd	-8.4	-2.7	-3.8	-14.9
Defnydd balansau / arbedion i'w darganfod / toriadau	2	8.9	7	17.9

Dros y tair blynedd nesaf felly, byddwn yn cynllunio i ddarganfod y bwlch ariannol o £33.3m drwy gadw'r holl opsiynau yn agored (gan gynnwys y posibilrwydd o gynyddu'r Dreth Cyngor yn uwch na 3.5% a darganfod arbedion o gyllidebau'r ysgolion). Mae'n egwyddor pwysig fodd bynnag, fod pwyslais yr arbedion ar sicrhau arbedion effeithlonrwydd, h.y. cynnal gwasanaethau gyda llai o adnoddau, heb gael effaith ar bobl Gwynedd. Fodd bynnag, lle mae'n rhaid gwneud toriadau i wasanaethau, mae angen i'r rheini gael eu gwneud yn y meysydd sy'n cael y lleiaf o effaith ar bobl Gwynedd. Dyma yw sail nifer o'r cynlluniau a nodir o dan y maes hwn.

Bydd modd cyflawni nifer o'r cynlluniau a nodir yn y Cynllun Strategol drwy ddefnyddio adnoddau presennol, ond ar gyfer rhai ohonynt bydd angen buddsoddi er mwyn cyflawni'r uchelgais dan sylw.

Rydym angen gweld sefyllfa lle mae gennym gyllideb gytbwys gynaliadwy, tra ar yr un pryd yn sicrhau fod gennym yr adnoddau angenrheidiol i wireddu uchelgais y Cyngor ar gyfer pobl Gwynedd.

Beth yn union ydan ni am ei wneud ac erbyn pryd i gyrraedd y sefyllfa da ni eisiau ei gweld?

Fe fydd gennym gyfres o brosiectau er mwyn cyfarch yr her sy'n ein hwynebu dros y ddwy flynedd nesaf:

CA1 Prosiect Gwireddu Arbedion

Pwrpas y prosiect hwn yw sicrhau fod trefniadau yn eu lle er mwyn gwireddu'r arbedion effeithlonrwydd o £13.6m sydd eisoes wedi eu cytuno fel rhan o'r gyfundrefn arbedion ynghyd ag unrhyw arbedion pellach a adnabyddir.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi gwireddu yr arbedion effeithlonrwydd a gafodd eu cynllunio ar gyfer y cyfnod.

Cost: Dim cost ychwanegol.

CA2 Prosiect Cytundeb Canlyniadau

Pwrpas y prosiect hwn yw sicrhau fod y Cyngor yn gallu hawlio'r swm llawn o £1.3m sydd ar gael yn 2014-15 ac 2015-16 am gyflawni canlyniadau sydd wedi eu cytuno gyda'r Llywodraeth.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi hawlio'r gyfradd llawn o'r cyllid sydd ar gael inni am wireddu'r canlyniadau a gafodd eu cytuno gyda'r Llywodraeth.

Cost: Dim cost ychwanegol.

CA3 Prosiect Toriadau

Pwrpas y prosiect hwn yw sefydlu y toriadau y gellir eu gwireddu er mwyn cau'r bwlch ariannol fydd ar ôl yn ystod cyfnod y Cynllun Strategol wedi i ni gyflawni'r arbedion effeithlonrwydd.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi sefydlu rhestr, ac wedi gwireddu unrhyw doriadau y bydd y Cyngor wedi eu cymeradwyo yn ystod cyfnod y cynllun strategol.

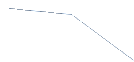
Cost: Dim cost ychwanegol.

CA4 Prosiect Effeithlonrwydd pellach a modelau darparu gwasanaeth

Pwrpas y prosiect yma yw darganfod cynlluniau effeithlonrwydd pellach er mwyn lleihau maint y toriadau fydd eu hangen yn ogystal ag ymchwilio i feysydd lle mae'n bosib newid y model presennol o ddarparu gwasanaeth gan felly wneud arbedion.

Erbyn diwedd Mawrth 2017, byddwn wedi darganfod cynlluniau effeithlonrwydd pellach i'w gwireddu.

Cost: Dim cost ychwanegol.

Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
DT3.1b	Swm arbedion a gyflawnwyd		Gwelliant
Arb01	Swm arbedion effeithlonrwydd a gyflawnwyd fel canran o'r holl arbedion		Gwelliant
CytC03	Canran o'r swm a hawliwyd drwy'r cytundeb canlyniadau		Cynnal

Cyflawni'r Cynllun

Mae cyflawni'r cynllun yn flaenoriaeth bwysig ynddo'i hun. Rydym wedi rhoi trefniadau priodol mewn lle ar bob lefel o fewn y Cyngor er mwyn cyflawni'r cynllun ac mae gan bawb ran bwysig i'w chwarae yn hynny.

Y Cyngor llawn sy'n gyfrifol am fabwysiadu'r Cynllun Strategol a gosod y cyfeiriad i waith y Cyngor dros y blynyddoedd nesaf.

Bydd **Aelodau Cabinet y Cyngor** yn gyfrifol am weithredu'r Cynllun Strategol o fewn eu meysydd cyfrifoldeb ac yn sicrhau fod trefniadau rheoli prosiect a rheoli perfformiad cadarn mewn lle er mwyn cyflawni'r hyn rydym yn mynd i'w wneud.

Bydd y **Pwyllgorau Craffu** yn dal yr Aelodau Cabinet i gyfrif am eu perfformiad o safbwynt cyflawni a byddant hefyd yn craffu effaith y cynllun ar drigolion Gwynedd.

Bydd y **Cyngor** yn parhau i gydweithio gyda'i bartneriaid yn y sector gyhoeddus, trydydd sector a sector breifat i wireddu blaenoriaethau sydd angen mewnbyn gan fwy nag un partner i'w cyflawni.

Fel rhan o'n ymrywmiad i roi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth rydym yn ei wneud, byddwn yn ymgysylltu'n barhaus gyda thrigolion a chymunedau er mwyn rhoi cyfleoedd iddynt ddylanwadu ar waith y Cyngor a'u grymuso i gymryd perchnogaeth a chyfrifoldeb o'r dyfodol.

Atodiad I – Mesurau

Mesurau pwysig i bobl Gwynedd			
Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
EDU/006ii	Canran y disgyblion a aseswyd mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cael Aseiad Athrawon yn y Gymraeg (iaith gyntaf) ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3		Gwelliant
EDU/011	Cyfartaledd y sgôr pwyntiau ar gyfer disgyblion sy'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol		Gwelliant
EDU/017	Canran y disgyblion 15 oed ar y 31 Awst blaenorol, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol a gyflawnodd y trothwy Lefel 2+ yn cynnwys gradd A*-C TGAU mewn Cymraeg mamiaith neu Saesneg a Mathemateg		Gwelliant
laith 05	Canran yr ysgolion cynradd sydd yn gallu dangos cynnydd yn nefnydd cymdeithasol plant o'r Gymraeg	(Dim digon o ddata hanesyddol)	I'w sefydlu
Caff06d	Canran gwariant y Cyngor gyda busnesau lleol		Cynnal
CHR/002	Nifer y diwrnodau/shifftiau gwaith wedi'u colli oherwydd salwch, fesul gweithiwr awdurdod lleol cyfwerth ag amser llawn		Cynnal
CD5.01	Llwyddiant i gadw o fewn y gyllideb		Cynnal
CD6.01	Canran yr anfonebau a dalwyd o fewn 30 diwrnod (ar draws y Cyngor)		Cynnal
TMGC4	Budd i'r economi o gefnogi digwyddiadau proffil uchel a strategol		Bodlon gweld gostyngiad oherwydd ansicrwydd derbyn arian grant
PENECON01	Nifer y swyddi wedi eu creu gyda chymorth yr Adran Economi a Chymuned		Bodlon gweld gostyngiad oherwydd ansicrwydd derbyn arian grant
PENECON2	Nifer y busnesau wedi eu cefnogi yng Ngwynedd gan yr Adran Economi a Chymuned		Bodlon gweld gostyngiad oherwydd ansicrwydd derbyn arian grant

Mesurau pwysig i bobl Gwynedd			
Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
LCS/002b	Nifer o ymweliadau i ganolfannau hamdden fesul 1,000 y pen o'r boblogaeth		Bodlon gweld gostyngiad oherwydd effaith derbyn lleihad sylweddol yn y grant Nofio Am Ddim gan Lywodraeth Cymru. Bydd hyn yn effeithio ar gyfanswm y mynychwyr
HHA/008	Canran y cyflwyniadau digartref sy'n cael eu penderfynu o fewn 33 diwrnod gwaith		I'w sefydlu
OED03	Galluogi – Canran o achosion sydd wedi derbyn cyfnod o alluogi sy'n gadael heb becyn gofal		Cynnal
PSR/002	Y nifer o ddiwrnodau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i roi Grant Cyfleusterau i'r Anabl		I'w sefydlu
SCA/001	Cyfradd oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 75+ oed		Cynnal
SCA/002a	Cyfradd y bobl oedrannus (65 oed neu drosodd) sy'n cael cymorth i fyw gartref fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65 oed a throsodd.		Gwelliant
SCA/002b	Cyfradd pobl hyn (sy'n 65oed neu drosodd) y mae'r awdurdod yn rhoi cymorth iddynt mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65oed neu drosodd ar 31 Mawrth.		Gwelliant
SCA/002b (LLEOL)	Cyfradd pobl hyn (sy'n 65oed neu drosodd) y mae'r awdurdod yn rhoi cymorth iddynt mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 65oed neu drosodd ar 31 Mawrth - gan eithrio hunan arianwyr.		Gwelliant
Strat6	Nifer o unedau fforddiadwy a sicrhawyd i Wynedd		I'w sefydlu
Diogelu7	Canran o gynadleddau achos lle bu clywed llais/barn y plentyn		Cynnal
SCC/004	Canran y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth sydd wedi cael tri lleoliad neu'n fwy yn ystod y flwyddyn		Cynnal
SCC/021	Canran yr adolygiadau plant sy'n derbyn gofal wedi eu cynnal o fewn amserlen statudol yn ystod y flwyddyn		Cynnal
SCC/025	Canran yr ymweliadau statudol â phlant sy'n derbyn gofal oedd fod l gael eu cynnal yn ystod		Gwelliant

Mesurau pwysig i bobl Gwynedd			
Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
	y flwyddyn a'u cynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau		
SCC/033f	Canran y bobl ifanc oedd yn arfer derbyn gofal ac mae'r awdurdod mewn cysylltiad â nhw, ac yn gwybod eu bod yn derbyn addysg, hyfforddiant neu sy'n gweithio pan yn 19 oed		Gwelliant
SCC/039	Canran yr asesiadau iechyd ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal sydd wedi'u cynnal yn ystod y flwyddyn		Gwelliant sylweddol
SCC/041a	Canran y plant cymwys, perthnasol a phlant a fu'n berthnasol: a chanddynt gynlluniau llwybr yn ôl yr angen		Cynnal
WMT/004	Canran y gwastraff trefol yrrwyd i'w dirllenwi		Gwelliant
WMT/009	Canran y gwastraff trefol a gesglir gan awdurdodau lleol ac a gaiff ei baratoi ar gyfer ei aildddefnyddio, ailgylchu neu ei gompostio		Gwelliant
PAM9a	Canran o sefydliadau bwyd sydd yn y system sy'n cyrraedd sgôr 4/5 safonau hylendid bwyd		Gwelliant

Mesurau Statudol			
Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
EDU/002ii	Canran y disgyblion sydd yng ngofal awdurdodau lleol, sydd mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, a hwythau'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol ac sy'n gadael addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb fod ganddynt gymhwyster allanol a gymeradwywyd.		Defnyddir fel data rheolaeth, felly ni osodir cyfeiriad
EDU/015a	Canran y datganiadau terfynol am anghenion addysgol arbennig wedi'u cyhoeddi o fewn 26 wythnos: a) Yn cynnwys eithriadau		Cynnal
EDU/015b	Canran y datganiadau terfynol am anghenion addysgol arbennig wedi'u cyhoeddi o fewn 26 wythnos: b) Ddim yn cynnwys eithriadau		Cynnal
EDU/002i	Canran yr holl ddisgyblion (gan gynnwys y rhai sydd yng ngofal awdurdod lleol); a sydd mewn unrhyw ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, a hwythau'n 15 oed ar y 31 Awst blaenorol ac sy'n gadael addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb fod ganddynt gymhwyster allanol a gymeradwywyd		Cynnal

Mesurau Statudol			
Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
EDU/003	Canran y disgyblion a aseswyd ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2, mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac sy'n cyrraedd y Dangosydd Pynciau Craidd, fel y penderfynir gan Asesiadau Athrawon		Defnyddir fel data rheolaeth, felly ni osodir cyfeiriad
LCL/001b	Nifer ymweliadau â llyfrgelloedd cyhoeddus yn ystod y flwyddyn fesul 1,000 o'r boblogaeth		Defnyddir fel data rheolaeth, felly ni osodir cyfeiriad
SCA/019	O'r atgyfeiriadau amddiffyn oedolion sydd wedi'u cwblhau yn ystod y flwyddyn, y canran lle mae'r perygl wedi'i reoli		Gwelliant
PSR/004	Canran o'r anheddau sector preifat a oedd wedi bod yn wag am fwy na 6 mis ar 1 Ebrill ac a feddiannwyd eto yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i weithredu uniongyrchol gan yr awdurdod lleol		I'w sefydlu
SCC/033d	Canran y bobl ifanc oedd yn arfer derbyn gofal y mae'r awdurdod mewn cysylltiad â nhw pan yn 19 oed		Gwelliant
SCC/033e	Canran y bobl ifanc oedd yn arfer derbyn gofal y mae'r awdurdod mewn cysylltiad â nhw, ac yn gwybod eu bod mewn llety di-frys addas pan yn 19 oed		Gwelliant
SCC/002	Canran y plant sy'n derbyn gofal ar 31 Mawrth sydd â phrofiad o symud ysgol unwaith neu fwy yn ystod cyfnod neu gyfnodau o dderbyn gofal, nad oedd y symud hwnnw oherwydd trefniadau trosiannol, yn y 12 mis hyd at 31 Mawrth		Gwelliant
SCC/011b	Canran yr asesiadau cychwynnol sydd wedi eu cwblhau yn ystod y flwyddyn lle mae yna dystiolaeth bod Gweithiwr Cymdeithasol wedi gweld y plentyn ar ben ei hun		Cynnal
SCC/037	Y sgôr ar gyfartaledd, o'r pwyntiau cymwysterau allanol ar gyfer plant sy'n 16 oed ac yn derbyn gofal, mewn unrhyw osodiad dysgu sy'n cael eu cynnal gan yr awdurdod		Cynnal
STS/006	Canran o ddigwyddiadau gwaredu slei bach ar dir perthnasol sydd wedi clirio o fewn 5 diwrnod gwaith i'r amser hysbyswyd		Cynnal
PLA006b	Nifer o unedau tai fforddiadwy a gafodd eu darparu fel canran o'r holl unedau tai ychwanegol a gafodd eu darparu yn ystod y flwyddyn drwy'r drefn cynllunio		I'w sefydlu gan fod archwiliadau 2014-15 yn parhau

Mesurau Statudol			
Cyfeirnod	Mesur	Tuedd diweddaraf	Cyfeiriad i'r dyfodol
THS/007	Canran yr oedolion sy'n 60 oed neu drosodd sy'n ddeiliaid tocynnau teithio rhatach ar y bws.		Defnyddir fel data rheolaeth, felly ni osodir cyfeiriad

CYNNAL ASESIAD EFFAITH CYDRADDOLDEB

Os am gymorth gyda llenwi'r templed yma, cysylltwch â
delythgadlyswilliams@gwynedd.gov.uk Est. 2440

1) AWDUR (ON) YR ASESIAD

Delyth G Williams, Swyddog Polisi

2) PARTNERIAID

Nodwch unrhyw rai eraill sydd angen eu cynnwys fel rhan o'r broses asesu:
 Gall hyn gynnwys staff rheng flaen, sefydliadau partner, arbenigwyr maes
 ayb.

Staff y Cyngor
 Trigolion Gwynedd
 Budd-ddeiliaid sy'n berthnasol i bob prosiect

3) DYDDIAD DECHRAU'R ASESIAD

Tachwedd 2014

4) DYDDIAD GORFFEN YR ASESIAD

11 Mehefin 2015

5) NOD AC AMCANION Y POLISI / GWASANAETH / SWYDDOGAETH

Nodwch pam fod angen y polisi a beth mae'r Awdurdod yn gobeithio ei
 gyflawni drwyddo

Pwrpas adolygu'r cynllun yw gwneud yn siŵr fod y Cyngor yn parhau i wneud
 y pethau iawn o ystyried y cyd-destun o galedi ariannol y mae'n gweithredu
 ynddo.

Roedd angen ystyried beth oedd wedi newid ers y llynedd, gan edrych ar y
 materion cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a pholisi sy'n dylanwadu
 ar y Cyngor a'r sir ac sy'n debygol o wneud hynny yn y blynyddoedd nesaf.

6) CYFRANOGIAD AC YMGYNGHORIAD

Pa gyfranogiad ac ymgynghoriad a gynhaliwyd ar y polisi / gwasanaeth / swyddogaeth a beth oedd y canlyniad?

Fel rhan o'r adolygiad, ac er mwyn cynnwys barn pobl Gwynedd, cynhaliwyd cyfres o sesiynau gyda'r cyhoedd ar draws Gwynedd fis Tachwedd 2014 o'r enw Her Gwynedd, a'u pwrpas oedd:

- Casglu barn trigolion Gwynedd ynghylch pa wasanaethau ac adnoddau y mae pobl yn eu gwerthfawrogi fwyaf
- Esbonio'n fanwl graddau'r her ariannol y mae Gwynedd yn ei wynebu
- Darganfod a oes ffyrdd eraill o ddarparu gwasanaethau er mwyn osgoi toriadau i wasanaethau lle bynnag bo hynny'n bosibl.

Cafodd y sesiynau eu cynnal yn y lleoliadau canlynol: Caernarfon, Y Bala, Tywyn, Pwllheli, Blaenau Ffestiniog, Bangor, Porthmadog, Dolgellau ac Abermaw, a daeth cyfanswm o 280 o bobl iddynt.

7) TYSTIOLAETH SYDD AR GAEL

Gall y dystiolaeth fod yn seiliedig ar ddata lleol neu genedlaethol, ar fonitro ar ymgynghori, sylwadau staff ayb

Gan mai adolygiad o'r cynllun yw hwn mae'r dystiolaeth a ddefnyddiwyd i greu'r cynllun gwreiddiol yn sefyll.

Hefyd ystyriwyd yr wybodaeth a gasglwyd fel rhan o Her Gwynedd oedd yn nodi blaenoriaethau'r cyhoedd wrth ystyried yr her ariannol mae'r Cyngor yn ei wynebu.

8) BYLCHAU MEWN TYSTIOLAETH

Nodwch unrhyw fylchau mewn dystiolaeth ac esboniwch sut y caiff y rhain eu llenwi

Trosolwg yn unig yw'r asesiad effaith yma. Bydd angen i bob prosiect unigol adnabod y dystiolaeth sydd ei angen a chreu rhaglen ymgysylltu ar gyfer llenwi unrhyw fylchau. Mae'n ddisgwyliedig i bob prosiect wneud eu hasesiad effaith eu hunain.

9) PERTHASEDD AC EFFAITH

Dylai hyn amlinellu beth yw perthnasedd y polisi/ gwasanaeth/ swyddogaeth i'r dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol ac i bob un o'r grwpiau cydraddoldeb (nodweddion gwarchodedig). Dylid nodi'n glir beth fydd yn effaith wir neu debygol. Efallai na fydd perthnasedd nag effaith i bob un o'r dyletswyddau na'r nodweddion, ond os canfyddir perthnasedd a/ neu effaith mewn unrhyw un neu fwy o gategoriâu, yna bydd gofyn bwrw ymlaen gyda'r Asesiad

9a)

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	Perthnasedd	Yr effaith wirioneddol neu debygol
Cael gwared â chamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Plant a Phobl Ifanc	Disgwylir i bob prosiect adnabod pob siawns i gael gwared a chamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth. Bydd gwella trefniadau diogelu yn symud tuag at gael gwared â chamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth.
	Dim perthnasedd penodol	
	Gofal	
	Oes	
	Diogelu	
	Oes	
	Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai	
	Dim perthnasedd penodol	

	Y Gymraeg Dim perthnasedd penodol Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Dim perthnasedd penodol Cynllunio Ariannol Dim perthnasedd penodol	
Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal	Plant a Phobl Ifanc Oes Gofal Oes Diogelu Oes Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Oes	Mae'r Prosiect Trawsnewid y Ddarpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad a'r Rhaglen Sicrhau Ystod o Wasanaethau Ataliol ar gyfer Grwpiau Bregus o Blant a Phobl Ifanc Gwynedd yn hybu cyfleoedd cyfartal. Rhoi'r siawns i fwy o bobl fyw eu bywydau yn unol â'u dewis yn arbennig drwy'r Prosiect Gweithio'n Integredig a'r Prosiect Lletya a Darpariaeth Gofal. Bydd gwella trefniadau diogelu yn hyrwyddo cyfleoedd cyfartal. Bydd gwella sefyllfa economaidd Gwynedd yn hyrwyddo cyfleoedd cyfartal i wahanol nodweddion gwarchodedig.

	Y Gymraeg Oes Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Oes Cynllunio Ariannol Oes	Mae'r maes yma yn ymwneud â hyrwyddo'r Iaith Gymraeg Os yw'r Prosiect Ymgysylltu yn sicrhau fod pob nodwedd warchodedig yn cael ei ystyried yna bydd yn hyrwyddo cyfle cyfartal. Hefyd bydd ymestyn y defnydd o hunanwasanaeth yn sicrhau dulliau amgen o gysylltu gyda'r gwasanaeth. Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith sy'n ystyried yr holl nodweddion gwarchodedig ar eu gwaith
Meithrin perthnasau da	Plant a Phobl Ifanc Dim perthnasedd penodol Gofal Oes Diogelu Oes	Bydd Prosiect Her Gofal yn ceisio sicrhau fod pobl Gwynedd yn gwbl glir o'r her sydd yn wynebu'r Cyngor i ysgogi a chefnogi cymunedau i gyfrannu drwy weithredu'n gymunedol. Ar ddiwedd y prosiect bydd gan bobl Gwynedd ddealltwriaeth o'r maes a fydd yn golygu ein bod yn cyfrannu ac yn cefnogi'n naturiol y rhai mwyaf bregus yn ein cymunedau. Bydd y Prosiect i sicrhau perchnogaeth Cyngor cyfan i'r maes diogelu yn meithrin perthnasau gwell.

	Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Dim perthnasedd penodol Y Gymraeg Oes Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Oes Cynllunio Ariannol Dim perthnasedd penodol	Dylai gweithio mewn pedair cymuned i hyrwyddo'r Gymraeg feithrin perthnasau da. Gall y Prosiect Ymgysylltu feithrin perthnasau da drwy ystyried pob nodwedd warchodedig.
--	---	--

9b)

Tud. 60

Nodweddion	Perthnasedd	Yr effaith wirioneddol neu debygol
Hil	Plant a Phobl Ifanc	
	Dim perthnasedd penodol	
	Gofal	
	Oes	Bydd sicrhau'r siawns i fwy o bobl fyw eu bywydau yn unol â'u dewis yn ei gwneud yn fwy tebygol eu bod yn gallu byw o fewn eu cymuned a'u diwylliant.
	Diogelu	
	Oes	Bydd y prosiectau yn sicrhau gwell ymateb i gamwahanïaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ar sail hil
	Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai	
	Dim perthnasedd penodol	
	Y Gymraeg	
	Oes	Mae'r maes yma'n cyfarch cenedligrwydd.
	Cyngor Effeithiol ac Effeithlon	
	Dim perthnasedd penodol	

	Cynllunio Ariannol Oes	Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith sy'n ystyried y nodwedd warchodedig yma
Anabledd	Plant a Phobl Ifanc Oes Gofal Oes Diogelu Oes Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Oes	Mae dau brosiect yn ymwneud yn benodol â disgyblion anabl a disgyblion bregus. Mae'r cyntaf yn sicrhau asesiad cynnar a chywir a chyfleoedd addysgu o ansawdd cywir a'r ail yn sicrhau gwasanaethau ataliol fydd yn galluogi plant a'u teuluoedd ii fyw yn annibynnol heb orfod bod yn ddibynnol ar wasanaethau statudol. Dylai'r prosiectau roi'r siawns i fwy o bobl fyw eu bywydau yn unol â'u dewis yn arbennig drwy'r Prosiect Gweithio'n Integredig a'r Prosiect Lletya a Darpariaeth Gofal effeithio pobl anabl mewn modd positif. Bydd y prosiectau yn sicrhau gwell ymateb i gamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ar sail anabledd Bydd cynyddu'r cyflenwad ac amrywiaeth o dai yn golygu mwy o dai hygyrch ar gyfer pobl anabl. Mae darparu band eang cyfoes am fod o fydd i bobl anabl ynghyd a hybu creu swyddi o ansawdd a lefelau cyflog da a busnesau cryf a chadarn.

	Y Gymraeg Dim perthnasedd penodol Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Oes Cynllunio Ariannol Oes	Bydd y Prosiect Ymgysylltu yn gallu meithrin perthnasau da drwy ystyried anghenion cyfathrebu pobl anabl e.e. taflenni hawdd eu darllen, technoleg amgen ayb Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith ar sy'n ystyried y nodwedd warchodedig yma
Rhyw	Plant a Phobl Ifanc Dim perthnasedd penodol Gofal Nid oes perthnasedd penodol Diogelu Oes Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Dim perthnasedd penodol	Bydd y prosiectau yn sicrhau gwell ymateb i gamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ar sail rhyw

	Y Gymraeg Dim perthnasedd penodol Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Dim perthnasedd penodol Cynllunio Ariannol Oes	Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith ar sy'n ystyried y nodwedd warchodedig yma
Ailbennu rhywedd	Plant a Phobl Ifanc Dim perthnasedd penodol Gofal Nid oes perthnasedd penodol Diogelu Oes Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Dim perthnasedd penodol Y Gymraeg Dim perthnasedd penodol	Bydd y prosiectau yn sicrhau gwell ymateb i gamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ar sail ailbennu rhywedd

	Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Dim perthnasedd penodol Cynllunio Ariannol Oes	Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith ar sy'n ystyried y nodwedd warchodedig yma.
Cyfeiriadedd rhywiol	Plant a Phobl Ifanc Dim perthnasedd penodol Gofal Nid oes perthnasedd penodol Diogelu Oes Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Dim perthnasedd penodol Y Gymraeg Dim perthnasedd penodol	Bydd y prosiectau yn sicrhau gwell ymateb i gamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ar sail cyfeiriadedd rhywiol.

	Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Dim perthnasedd penodol Cynllunio Ariannol Oes	Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith ar sy'n ystyried y nodwedd warchodedig yma
Crefydd neu gred	Plant a Phobl Ifanc Dim perthnasedd penodol Gofal Oes Diogelu Oes Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Dim perthnasedd penodol Y Gymraeg Dim perthnasedd penodol Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Dim perthnasedd penodol	Bydd rhoi'r siawns i fwy o bobl fyw eu bywydau yn unol â'u dewis yn ei gwneud yn fwy tebygol eu bod yn gallu byw o fewn eu cymuned, eu diwylliant a'u crefydd. Bydd y prosiectau yn sicrhau gwell ymateb i gamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ar sail crefydd neu gred.

	Cynllunio Ariannol Oes	Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith sy'n ystyried y nodwedd warchodedig yma.
Yr iaith Gymraeg	Plant a Phobl Ifanc Dim perthnasedd penodol Gofal Oes Diogelu Oes Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Oes Y Gymraeg Oes Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Dim perthnasedd penodol	 Wrth weithio'n integredig gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr bydd angen sicrhau'r defnydd cynyddol o'r iaith Gymraeg. Bydd y prosiectau yn sicrhau gwell ymateb i gamwahananiaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ar sail yr iaith Gymraeg Bwriad y prosiectau yw gwella'r economi leol er mwyn sicrhau swyddi ar gyfer pobl Gwynedd. Dylai hyn gryfhau sefyllfa'r iaith Gymraeg. Mae'r maes yma'n hyrwyddo'r iaith Gymraeg

	Cynllunio Ariannol Oes	Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith ar sy'n ystyried y nodwedd yma
Oedran	Plant a Phobl Ifanc Oes Gofal Oes Diogelu Oes Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Oes	Mae'r maes yma'n effeithio ar blant a'u rheini yn benodol Mae'r newidiadau ym maes Gofal yn effeithio pobl hŷn yn fwy penodol. Dylai'r newidiadau roi gwasanaethau gwell i'r rhai sydd ag anghenion. Bydd y prosiectau yn sicrhau gwell ymateb i gamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ar sail oedran. Bydd y Prosiect Swyddi Gwerth Uchel ac o Ansawdd yn creu cyswllt gydag addysg pobl ifanc ac yn sicrhau fod pobl ifanc y sir wedi eu paratoi ar gyfer y cyfleoedd swyddi sydd yng Ngwynedd. Yn arbennig bydd yn gweithio gyda'r sector addysg a'r Consortiwm ôl-16 i hyrwyddo'r hyn y ragwelir fel "swyddi'r dyfodol" yn yr ardal.

	Y Gymraeg Oes Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Oes Cynllunio Ariannol Oes	Mae'r Prosiect Pobl Ifanc yn defnyddio'r Gymraeg yn Gymdeithasol yn hyrwyddo'r iaith Gymraeg ymysg bobl ifanc. Bydd y defnydd o ddulliau amgen o gyfathrebu yn apelio at wahanol oedrannau Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith ar sy'n ystyried y nodwedd warchodedig yma .
Beichiogrwydd a mamolaeth	Plant a Phobl Ifanc Dim perthnasedd penodol Gofal Nid oes perthnasedd penodol Diogelu Oes Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Dim perthnasedd penodol	Bydd y prosiectau yn sicrhau gwell ymateb i gamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ar sail beichiogrwydd a mamolaeth.

	Y Gymraeg Dim perthnasedd penodol Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Dim perthnasedd penodol Cynllunio Ariannol Oes	Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith ar sy'n ystyried y nodwedd warchodedig yma
Priodas a phartneriaeth sifil	Plant a Phobl Ifanc Dim perthnasedd penodol Gofal Oes Diogelu Oes Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai Dim perthnasedd penodol Y Gymraeg	Bydd caniatáu i bobl fwy o bobl fyw eu bywydau yn unol â'u dewis yn golygu y bydd angen ystyried priodas a phartneriaeth sifil. Bydd y prosiectau yn sicrhau gwell ymateb i gamwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ar sail priodas a phartneriaeth sifil.

	Dim perthnasedd penodol Cyngor Effeithiol ac Effeithlon Dim perthnasedd penodol Cynllunio Ariannol Oes	Bydd angen i'r prosiectau gyflawni asesiadau effaith ar sy'n ystyried y nodwedd warchodedig yma
--	---	--

10) MYND I'R AFAEL A'R EFFAITH

a)	Nodwch unrhyw effaith posib o safbwynt cydraddoldeb Dylai'r prosiectau sy'n cael eu gweithredu wella'r sefyllfa o safbwynt cydraddoldeb.
b)	Pa gamau gellir eu cymryd i leihau neu wella'r effeithiau yma? Trosolwg o'r effeithiau yn unig a geir yma. Mae'n hanfodol i bob prosiect gasglu data, adnabod bylchau a gwneud asesiad eu hunain. Mae'n bosib y bydd asesiadau penodol y prosiectau yn canfod perthnasedd ac effeithiau gwahanol i'r rhai a nodir uchod.
c)	A oes angen ail-ystyried y cynllun? Nac oes.

11) TREFNIADAU MONITRO AC ADOLYGU

Adolygu'n flynyddol

12) CYNLLUN GWEITHREDU

Dylid atodi Cynllun Gweithredu sy'n cynnwys y camau gweithredu, cyfrifoldebau, amserlen, ac amlinelliad o'r trefniadau adolygu a gwerthuso

Bydd gan y prosiectau eu cynlluniau gweithredu eu hunain.

13) PENDERFYNU

Cyflwyno i'r Cabinet am benderfyniad ar 23 Mehefin 2015.

Eitem 7

ADRODDIAD I'R CABINET

23 Mehefin 2015

Aelod Cabinet: Cynghorydd Gareth Thomas

Pwnc: Ysgol Machreth, Llanfachreth, Dalgylch Y Gader

Swyddog Cyswllt: Iwan T Jones – Cyfarwyddwr Corfforaethol

Y penderfyniad a geisir

- Tynnu'r rhybudd statudol ynglŷn ag Ysgol Machreth yn ôl.
- Cymeradwyo cychwyn proses amgen ar sail cynnig i gau yr ysgol yn fuan yn 2016.
- Wrth ddilyn y prosesau statudol, cynnig lle i ddisgyblion Ysgol Machreth yn Ysgol Ieuan Gwynedd, Rhydymain yn ystod y cyfnod trosiannol cyn sefydlu'r Ysgol Ddilynol Ddalgylchol ar 1 Medi 2017.

Barn yr Aelod Lleol

Cyflwynir unrhyw sylwadau gan yr Aelod Lleol yn y cyfarfod.

1. CYFLWYNIAD

Pwrpas yr adroddiad hwn yw gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i ail-ymweld â sefyllfa Ysgol Machreth, Llanfachreth a hynny am y rhesymau canlynol:

- Ar **12 Mai 2015**, derbyniwyd llythyr gan Gadeirydd Llywodraethwyr Ysgol Machreth yn nodi bod y Corff Llywodraethu yn pryderu nad oedd yr ysgol bellach yn gynaliadwy. Ymddengys bod argyfwng staffio a bod Llywodraethwyr yr ysgol, mewn cydweithrediad â rhieni, wedi trefnu symud disgyblion i ysgol amgen yn unol â'r drefn mynediad arferol.
- Yn y Cyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion Ionawr ym mis Ionawr 2015, roedd 11 disgybl ar gofrestr yr ysgol. Erbyn **13 Mai 2015**, roedd ceisiadau mynediad wedi'u derbyn i drosglwyddo 10 o'r 11 disgybl i ysgolion eraill yn y dalgylch erbyn 1 Medi 2015.

2. CEFNDIR

2.1 Cyflwynwyd adroddiad gerbron y Cyngor Llawn **14 Gorffennaf, 2011** ynglŷn ag ad-drefnu ysgolion dalgylch Y Gader. Cyflwynwyd adroddiad pellach gerbron y Cabinet ar **16 Gorffennaf, 2013** ac yn y cyfarfod hwnnw mabwysiadwyd gweledigaeth amlinellol ar gyfer y dalgylch.

2.2 Hanfod y weledigaeth amlinellol fyddai anelu at sicrhau'r deilliannau canlynol;

- Yr un cyfle a phrofiadau i holl ddisgyblion y dalgylch
- Mwy o sefydlogrwydd ar draws yr holl ddalgylch
- Gwell dilyniant ar draws yr ystod oedran
- Cyfleoedd i rannu arbenigedd staff a mwy o gyfleoedd o ran datblygiad proffesiynol
- Cyfleoedd ehangach i gydlynu gwasanaethau cyhoeddus, yn enwedig cefnogi teuluoedd
- Cryfhau'r ddarpariaeth addysg ar draws y dalgylch gan osod y sylfeini ar gyfer cydweithio, cydgynllunio a chyd-ddatblygu i'r dyfodol

2.3 Mae dyhead i sicrhau darpariaeth addysg gadarn a chynaliadwy yn y dalgylch cyfan, a hynny ar draws yr holl sectorau. Bydd hyn yn golygu ystyriaeth i resymoli'r nifer, natur a statws yr ysgolion mewn rhai rhannau o'r dalgylch. O wireddu'r weledigaeth yn llawn golygai hyn y bydd modd cryfhau'r ddarpariaeth addysg yn nalgylch Y Gader.

2.4 Ar **16 Medi 2014** cyflwynwyd adroddiad i'r Cabinet ac yn ystod y cyfarfod, cymeradwywyd yr argymhellion canlynol:

- i. *I ymgymryd â phroses o ymgynghori statudol yn unol â gofynion Adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013 i gau Ysgol Y Gader, Ysgol Gynradd Dolgellau, Ysgol Brithdir, Ysgol Machreth (Llanfachreth), Ysgol Ieuan Gwynedd (Rhydymain), Ysgol Dinas Mawddwy, Ysgol Llanelltyd, Ysgol Friog, Ysgol Clogau (Bontddu) ac Ysgol Ganllwyd ar 31 Awst 2017.*
- ii. *I ymgymryd â phroses o ymgynghori statudol yn unol â gofynion Adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013 ar yr opsiwn a ffafrir, sef i sefydlu Ysgol Dalgylch Dilydol 3-16 cymunedol ar safleoedd ysgolion presennol Ysgol Y Gader, Ysgol Gynradd Dolgellau, Ysgol Ieuan Gwynedd (Rhydymain), Ysgol Dinas Mawddwy, Ysgol Llanelltyd ac Ysgol Friog, ar 1 Medi 2017.*

2.5 Er mwyn gwneud rhestr hir o fodolau realistig bosibl, ystyriwyd safleoedd pob un o'r 10 ysgol yn y dalgylch. Fel rhan o'r gwaith ymchwil hwn, diystyriwyd safle Ysgol Machreth fel safle posibl ar gyfer ysgol ardal neu ysgol ardal aml-safle, oherwydd ei leoliad o gymharu â'r boblogaeth ddisgyblion, ac anawsterau cyrraedd y safle o ystyried y ffyrdd a'r gofyn posibl i gludo niferoedd uchel o ddisgyblion.

2.6 Yn yr opsiwn a gafodd ei ffafrio, safleoedd cyfredol ysgolion Llanelltyd, Friog, Ieuan Gwynedd (Rhydymain), Dinas Mawddwy, Gader a Chynradd Dolgellau fyddai'n aros ar agor fel safleoedd ar gyfer yr ysgol newydd. Byddai safleoedd ysgolion Ganllwyd, Clogau (Bontddu), Machreth a Brithdir yn cau ac ni fyddai'r safleoedd hyn yn ail-agor.

2.7 Yn unol â gofynion statudol y Cod Trefniadaeth Ysgolion (006/2013) a Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013, cynhaliwyd **cyfnod o ymgynghori statudol** ar y cynnig gydag ymgynghorai perthnasol rhwng **10 Hydref** ac 1 o'r gloch y prynhawn ar **24 Tachwedd 2014**.

2.8 Paratowyd dogfen ymgynghorol statudol, yn unol â gofynion ac arweiniad y Cod Trefniadaeth Ysgolion (006/2013) a dosbarthwyd y ddogfen i'r ymgynghorai perthnasol. Mae'r ddogfen hon a'r holl ddogfennau cefndir i'w gweld ar wefan y Cyngor www.gwynedd.gov.uk/trefniadaethysgolion.

2.9 Ar **13 Ionawr 2015** cyflwynwyd adroddiad i'r Cabinet yn cynnwys yr holl sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghorol. Yn y cyfarfod, penderfynwyd:

- i. *"Cymeradwyo'r cynnig i gau Ysgol Y Gader, Ysgol Gynradd Dolgellau, Ysgol Brithdir, Ysgol Machreth (Llanfachreth), Ysgol Ieuan Gwynedd (Rhydymain), Ysgol Dinas Mawddwy, Ysgol Llanelltyd, Ysgol Friog, Ysgol Clogau (Bontddu) ac Ysgol Ganllwyd ar 31 Awst 2017 a sefydlu Ysgol Dalgylch Dilydol 3-16 cymunedol cyfrwng Cymraeg ar safleoedd ysgolion presennol Ysgol Y Gader, Ysgol Gynradd Dolgellau, Ysgol Ieuan Gwynedd (Rhydymain), Ysgol Dinas Mawddwy, Ysgol Llanelltyd ac Ysgol Friog, ar 1 Medi 2017.*
- ii. *Cymeradwyo cyhoeddi rhybuddion statudol ar y cynnig yn (i) uchod yn unol â gofynion Adran 48 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013.*
- iii. *Yn dilyn ystyried sylwadau'r ymgynghoriad yn gysylltiedig â phwysigrwydd penodi pennaeth a'r angen iddynt gael eu penodi o flaen amser, cymeradwyo cyllido pennaeth yr ysgol ddilydol ddalgylchol o arbedion y cynllun am o leiaf blwyddyn cyn agor yr ysgol ym Medi 2017."*

2.10 Yn unol â Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion 2013 ac arweiniad y Cod Trefniadaeth Ysgolion (006/2013) **cyhoeddwyd rhybuddion statudol ar 25 Chwefror 2015** a chynhaliwyd **cyfnod gwrthwynebu** ar y cynnig gydag ymgynghorai perthnasol rhwng 25 Chwefror a 25 Mawrth 2015.

- 2.11 Cyhoeddwyd y rhybuddion statudol ar ddiwrnod ysgol 25 Chwefror 2015 a'u gosod ar giatiau'r 10 ysgol ac ar wefan y Cyngor www.gwynedd.gov.uk/trefniadaethysgolion. Dosbarthwyd copiâu electroneg a chaled o'r rhybuddion yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion. Gwnaethpwyd yn glir yn y rhybuddion bod modd i unrhyw un wrthwynebu a sut yr oedd modd gwneud hynny.

Cyhoeddwyd 5 rhybudd statudol:

- CAU YSGOL Y GADER, Dolgellau, LL40 1HY; YSGOL GYNRADD DOLGELLAU (Ysgol Wirfoddol a Reolir, Eglwys yng Nghymru), Dolgellau, LL40 2YW; YSGOL DINAS MAWDDWY, Machynlleth, SY20 9LN; YSGOL LLANELLYD, Dolgellau, LL40 2TA; YSGOL IEUAN GWYNEDD, Rhydymain, Dolgellau, LL40 2AS; YSGOL FRIOG, Fairbourne, LL38 2RQ; ar 31 Awst 2017. a SEFYDLU Ysgol Ddilynol Dalgylchol 3-16 newydd ("yr ysgol 3-16") ar 1 Medi 2017. Bydd yr Ysgol 3-16 ar chwech safle, safleoedd presennol ysgolion Uwchradd Y Gader, Dolgellau, LL40 1HY, Cynradd Dolgellau, Dolgellau, LL40 2YW, Ieuan Gwynedd, Rhydymain, Dolgellau, LL40 2AS, Dinas Mawddwy, Machynlleth, SY20 9LN, Llanelltyd, Dolgellau, LL40 2TA a Friog, Fairbourne, Dolgellau, LL38 2RQ.
- CAU YSGOL MACHRETH ar 31 Awst 2017.
- CAU YSGOL BRITHDIR ar 31 Awst 2017.
- CAU YSGOL Y CLOGAU ar 31 Awst 2017.
- CAU YSGOL GANLLWYD ar 31 Awst 2017.

- 2.12 Yn dilyn y cyfnod gwrthwynebu, gofynnwyd i'r Cabinet ystyried adroddiad ffurfiol o'r gwrthwynebiadau a'r ymateb iddynt cyn gwneud penderfyniad terfynol i weithredu'r cynnig ai peidio.

- 2.13 Ar **11 Mai 2015**, cyhoeddwyd adroddiad y Cabinet (19 Mai 2015), oedd yn cynnwys yr argymhellion canlynol:

- Gweithredu ar y cynnig i gau Ysgol Y Gader, Ysgol Gynradd Dolgellau, Ysgol Brithdir, Ysgol Machreth (Llanfachreth), Ysgol Ieuan Gwynedd (Rhydymain), Ysgol Dinas Mawddwy, Ysgol Llanelltyd, Ysgol Friog, Ysgol Clogau (Bontddu) ac Ysgol Ganllwyd ar 31 Awst 2017 a sefydlu un Ysgol Ddilynol Ddalgyrchol cymunedol cyfrwng Cymraeg 3-16 oed ar safleoedd presennol ysgolion Y Gader, Cynradd Dolgellau, Ieuan Gwynedd (Rhydymain), Dinas Mawddwy, Llanelltyd a Friog ar 1 Medi 2017.*
- Yn sgîl pwysigrwydd penodi pennaeth a'r angen iddo/iddi gael ei b/phenodi ymlaen llaw, cymeradwyo sefydlu corff llywodraethol cysgodol yn ystod Tymor yr Haf 2015 ac yna cyllido pennaeth yr Ysgol Ddilynol Ddalgyrchol o arbedion y cynllun cyn gynted â phosibl.*

- 2.14 Ar **12 Mai 2015**, derbyniwyd llythyr gan Gadeirydd Corff Llywodraethu Ysgol Machreth, Llanfachreth oedd yn nodi pryderon nad oedd yr ysgol yn gynaliadwy. Oherwydd y wybodaeth newydd hon oedd yn golygu newid arwyddocaol yn sefyllfa Ysgol Machreth, yng nghyfarfod y Cabinet ar 19 Mai, argymhellwyd ailymweld â sefyllfa'r ysgol a gohirio cadarnhau'r rhybudd parthed ei chau ar 31 Awst 2017 (a gyhoeddwyd ar 25 Chwefror 2015).

Felly, y penderfyniad a wnaed yn y cyfarfod ar **19 Mai 2015** oedd:

- i. *Gweithredu ar y cynnig i gau Ysgol Y Gader, Ysgol Gynradd Dolgellau, Ysgol Brithdir, Ysgol Ieuan Gwynedd (Rhydymain), Ysgol Dinas Mawddwy, Ysgol Llanelltyd, Ysgol Friog, Ysgol Clogau (Bontddu) ac Ysgol Ganllwyd ar 31 Awst 2017 a sefydlu un Ysgol Ddilynol Ddalgyrchol cymunedol cyfrwng Gymraeg 3-16 oed ar safleoedd presennol ysgolion Y Gader, Cynradd Dolgellau, Ieuan Gwynedd (Rhydymain), Dinas Mawddwy, Llanelltyd a Friog ar 1 Medi 2017.*
- ii. *Yn sgîl pwysigrwydd penodi pennaeth a'r angen iddo/iddi gael ei b/phenodi ymlaen llaw, cymeradwyo sefydlu corff llywodraethol cysgodol yn ystod Tymor yr Haf 2015 ac yna cyllido pennaeth yr Ysgol Ddilynol Ddalgyrchol o arbedion y cynllun cyn gynted â phosibl.*
- iii. *Gohirio cadarnhau gweithredu rhybudd statudol Ysgol Machreth (Llanfachreth) er mwyn cael mwy o eglurdeb yn dilyn datblygiadau diweddar ynglŷn â'r ysgol.*

2.15 Dychwelir y mater i sylw'r Cabinet bellach i ystyried cadarnhau'r Rhybudd Statudol ai peidio. Cyfeirir y Cabinet yn benodol at yr adroddiad a gyflwynwyd ar 19 Mai 2015 yn cloriannu'r gwrthwynebiadau a'r ymatebion a dderbyniwyd (yr Adroddiad Gwrthwynebu) ynghyd â'r atodiadau.

3. SEFYLLFA YSGOL MACHRETH, LLANFACHRETH

3.1 Mae Ysgol Machreth wedi'i lleoli ym mhentref Llanfachreth yn Nalgylch y Gader, oddeutu 4 milltir o dref Dolgellau ac yn ysgol Wirfoddol a Reolir gyda dynodiad crefyddol (Eglwys yng Nghymru) ("VC"). Mae'r ysgol yn cynnig lle i ddisgyblion o'i dalgylch naturiol ei hunan ac o bentrefi o fewn dalgylch y Gader. Mae disgyblion yn cael eu derbyn i'r ysgol yn rhan amser yn y mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 3 oed ac yn llawn amser yn y mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 4 oed.

3.2 Mae Ysgol Machreth yn ysgol Wirfoddol a Reolir gyda dynodiad crefyddol (Eglwys yng Nghymru) ("VC"). Mae cymeriad crefyddol ysgol Wirfoddol dan Reolaeth yn ystyriaeth bwysig o ran:

- Cymeriad yr Ysgol
- Aelodaeth y corff llywodraethol
- Perchnogaeth y safle

3.3 Mae mwyafrif y dysgu yn Ysgol Machreth trwy gyfrwng y Gymraeg. Ym mis Medi 2013 roedd 100% y disgyblion yn rhugl yn y Gymraeg. Ym mis Ionawr 2013, roedd hawl gan 13% o'r disgyblion i gael cinio ysgol am ddim, ffigur sy'n sylweddol is na ffigurau cymharol Gwynedd a Chymru.

3.4 Isod nodir yr ystadegau ar gyfer Ysgol Machreth yn seiliedig ar ddata Medi 2014.

Pellter o Ysgol Gynradd Dolgellau (Milltir)	Ystod Oed	Nifer Disgyblion Medi 2013	Capasiti	Llefydd Gweigion	Nifer Disgyblion Medi 2014	Llefydd Gweigion	Rhagamcanion 2015/16		Rhagamcanion 2016/17	
							Nifer Disgyblion	Llefydd Gweigion	Nifer Disgyblion	Llefydd Gweigion
3.8	3 - 11	16	46	30 (65%)	12	34 (74%)	9	37 (80%)	8	38 (83%)

3.5 Erbyn y Cyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion ym mis Ionawr 2015, roedd 11 disgybl ar gofrestr yr ysgol. O'r 11 disgybl hyn, mae 4 yn byw yn nalgylch Ysgol Machreth a 7 yn all-ddalgylch. Erbyn 13 Mai 2015, yn dilyn trafodaethau rhwng y Corff Llywodraethu a'r rhieni, roedd ceisiadau mynediad wedi'u derbyn i drosglwyddo 10 o'r disgyblion i ysgolion eraill yn y dalgylch erbyn 1 Medi 2015.

- 3.6 Fel y gwelir o'r tabl isod, nid yw'r ysgol yn addas i ddysgu yn yr unfed ganrif ar hugain. Nid oes neuadd bwrpasol yn yr ysgol, nid yw'r ysgol wedi'i haddasu i ddysgu'r cyfnod sylfaen, nid oes ystafell i'r pennaeth ac nid oes ystafelloedd bychain ar gyfer gwaith grŵp neu addysg arbennig.

Ysgol	Cyflwr Categori	Diffygion o ran Addasrwydd		Ôl-groniad cynnal a chadw
Machreth	B	- Dim addasiadau ar gyfer y Cyfnod Sylfaen - Dim cae chwarae - Dim storfa yn y dosbarth - Dim neuadd	- Dim ystafell grŵp bychan - Dim ardal adnoddau - Dim ystafell TG - Dim swyddfa Pennaeth	£86,500

- 3.7 Mae Ysgol Machreth yn derbyn arian ychwanegol trwy'r polisi diogelu staffio. Mae'r polisi hwn yn sicrhau fod ysgolion â llai na 40 disgybl yn cyflogi pennaeth ac athro, a bod ysgol â llai na 15 disgybl yn gallu cyflogi pennaeth ac uwch-gymhorthydd. Yn y tabl isod, mae gwybodaeth gyllidol Ysgol Machreth yn y tair blynedd ariannol diwethaf. Mae'n amlygu bod cost y disgybl wedi bod dros ddwbl y cyfartaledd Sirol yn 2013/2014 a 2014/2015 ac eleni dros dair gwaith y cyfartaledd Sirol:

Ysgol Machreth				Cyfartaledd Sirol
Blwyddyn Ariannol	Dyraniad Cyllidol	Cyllid Ychwanegol – Polisi Diogelu Staffio (Rhwyd-diogelu)	Cost y Disgybl	
2013/2014	£126,949	£23,687	£8,865	£3,910
2014/2015	£149,002	£42,510	£9,650	£3,856
2015/2016	£119,704	£33,695	£12,116	£3,857

- 3.8 Mae trafodaethau wedi'u cynnal rhwng Corff Llywodraethol Ysgol Machreth a'r Adran Addysg ynglŷn â dyfodol yr ysgol dros gyfnod o amser gyda thrafodaethau pellach ynglŷn â'r mater wedi eu cynnal yn ddiweddar. Mae'r Cyngor wedi bod yn monitro'r ysgol o ran niferoedd disgyblion a'r sefyllfa staffio a bellach, nid yw sefyllfa'r ysgol yn gynaliadwy. Mae sefyllfa staffio'r ysgol yn fregus iawn ac mae'n bosibl na fydd staff dysgu yno erbyn Medi 2015.
- 3.9 Mae rhybudd statudol cyfredol Ysgol Machreth (Llanfachreth) yn nodi bod yr ysgol yn cau ar 31 Awst 2017. Roedd y rhybudd hwn yn nodi y byddai disgyblion yr ysgol yn trosglwyddo i'r Ysgol Ddilynol newydd fydd yn cael ei sefydlu 1 Medi 2017.
- 3.10 Gan ystyried sefyllfa bresennol yr ysgol ac er lles addysgol a chymdeithasol y disgyblion, ymddengys bod angen symud ymlaen ac ystyried cau Ysgol Machreth, Llanfachreth yn gynharach nag Awst 2017, fel y nodwyd yn y rhybudd statudol cyfredol.

4. OPSIYNAU

- 4.1 Yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion, mae 3 opsiwn posibl er mwyn symud ymlaen i gau'r ysgol:

4.2 Opsiwn 1 – Cau'r ysgol ar 31 Awst 2017

Fe fyddai'r opsiwn hwn yn golygu cadarnhau'r rhybudd statudol gwreiddiol a gyhoeddwyd ar 25 Chwefror 2015 a pharhau â'r ysgol hyd at ddiwedd Awst 2017.

Gan ystyried ei fod yn debygol iawn na fydd staff dysgu na disgyblion yn yr ysgol ym mis Medi 2015, fe fyddai hynny'n golygu bod adeilad gwag am gyfnod o ddwy flynedd. Byddai oblygiadau ariannol i'r opsiwn hwn hefyd. Byddai'r ysgol yn derbyn dyraniad cyllidol tan Awst 2017 yn ogystal â chyllid ychwanegol trwy'r polisi diogelu staffio. Wrth i Ysgol Machreth dderbyn dyraniad cyllidol a gwarchodaeth staffio, bydd effaith ar ddyraniadau gweddill ysgolion y Sir yn ystod y cyfnod hwn.

4.3 **Opsiwn 2 – Dilyn proses statudol lawn**

Gweithred	Amserlen Amlinellol
Cyfnod Rhag-ymgyngori (28 diwrnod)	8 Gorffennaf 2015 - 5 Awst 2015
Cabinet i gymeradwyo cychwyn ar gyfnod ymgyngoriad statudol yn dilyn ystyried sylwadau'r Eglwys a'r rhag-ymgyngoriad (dyddiad gweithredu'r penderfyniad 30 Medi 2015)	15 Medi 2015
Cyfnod Ymgyngori Statudol (42 diwrnod gydag o leiaf 20 diwrnod ysgol)	1 Hydref 2015 – 12 Tachwedd 2015
Cabinet i drafod yr adroddiad yn dilyn yr ymgyngoriad a phenderfynu ar barhau â'r cynnig ai peidio, hynny yw, cyhoeddi rhybudd statudol neu beidio. (dyddiad gweithredu'r penderfyniad 31 Rhagfyr)	15 Rhagfyr 2015
Cyhoeddi rhybudd statudol a chychwyn ar Gyfnod Gwrthwynebu (28 diwrnod)	1 Ionawr 2016 – 1 Chwefror 2016
Cabinet i drafod yr adroddiad gwrthwynebu i benderfynu cadarnhau'r rhybudd neu beidio	15 Mawrth 2016
Penderfyniad y Cabinet yn weithredol	30 Mawrth 2016
Diwedd cyfnod cyfeirio'r penderfyniad i'r Llywodraeth	30 Ebrill 2016
Gweithredu ar y penderfyniad i gau Ysgol Machreth, Llanfachreth	1 Mai 2016

Fe ellid cwtogi'r amserlen hon ychydig trwy i'r Aelod Cabinet Addysg fod yn gyfrifol am wneud y penderfyniad ar ran y Cabinet yn hytrach na thrafod a phenderfynu mewn cyfarfodydd Cabinet, yn unol â chyfansoddiad Cyngor Gwynedd. Ni fydd yn lleihau'r amserlen yn sylweddol.

4.4 **Opsiwn 3 – Proses 'Cau ysgol â llai na 10 disgybl cofrestredig' yn dilyn Cyfrifiad Disgyblion Ysgol - Ionawr 2016**

Mae Adran 48(3) o Ddeddf Safonau a Threfniadath Ysgolion (Cymru) 2013 yn hepgor yr angen i gynnal prosesau ymgyngori statudol ar gynigion ynglyn ag ysgolion bach. Ar gyfer darpariaethau'r Ddeddf diffinir Ysgol Fechan fel ysgol sydd â llai na 10 o ddisgyblion cofrestredig ar y trydydd dydd Mawrth yn y mis Ionawr cyn i'r cynigion gael eu gwneud.

Gweithred	Amserlen Amlinellol
Cyfrifiad Disgyblion	19 Ionawr 2016
Aelod Cabinet Addysg yn cyhoeddi taflen benderfyniad i gymeradwyo cyhoeddi rhybuddion statudol	21 Ionawr 2016
Cyhoeddi rhybuddion statudol a chychwyn ar gyfnod Gwrthwynebu Statudol (28 diwrnod)	29 Ionawr – 26 Chwefror 2016
Aelod Cabinet Addysg i ystyried yr adroddiad gwrthwynebu	26 Chwefror – 2 Mawrth 2016
Aelod Cabinet yn cyhoeddi taflen benderfyniad	2 Mawrth 2016
Penderfyniad yn weithredol (yn ddarostyngedig na fydd galw i mewn na chyfeirio i'r Llywodraeth)	10 Mawrth 2016
Ysgol Machreth, Llanfachreth yn cau	31 Mawrth 2016

Yn gysylltiedig â'r opsiwn hwn, rhagwelir y bydd yr Aelod Cabinet Addysg yn gwneud y penderfyniadau o hyn allan. Os byddai'r sefyllfa yn newid yn sylweddol, bydd modd cyflwyno adroddiad pellach i'r Cabinet.

4.5 Gan ystyried yr opsiynau posib, a'r oblygiadau o ran elfennau cyllidol, yr amser ac adnoddau i gwblhau'r gwaith a'r dyddiad gweithredu posib i gau'r ysgol, argymhellir mai'r opsiwn a ffafrir yw opsiwn 3. Yn ddibynnol ar gyfrifiad nifer disgyblion Ionawr 2016, argymhellir dilyn y broses statudol i gau ysgol â llai na 10 disgybl cofrestredig (adran 7 y Cod Trefniadaeth Ysgolion 006/2013). Byddai hyn yn golygu cau'r ysgol erbyn 31 Mawrth 2016.

5. OBLYGIADAU CAU YSGOL MACHRETH

- 5.1 Mae ceisiadau mynediad eisoes wedi'u derbyn i drosglwyddo 10 o ddisgyblion cyfredol Ysgol Machreth i ysgolion eraill yn y dalgylch erbyn 1 Medi 2015. Yn y cynnig gwreiddiol, bwriadwyd i ddisgyblion Ysgol Machreth gael cynnig lle yn yr ysgol ddilynol newydd. Mae lleoedd gweigion ar hyn o bryd yn Ysgol Ieuan Gwynedd, Rhydymain, ac felly argymhellir bod disgyblion Ysgol Machreth yn cael cynnig lle yno yn ystod y cyfnod trosiannol, nes sefydlu'r Ysgol Ddilynol Ddalgylchol ar 1 Medi 2017.
- 5.2 Mae angen ystyried y bydd adeilad Ysgol Machreth yn wag yn gynharach na'r bwriad gwreiddiol ac y bydd angen cychwyn trafodaethau yn unol â pholisi ôl-ddefnydd ysgolion i gyd-fynd â'r amserlen ddiwygiedig.
- 5.3 O ran staffio Ysgol Machreth, tan diwedd Awst 2015, mae Pennaeth Strategol yn gyfrifol am Ysgol Machreth ac Ysgol Llanelltyd. Fe fydd athro/athrawes lawn amser yn Ysgol Machreth yn gorffen yn ei swydd ddiwedd Awst 2015. Bydd angen cychwyn trafodaethau gyda holl staff yr ysgol – dysgu ac ategol yn dilyn datblygiadau diweddar.
- 5.4 Byddai cludiant am ddim yn cael ei ddarparu yn unol â pholisi cludiant ysgolion y Sir.

6. I GRYNHOI:

- 6.1 Mae angen ail-ystyried yr amserlen , o ystyried bod :
- trafodaethau ad-drefnu eisoes wedi ffafrio opsiwn cau'r ysgol yn 2017
 - sefyllfa fregus gyfredol Ysgol Machreth, Llanfachreth wedi newid yn sylweddol yn ddiweddar
 - llythyr wedi'i dderbyn gan Gorff Llywodraethu'r ysgol yn mynegi'r farn nad yw'r ysgol yn gynaliadwy
 - a'r ffaith fod yna benderfyniad Cabinet eisoes wedi'i wneud ar 19 Mai 2015 i weithredu datblygiad ehangach yn y dalgylch.
- 6.2 Mae Ysgol Machreth yn Ysgol Wirfoddol a Reolir Eglwys yng Nghymru a phe mabwysiedir yr argymhelliad bydd ymgysylltu gyda'r Eglwys wrth symud ymlaen a'r broses.
- 6.3 Paratowyd asesiadau ardrawiad cymunedol a ieithyddol fel rhan o'r broses ehangach yn Nalgylch y Gader ynghyd ag asesiad ardrawiad cydraddoldeb. Ystyrir fod canfyddiadau'r rhain yn parhau yn gyfredol a pherthnasol i'r penderfyniad hwn a ble cyfyd angen fe'u hadolygir wrth symud ymlaen.

7. ARGYMHELLION:

- Tynnu'r rhybudd statudol ynglŷn ag Ysgol Machreth yn ôl.
- Cymeradwyo cychwyn proses amgen ar sail cynnig i gau yr ysgol yn fuan yn 2016.
- Wrth ddilyn y prosesau statudol, cynnig lle i ddisgyblion Ysgol Machreth yn Ysgol Ieuan Gwynedd, Rhydymain yn ystod y cyfnod trosiannol cyn sefydlu'r Ysgol Ddilynol Ddalgylchol ar 1 Medi 2017.

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL:

Y Prif Weithredwr:

"Mae'r sefyllfa hon yn un hynod, ac mae'r sefyllfa ymarferol o ran cynaliadwyedd yr ysgol o fewn yr amserlen wreiddiol, sydd wedi ei chydabod gan y llywodraethwyr, yn golygu bod angen rhoi sylw ar wahân i hyn. Mae'r hyn a awgrymir yn cynnig llwybr sydd yn hyblyg ac y gellir ei weithredu yn weddol hwylus, er lles addysgol a chymdeithasol y disgyblion, fel y mae'r sefyllfa yn datblygu."

Pennaeth Cyllid:

"Credaf fod yr adroddiad yn dangos fod rhesymau amlwg (gan gynnwys rhai ariannol) sy'n cefnogi'r cynnig i gau Ysgol Machreth ar y dyddiad cynharaf posibl, sef Opsiwn 3."

Swyddog Monitro:

“Gan ystyried y newid amgylchiadau arwyddocaol sydd wedi digwydd yn Ysgol Machreth yn yr wythnosau diwethaf mae’n briodol bod adolygiad o’r sefyllfa yn digwydd. Mae’r argymhelliad yn golygu na ddaw’r Cabinet i ddyfarniad ar y gwrthwynebiadau i’r rhybudd statudol penodol hyn. Bydd angen dilyn y prosesau statudol perthnasol ar unrhyw lwybr amgen ynghyd â threfniadau ymgysylltu neu ymgynghorol fyddai’n briodol yn yr amgylchiadau. ”

DOGFENNAU CEFNDIR

Mae holl ddogfennau cefndir perthnasol y cynnig ar gael ar wefan y Cyngor yn www.gwynedd.gov.uk/trefniadaethysgolion ac www.gwynedd.gov.uk/ycabinet.

Mae’r dogfennau cefndir yn cynnwys:

- Cod Trefniadaeth Ysgolion 006/2013
- Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013
- Strategaeth Addysg Gynradd o’r Ansawdd Gorau i Blant Gwynedd
- Cynllun Blaenoriaethau - Maes Trefniadaeth Darpariaeth Addysg
- Dogfen Ffydd mewn Addysg Llywodraeth Cymru
- Agenda a Chofnodion Cyfarfodydd Panel Adolygu Dalgylch Y Gader
- Pecyn Ystadegol
- Adroddiad Asesiad Effaith Ieithyddol
- Adroddiad Asesiad Effaith Cymunedol
- Asesiad Cydraddoldeb
- Asesiad o’r Angen am Wahanol Fathau o Ysgolion
- Adroddiad a Thaflen Benderfyniad Cabinet - 16 Gorffennaf 2013
- Adroddiad a Thaflen Benderfyniad Cabinet - 17 Rhagfyr 2013
- Adroddiad a Thaflen Benderfyniad Cabinet - 16 Medi 2014
- Adroddiad a Thaflen Benderfyniad Cabinet - 13 Ionawr 2015
- Adroddiad a Thaflen Benderfyniad Cabinet - 19 Mai 2015
- Dogfen Ymgynghori Statudol 10 Hydref – 24 Tachwedd 2014
- Dogfennau Ymgynghorol Disgyblion Cynradd ac Uwchradd
- Dadansoddiad ac ymateb y Cyngor i sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori statudol
- Dadansoddiad o’r ymgynghoriad gyda phlant a phobl ifanc gan hwylusydd arbenigol
- Rhybuddion Statudol a gyhoeddwyd 25 Chwefror 2015

Atodiad A - Rhestr Prosiectau

Disgrifiad Prosiect	Cost Cyfalaf	Arbediad Refeniw Blynnyddol	Osgoi Gwariant Blynnyddol	Lefel Risg	Arbediad CO2 blynnyddol	Cyfnod ad- dalau	% o'r gwaelodlin	Cynllun Salix	Cronfa Buddsoddi i Arbed	Cyfalaf	Cronfa Garbon
Adeiladau											
Prosiect Hydro Cefnbraich	£250,000	£47,000		Canolig	96. tCO2	5.4	0.31				£250,000
Prosiect Hydro Fachwen	£350,000	£56,000		Canolig	115. tCO2	6.2	0.37				£350,000
Uwchraddio Goleuadau yn ein Ysgolion Cynradd	£272,000	£60,454		Isel	244. tCO2	4.5	0.79	£272,000			
Cynllun Solar PV Gwedd 3	£390,000	£36,000		Isel	121. tCO2	10.8	0.39				£390,000
Monitro a Thargedu	£30,000	£40,000	£60,000	Isel	1007.3 tCO2	0.8	3.28				£30,000
Cadwraeth Dwr	£205,000	£70,000		Isel		2.9	0.00				£205,000
BMS Healthcheck	£160,000	£20,000		Canolig	45. tCO2	4.0	0.15			£160,000	
Addasu tymheredd sustemau aeryllu i 25 gradd mewn Ysgolion Uwchradd	£0	£8,000		Isel	45. tCO2		0.15				
Ynysu pibellau gwresogyddion dwr poeth (Rinnai)	£8,000	£1,740		Isel	10. tCO2	4.5	0.03	£8,000			
Gosod Rheolyddion ar sustemau aeryllu ceginau	£43,000	£7,260		Isel	31. tCO2	5.9	0.10	£43,000			
Pwll Nofio Bangor - Gorchudd Pwll	£52,000	£12,477		Isel	92. tCO2	4.1	0.30	£52,000			
Pwll Nofio Bangor - Sustem Aeryllu i Ystallfelloedd Newid	£57,426	£6,000		Isel	30. tCO2	9.5	0.10			£25,262	£32,164
Ysgol Pendalar - Cynllun Solar dwr poeth	£6,500	£600		Isel	1. tCO2	10.8	0.00				£6,500
Fflyd											
Datblygu'r system rheoli fflyd	£25,000	£20,000		Isel	10. tCO2	1.3	0.03				£25,000
Goleuadau Stryd											
Uwchraddio goleuadau stryd i LED	£1,410,358	£260,000		Isel	945. tCO2	4.3	3.08		£1,410,358		
Cyfanswm	£3,259,284	£645,531	£60,000		2792.3 tCO2	5.0	9.83%	£375,000	£1,410,358	£185,262	£1,288,664
£3,259,284											

Tud. 81

Disgrifiad Prosiect	Cost Cyfalaf	Arbediad Refeniw Blynnyddol	Osgoi Gwariant Blynnyddol	Lefel Risg	Arbediad CO2 blynnyddol	Cyfnod ad-dalu	% o'r gwaelodlin	Cynllun Salix	Cronfa Buddsoddi i Arbed	Cyfalaf	Cronfa Garbon
Adeiladau											
Prosiect Hydro Cefnbraich	£250,000	£47,000		Canolig	96. tCO2	5.4	0.31				£250,000
Prosiect Hydro Fachwen	£350,000	£56,000		Canolig	115. tCO2	6.2	0.37				£350,000
Uwchraddio Goleuadau yn ein Ysgolion Cynradd	£272,000	£60,454		Isel	244. tCO2	4.5	0.79	£272,000			
Cynllun Solar PV Gwedd 3	£390,000	£36,000		Isel	121. tCO2	10.8	0.39				£390,000
Monitro a Thargedu	£30,000	£40,000	£60,000	Isel	1007.3 tCO2	0.8	3.28				£30,000
Cadwraeth Dwr	£205,000	£70,000		Isel		2.9	0.00				£205,000
BMS Healthcheck	£160,000	£20,000		Canolig	45. tCO2	4.0	0.15			£160,000	
Addasu tymheredd sustemau aeryllu i 25 gradd mewn Ysgolion Uwchradd	£0	£8,000		Isel	45. tCO2		0.15				
Ynysu pibellau gwresogyddion dwr poeth (Rinnai)	£8,000	£1,740		Isel	10. tCO2	4.5	0.03	£8,000			
Gosod Rheolyddion ar sustemau aeryllu ceginau	£43,000	£7,260		Isel	31. tCO2	5.9	0.10	£43,000			
Pwll Nofio Bangor - Gorchudd Pwll	£52,000	£12,477		Isel	92. tCO2	4.1	0.30	£52,000			
Pwll Nofio Bangor - Sustem Aeryllu i Ystallfelloedd Newid	£57,426	£6,000		Isel	30. tCO2	9.5	0.10			£25,262	£32,164
Ysgol Pendalar - Cynllun Solar dwr poeth	£6,500	£600		Isel	1. tCO2	10.8	0.00				£6,500
Fflyn											
Datblygu'r system rheoli fflyn	£25,000	£20,000		Isel	10. tCO2	1.3	0.03				£25,000
Goleuadau Stryd											
Uwchraddio goleuadau stryd i LED	£1,410,358	£260,000		Isel	945. tCO2	4.3	3.08		£1,410,358		
Cyfanswm	£3,259,284	£645,531	£60,000		2792.3 tCO2	5.0	9.83%	£375,000	£1,410,358	£185,262	£1,288,664
									£3,259,284		

Eitem 9

ADRODDIAD I'R CABINET 23 MEHEFIN 2015

Aelod Cabinet: CYNGHORYDD PEREDUR JENKINS, AELOD CABINET ADNODDAU

Pwnc: ADOLYGIAD O GRONFEYDD

Swyddog cyswllt: DAFYDD L EDWARDS, PENNAETH CYLLID

1. Y penderfyniad a geisir / pwrpas yr adroddiad

- 1.1 Mae'r Cyngor yn dal nifer o gronfeydd fel rhan o'i strategaeth i reoli adnoddau yn ddarbodus. Defnyddir y cronfeydd yma i bwrpasau penodol er lles cymunedau Gwynedd. Mae'r defnydd o gronfeydd yn cefnogi cyflawni gwasanaethau a gwelliannau yn y sir, fel amlinellir yn y cynllun strategol corfforaethol.
- 1.2 Oherwydd yr her ariannol sylweddol sy'n wynebu'r Cyngor yn ystod 2015/16 – 2017/18, gofynnir i'r Cabinet –
 - gymeradwyo paragraff 1.1 uchod a rhan 5 o'r adroddiad hwn fel Polisi'r Cyngor ar Gronfeydd;
 - gymeradwyo'r symiau i'w ildio o amrywiol gronfeydd yn dilyn yr adolygiad (rhestr yn atodol) a throsgwlyddo £2.9m i'r Gronfa Ddiswyddo, a £1.5m i'r Gronfa Trawsfurfio / Buddsoddi i Arbed.

2. Cyflwyniad / Cefndir

- 2.1 Gellid ystyried "reserfau" i fod yn "arian yn y banc". Nid ydynt yn gyllidebau blynyddol; dim ond unwaith gellid eu gwario.
- 2.2 Yn unol â'r gofyniad statudol, ddaru'r Prif Swyddog Cyllid adrodd ar ddigonolrwydd y reserfau pryd ddaru'r Cyngor gymeradwyo'r gyllideb flynyddol a lefel y dreth cyngor.
- 2.3 Roedd barn y Prif Swyddog Cyllid yn rhan 8 o'r adroddiad manwl ar Gyllideb 2015/16 a'r Strategaeth Ariannol 2015/16 – 2017/18 a gyflwynwyd i'r Cyngor llawn ar 5 Mawrth, a chyflwynwyd dadansoddiad o gronfeydd penodol fel Atodiad 2 i'r adroddiad ar y gyllideb.

- 2.4 Fel adroddwyd i gyfarfod 2 Mehefin y Cabinet, yn rhan 5 o'r adroddiad "alldro", roedd y cronfeydd ar fantolen y Cyngor wedi gostwng yn ystod 2014/15 fel a ganlyn:

	31/03/2014	31/03/2015
Balansau Cyffredinol	£8.4m	£6.4m
Cronfeydd Penodol	£49.8m	£48.5m
Balansau Ysgolion	£3.8m	£3.5m

3. Balansau Cyffredinol

- 3.1 Bydd aelodau yn cofio fod £2m pellach o'r balansau cyffredinol eisoes wedi'u hymrwymo eleni, yn Strategaeth Ariannol 2015/16 (penderfyniad Cyngor llawn 5 Mawrth).
- 3.2 Mae'r Balansau Cyffredinol yn swm wrth gefn sydd ar gael i dalu mewn amgylchiadau anrhagweledig neu eithriadol. Yn aml, bydd archwilwyr allanol yn cyfeirio at lefel y balansau cyffredinol wrth ystyried iechyd ariannol gwahanol gyrff.
- 3.3 Yn ei adroddiad "Ymdrin â'r Heriau Ariannol sy'n wynebu Llywodraeth Leol yng Nghymru" (cyhoeddwyd 27 Ionawr 2014), mae Swyddfa Archwilio Cymru wedi datgan (ym mharagraff 1.8):
- "Gall cyngorau ddefnyddio cronfeydd wrth gefn i'w helpu i gydbwysu eu cyllidebau lle nad yw cynlluniau arbedion yn cyflawni'r canlyniadau disgwylidig neu lle mae'r incwm yn llai na'r disgwyl. Fodd bynnag, ni fyddai fel arfer yn briodol cyllido gwariant rheolaidd o gronfeydd wrth gefn. Mae lefel synhwyrol o gronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio yn elfen allweddol o sefydlogrwydd ariannol; bydd isafswm y lefel briodol yn amrywio gan ddibynnu ar rwymedigaethau hysbys a phosibl awdurdod a'i gynlluniau gwariant. Ceir arwyddion bod ambell gyngor yn dibynnu gormod ar gronfeydd wrth gefn cyffredinol i ymdrin â diffyg yn y gyllideb, yn hytrach na cheisio mabwysiadu dulliau mwy cynaliadwy, sy'n aml yn golygu gwneud penderfyniadau amhoblogaidd."
- 3.4 Ni ddylid defnyddio'r balansau cyffredinol yn "rheolaidd" er mwyn ariannu gwariant parhaus. Fodd bynnag, yn wyneb y bwlch ariannol sylweddol, defnyddir £2m yn 2015/16 er mwyn cael amser i ystyried yn ystod 2015/16 a blaenoriaethu'r toriadau mewn modd cynhwysol. Bydd y defnydd yma o £2m o'r balansau cyffredinol i bontio yn arfer dda, os bydd y Cyngor yn cymryd ei benderfyniadau anodd yn 2015/16 cyn gosod cyllideb gynaliadwy erbyn 2016/17.

4. Adolygiad o Gronfeydd Penodol

- 4.1 Mae'r gostyngiad yn lefel y balansau cyffredinol (i tua £4.4m erbyn 31/03/2016) yn golygu ei fod yn hanfodol i'r Cyngor neilltuo (neu glustnodi) cronfeydd er mwyn delio gyda'r prif risgiau sydd wedi'u hadnabod dros y tymor-canol.
- 4.2 Un defnydd anochel o adnoddau un-tro yw ar gyfer ariannu cost diswyddo a chost ymddeol cynnar sy'n anochel wrth weithredu cynlluniau arbedion effeithlonrwydd neu doriadau i wasanaethau. Mae'n amhosibl darogan yn gywir faint o arian fydd angen ar gyfer cost diswyddo / rhyddhau pensiwn, ond bydd yn fwy na'r swm clustnodwyd eisoes. Hefyd, bydd angen adnodd un-tro ar gyfer ariannu cynlluniau "buddsoddi i arbed".
- 4.3 Ar ôl i'r Cabinet (ar 5 Mai) ymrwymo £1.4m tuag at y Cynllun Goleuadau Stryd, roedd y gronfa buddsoddi i arbed bron yn wag.
- 4.4 Felly, cynhaliwyd adolygiad trylwyr o'r cronfeydd penodol, gyda golwg ar ail-ddyrannu cyfran o'r adnodd un-tro yma yn y gronfa diswyddo, neu yn y gronfa trawsffurfio / buddsoddi i arbed. Llwyddwyd i gynaeafu arian o'r cronfeydd drwy gymryd agwedd mwy llym na fu yn hanesyddol wrth fynnu cyfiawnhad o'r cronfeydd a'u lefelau.
- 4.5 Yn yr atodiad, mae rhestr o'r holl gronfeydd yn dangos symiau argymhellir ildio tuag at flaenoriaethau corfforaethol eraill, a'r symiau ar ôl mewn cronfeydd erbyn 2015/16.
- 4.6 Argymhellir trosglwyddo'r cyfanswm £4,486,685 –**
- **£2,986,685 i'r Gronfa Ddiswyddo;**
 - **£1,500,000 i'r Gronfa Trawsffurfio / Buddsoddi i Arbed.**
- 4.7 Wrth gwrs, byddai'r defnydd hyn yn unol â'r egwyddor mae Swyddfa Archwilio Cymru yn awgrymu yn 3.3 uchod.

5. Polisi ar gyfer Cronfeydd

- 5.1 Cedwir cronfeydd penodol (neu reserfau wedi'u clustnodi) naill ai dan rym wedi'i ddirprwyo i brif swyddogion, neu gan y Cabinet.
- 5.2 Er mwyn diffinio "cronfeydd", rhaid nodi'r driniaeth o "darpariaethau". Mae darpariaethau wedi'u nodi yn y cyfrifon ar gyfer setlo amcangyfrif o ymrwymïadau sy'n codi o ddigwyddiadau yn y gorffennol.
- 5.3 Mae cronfeydd yn symiau sydd wedi'u neilltuo ar gyfer pwrpasau penodol, neu yn arian wedi'i adeiladu i gwrdd ag ymrwymïadau a ragwelir.

- 5.4 Ar gyfer pob cronfa a sefydlir, bydd y pwrpas / defnydd (rheswm dros ei greu / sut gellid ei ddefnyddio) wedi'i ddiffinio, a bydd rheolaeth dros drafodion (pa brif swyddog sydd â'r grym dirprwyedig i'w wario) wedi'i adnabod.
- 5.5 Dim ond yn lleol gellid cyrraedd barn ystyrlon, a chymerir penderfyniadau gan aelodau etholedig wedi iddynt ystyried gwybodaeth a chynghor a ddarperir gan y Prif Swyddog Cyllid.
- 5.6 Defnyddir cronfeydd adrannau unigol neu gronfeydd corfforaethol er mwyn llyfnhau pwysedd dros flynyddoedd (e.e. y gronfa argyfwng tywydd garw yn y maes gwasanaeth Priffyrdd).
- 5.7 Mewn cyfnod o galedi parhaus, bydd mwy o ofyn i feysydd gwasanaeth newid ac addasu i fod yn effeithiol. Mae cynlluniau effeithiolrwydd yn cynnwys newidiadau gyda chostau un-tro, ac mae polisi cronfeydd y Cyngor yn adnabod hynny, gyda'r Adrannau yn dal cronfeydd i'w defnyddio yn unol ag egwyddorion cyffredinol wedi'u cytuno gan y Prif Swyddog Cyllid a'r Cabinet.
- 5.8 Sefydlir cronfeydd adrannol o adnoddau tanwariant o fewn blwyddyn, a bydd yr Aelod Cabinet perthnasol yn goruchwyllo'r defnydd o gronfeydd ar brosiectau penodol. Lle ni ellir cwrdd â phwysau ar wasanaethau o fewn blwyddyn, yna gellid defnyddio cronfeydd adrannol er mwyn wynebu'r pwysedd net.
- 5.9 Sefydlir / defnyddir cronfeydd corfforaethol gan y Prif Swyddog Cyllid a'r Cabinet, ar sail angen a gofynion wedi'u cynllunio / rhagweld.
- 5.10 Gellid ariannu gwariant anorfod anrhagweledig / argyfwng o'r balansau cyffredinol, dim ond gyda chymeradwyaeth y Cabinet.
- 5.11 Mae gan y Prif Swyddog Cyllid gyfrifoldeb personol statudol (dan Adran 25 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003) i sicrhau stiwardiaeth briodol o gronfeydd, felly bydd yn cynnal adolygiad parhaus o'i digonolrwydd a'i defnydd. Bydd yr adroddiad cyllideb blynyddol i'r Cyngor yn cynnwys barn y Prif Swyddog Cyllid ar gronfeydd, yng nghyd-destun y strategaeth ariannol tymor canol. Hefyd, adroddir i'r Cabinet er cymeradwyaeth o addasiadau sylweddol i gronfeydd.
- 5.12 Bydd archwylwyr allanol yn adolygu trefniadau i sicrhau fod statws ariannol y Cyngor yn gadarn, a bydd hyn yn cynnwys adrodd ar y lefel o reserfau, yng nghyd-destun eu gwybodaeth o berfformiad ariannol yr awdurdod. Er hynny, nid cyfrifoldeb yr archwylwyr yw pennu lefel gorau neu isafswm y reserfau / balansau.

- 5.13 Mae'r Cyngor yn cymryd agwedd asesu risg tuag at gynnal lefelau digonol o falansau a reserfau er mwyn cwrdd ag anghenion gwario'r dyfodol. Wrth ystyried y gyllideb flynyddol a'r Strategaeth Ariannol tymor canol, bydd y Cyngor yn gosod allan ei fwriad ynghylch lefel y balansau cyffredinol a chronfeydd, yng nghyd-destun yr holl risgiau perthnasol, y ddarpariaeth ar gyfer chwyddiant, demograffi, ayb, yn y gyllideb.

6. Camau nesaf ac amserlen

- 6.1 Gyda chymeradwyaeth y Cabinet, bydd yr adolygiad a'r trosglwyddiadau amlinellwyd yn rhan 4 o'r adroddiad ac yn yr atodiad yn cael ei adlewyrchu yng nghyfrifon y Cyngor ar 31/03/2015.

Barn yr aelod lleol

Dim yn berthnasol

Barn y swyddogion statudol**Y Prif Weithredwr:**

Rwy'n croesawu'r adroddiad pwysig hwn. Mae'n allweddol, ar adeg fel hyn pan y mae sefyllfa ariannol y Cyngor yn difrifoli ac mae'n rhaid wynebu'r rheidrwydd i newid, bod gennym gronfeydd unwaith ac am byth sydd yn ein galluogi i hwyluso'r newidiadau hynny.

Rwy'n ddiolchgar hefyd i'r adrannau am eu cydweithrediad. Yn yr achosion lle mae argymhellid i gynaeafu arian yn ôl, roedd gan adrannau gynlluniau a bwriadau ar gyfer y defnydd o'r arian hynny. Fodd bynnag, yn sgil trafodaethau gyda'r Pennaeth Cyllid, maent wedi derbyn bod y gofyn am adnoddau ar gyfer trawsffurfio a buddsoddi i arbed, yn aml er mwyn gwireddu arbedion parhaol ac adnoddau i wynebu costau diswyddo, yn goruchafu ar eu cynlluniau hwy o ran blaenoriaeth.

Mae hefyd yn bwysig peidio â chamddeall gwerth y cronfeydd hyn. Nid modd o gyflenwi anghenion tymor hir yw'r cronfeydd hyn. Fel y mae'r Pennaeth Cyllid yn nodi, "*arian yn y banc*" yw'r symiau hyn; nid ydynt yn gyllidebau blynyddol a dim ond unwaith y gellir eu gwario. Rhaid cofio hynny wrth wneud penderfyniadau unigol ar y defnydd o'r symiau hyn maes o law.

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau cywirdeb y cynnwys.

Atodiadau

Atodiad 1 - Crynodeb o'r Balansau

ATODIAD 1

Oedolion, Iechyd a Llesiant

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Safleoedd teithwyr anawdurdodedig	27,691	-	27,691	Angen am adnodd wrth gefn, rhag ofn y sefydlir wersyll anawdurdodedig.
Atal digartrefedd	39,050	-	39,050	Mae angen am yr adnodd er mwyn ariannu gwariant unwaith ac am byth fel bo modd atal ymrwymiadau costus tymor hir.
Cyswllt Cwmser (<i>cronfa gor/tanwariant y cyn Adran Gofal Cwsmer</i>)	40,583	-	40,583	Gofynion gan yr Adran.
Gwella gwefan y Cyngor	89,736	-	89,736	Mae'r adnodd eisoes wedi ei ymrwymo o fewn y rhaglen gyfalaf.
Ymchwiliad Waterhouse	9,450	-	9,450	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Datblygu trefniadau EDRMS ar draws y Cyngor	192,391	-	192,391	Ymrwymiadau yn sefyll yn erbyn y ddarpariaeth.
Gwasanaeth Cofrestru	760	760	-	
Swyddog Digartrefedd	24,920	24,920	-	
Swyddog Prosiect Adolygiad ar y Cyd	2,350	2,350	-	
Adnewyddu cerbydau ac offer Uned Darparu	8,312	-	8,312	Yr angen am yr adnodd er mwyn adnewyddu cerbydau.
Bid Raise	308,500	-	308,500	Ymrwymiadau yn bodoli yn erbyn y ddarpariaeth.
Gor/tanwariant y cyn Adran Gwasanaethau Cymdeithasol	2,826	2,826	-	
Cyfanswm Oedolion, Iechyd a Llesiant	746,567	30,856	715,712	

Plant a Theuluoedd

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Bwrdd Diogelu Plant	31,137	-	31,137	Mae angen cadw'r adnodd er mwyn cwblhau adolygiadau achosion difrifol.
Prosiect arbennig Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid	117,828	-	117,828	Mae angen cadw'r adnodd ar gyfer amddiffyn y gwasanaeth rhag effeithiau lleihad grant Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid.
Adnewyddu cerbydau Adran Plant a Theuluoedd	39,288	-	39,288	Mae angen am yr adnodd er mwyn adnewyddu cerbydau.
Gor/tanwariant Adran Plant a Theuluoedd	100,000	-	100,000	
Lleoliadau All Sirol Plant	100,000	-	100,000	Ar gyfer ymateb i gostau annisgwyl.
Cyfanswm Plant a Theuluoedd	388,253	-	388,253	

Addysg

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Balansau Ysgolion	3,495,582	-	3,495,582	Gronfa'n gyfrifoldeb y cyrff llywodraethu'r ysgolion.

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Cwrdd â gofynion newidiol all sirol Addysg Arbennig	827,557	-	827,557	Ar gyfer ymateb i sefyllfa wariant ansefydlog.
Pryniant offerynau cerddorol	6,713	-	6,713	Cronfa ar gyfer trefniant cyd-weithio.
Cyfrannu tuag at gostau diswyddo ac ymddeol gorfodol	270,072	-	270,072	Bu gorwariant sylweddol yn 2013/14, ariannwyd drwy danwariant yr Adran. Rhagwelir toriadau pellach o fewn ysgolion, gyda'r angen felly i gadw'r gronfa.
Adnewyddu arlwyfaeth ysgolion	15,681	-	15,681	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Cyd Bwyllgor Addysg Anghenion Arbennig	150,530	-	150,530	Cronfa trefniadau gweithio ar y cyd gyda Chyngor Môn. Mae posibilrwydd bydd penderfyniad i leihau gwerth y gronfa.
Tanwariant Consortiwm	156,854	-	156,854	Cronfa trefniadau gweithio ar y cyd gyda chynghorau'r Gogledd.
Gor/tanwariant yr Adran Addysg	- 15,034	-	- 15,034	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo
Cefnogi ysgolion unigol i ymateb i broblemau ariannol	120,458	-	120,458	Cadw elfen wrth gefn, rhag ofn bydd ysgol mewn trafferth ariannol sylweddol.
Cyllido cefnogaeth system electronig	27,646	-	27,646	Gofynion yn galw yn erbyn y ddarpariaeth.
Cynllun benthyg i ysgolion i'w galluogi wneud pryniant sylweddol ble ni ganiateir gan adnoddau'r ysgol o fewn blwyddyn	- 14,575	-	- 14,575	
Cyfanswm Addysg	5,041,485	-	5,041,485	

Economi a Chymuned

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Cist Gwynedd (trefniadau partneru)	5,331	-	5,331	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Cynnal a chadw Unedau Diwydiannol	144,878	62,098	82,780	Mae angen i'r gronfa er mwyn cadw'r "occupancy rate" mor uchel a phosib i gwrdd gyda'r targed incwm.
Carthu Harbwr/Hafan	283,016	-	283,016	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo - rhan o gynllun carthu Harbwr a Marina Pwllheli.
Gor/tanwariant yr Adran	83,467	-	83,467	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Adnewyddu canolfannau hamdden	273,135	-	273,135	Yr angen am yr adnodd er mwyn adnewyddu offer yn y canolfanau hamdden.
Colled incwm mewn pyllau nofio yn ystod cyfnodau gwaith cynnal a chadw	109,666	-	109,666	Gofyn yn ei erbyn.
Cronfa Datblygiadau Adrannol	164,813	-	164,813	Wedi ei ymrwymo.
Mân Eraill	- 262	-	- 262	
Llyfrau - ymateb i batrymau ansefydlog mewn pryniant llyfrau	7,250	-	7,250	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Cyfanswm Economi a Chymuned		1,071,294	62,098	1,009,196

Priffyrdd a Bwrdeistrefol

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Adnewyddu cerbydau ac offer	3,489,392	-	3,489,392	Mae angen y ddarpariaeth.
Pont Aber - fel bo modd ymateb i raglen waith cynnal a chadw'r bont	147,456	-	147,456	Mae angen yr adnodd.
Argyfwng Tywydd Garw - darpariaeth i ymdopi gyda tywydd garw ac argyfyngau eraill	500,000	-	500,000	
Gwastraff - ymateb i ofynion annisgwyl yn y maes gwastraff	120,000	-	120,000	Mae'r adnodd eisoes wedi ei ymrwymo o fewn cynlluniau cyfalaf.
Cau Ffridd Rasus	- 358,491	-	- 358,491	Trefniadau pontio dros gyfnod y rhaglen waith.
Gor/tanwariant yr Adran	151,469	-	151,469	
Gweithiau Contractau Allanol	919,492	450,000	469,492	Cadw elfen wrth gefn fel bod modd ymdopi gydag argyfwng mawr a newidiadau mewn patrymau gwaith.
Ymateb i amrywiaeth mewn prisiau perthnasol i alluogi cyflawni gofynion cytundebau contractau allanol	658,000	300,000	358,000	Angen yn llawn er mwyn ymateb i newidiadau mewn prisiau.
Darpariaeth Terfynu contractau allanol	150,000	150,000	-	
Cyfanswm Priffyrdd a Bwrdeistrefol	5,777,318	900,000	4,877,318	

Asiantaeth Cefnffyrdd

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Cyfraniadau i gronfa adnewyddu cerbydau yr Uned Cefnffyrdd	259,684	-	259,684	
Cyfanswm Cefnffyrdd	259,684	-	259,684	

Rheoleiddio

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd	
Cynllun Datblygu Unedol	616,550	194,000	422,550	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.	
Swyddog Rheilffordd	177,818	-	177,818	Angen yn llawn oherwydd gofynion trefniant partneriaeth.	
Ardal Harddwch Naturiol Eithriadol Llŷn	62,595	-	62,595	Angen yn llawn oherwydd gofynion trefniant partneriaeth.	
Pen Llŷn a'r Sarnau	12,486	-	12,486	Angen yn llawn oherwydd gofynion trefniant partneriaeth.	
Dal grantiau a glustnodwyd ar gyfer pwrpas penodol ond heb eu defnyddio hyd yma	16,539	-	16,539	Gofyniad technegol ar gyfer dal arian y grantiau.	
Cyd bwyllgor Polisi Cynllunio	195,140	-	195,140	Angen yn llawn oherwydd gofynion trefniant partneriaeth.	
Gor/tanwariant yr Adran	-	39,710	-	39,710	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Gorfodi Iechyd a Lles Anifeiliaid	66,450	-	66,450	Wedi ei ymrwymo.	
Gofynion Diswyddo (y cyn Adran Gofal Cwsmer)	47,000	-	47,000	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.	
Addasiadau Swyddfeydd	30,605	-	30,605	Defnydd cyson o'r gronfa.	
Man Ddaliadau	10,998	-	10,998	Defnydd o'r gronfa i unioni rhaglen waith mân ddaliadau.	
Eiddo	20,000	20,000	-		
Gofynion Diswyddo (Uned Gwaith)	15,000	-	15,000	Angen yn llawn.	
Rhaglen Waith Cynnal a Chadw	-	4,668	-	4,668	Defnydd cyson o'r gronfa.
Swyddog Beicio	33,422	23,422	10,000	Angen yn llawn oherwydd gofynion trefniant partneriaeth.	
Agregau Gogledd Cymru	4,456	4,456	-	0	
Ymrwymadau penodol i wahanol gynlluniau yn y maes amgylcheddol	22,806	22,806	-		
Cyfanswm Rheoleiddio		1,287,486	264,684	1,022,802	

Ymgynghoriaeth

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Carthu Harbwr - ymateb i ofynion gwaith carthu a chynnal eraill	199,964	-	199,964	Yr angen i sicrhau cyllid digonol ar gyfer cynnal yr harbwr ynghyd â sicrhau gellir cwrdd gyda safon dderbyniol o safbwynt diogelwch yr harbyrau.
Gofynion costau diswyddo	185,360	-	185,360	Galluogi i ymateb i sefyllfaoedd diswyddo.
Dal grantiau a glustnodwyd ar gyfer pwrpas penodol ond heb eu defnyddio hyd yma	63,465	-	63,465	Gofyniad technegol ar gyfer dal arian y grantiau.
Gor/tanwariant yr Adran	141,386	-	141,386	Galluogi'r Adran ymateb i wahaniaethau mewn patrymau gwaith ac incwm.
Cyfanswm Ymgynghoriaeth	590,175	-	590,175	

Adran y Prif Weithredwr (gan gynnwys y Tîm Rheoli Corfforaethol)

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Gor/tanwariant y Tîm Rheoli Corfforaethol	97,362	53,843	43,519	
Gor/tanwariant y cyn Adran Gyfreithiol	151,914	78,914	73,000	
Prosiectau a Rhaglenni Gwaith Arbennig	350,760	-	350,760	Wedi ei ymrwymo'n llawn.
Unioni Costau Etholiadau	240,588	-	240,588	Mae'r gyllideb refeniw wedi lleihau ar sail bodolaeth y gronfa.
Cyfanswm Tîm Rheoli Corfforaethol	840,624	132,757	707,867	

Cyllid

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Dal grantiau a glustnodwyd ar gyfer pwrpas penodol ond heb eu defnyddio hyd yma (Cyllid a Gofal Cwsmer gynt)	149,199		149,199	Gofyniad technegol ar gyfer dal arian y grantiau.
Ymateb i ofynion Diwygio Lles	495,287	243,587	251,700	Cronfa wedi ei sefydlu yn ddiweddar, gyda galw ar y gronfa.
Adnewyddu cerbydau adrannol	8,000	-	8,000	Cronfa wedi ei sefydlu yn ddiweddar, gyda galw ar y gronfa.
System Ffôn Voip	- 36,899	-	- 36,899	Trefniadau pontio perthnasol i'r rhaglen waith.
Adnewyddu Gofynion Technoleg Gwybodaeth	131,034	-	131,034	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Gofynion hyrwyddo budd-daliadau	24,140	-	24,140	
Gor/tanwariant yr Adran	190,858	86,913	103,945	
Datblygu systemau ariannol yr Adran	682,116	182,406	499,710	Lefel amrywiol o ymrwymadau perthnasol.
Gofynion Cyflogaeth	29,480	29,480	-	
Swyddi y gwasanaeth referiw	8,530	8,530	-	
Swyddog prosiect Uned Cyflogau	13,010	13,010	-	
Cyfanswm Cyllid	1,694,755	563,926	1,130,829	

Adnoddau Dynol

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Ariannau costau hyfforddiant aelodau	102,080	63,060	39,020	Nid oes cefnogaeth ariannol fel arall ar gyfer hyfforddi aelodau.
Sefydlu bas data risg lechyd a Diogelwch Corfforaethol	6,025	-	6,025	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Cyflogi hyfforddeon	287,910	-	287,910	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo, gydag un swydd hyfforddai eisoes wedi ildio fel rhan o'r cynlluniau arbedion.
Ariannu swydd Nysr lechyd Galwedigaethol	25,120	-	25,120	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Cyflawni prosiectau sydd am greu arbedion a thoriadau.	42,560		42,560	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Ariannu swyddi cymhorthydd cyffredinol a 2 swydd o fewn yr Uned Polisi	33,560	-	33,560	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Ariannu costau hyfforddi y Gwasanaeth lechyd a Diogelwch	4,000	-	4,000	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo er mwyn sicrhau derbynnir achrediad IOSH.
Cyflogi graddedigion	4,030	-	4,030	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Adnewyddu ceisiadau CRB pob 3 mlynedd	22,497	-	22,497	Cadw'r grofna am y tro, gan adolygu yn 2015/16 er mwyn canfod beth yw'r gwir wariant blyneddol.
Datblygu system gyfrifiadurol ar gyfer y Cynllun Gweithio Unigol	78,267	-	78,267	Trefniadau gweithio unigol newydd yn weithredol yn Ebrill 2014.
Swyddog Cyfathrebu Mewnol dros dro	56,378	978	55,400	
Adnewyddu offer yr Argraffdy	15,000	-	15,000	
Costau diswyddo'r Adran	2,380	2,380	-	
Adolygiad Strategol ym maes Anghenion Dysgu Ychwanegol	191,730	75,000	116,730	
Cyfanswm Adnoddau Dynol	871,537	141,418	730,119	

Strategol a Gwella

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Dal grantiau a glustnodwyd ar gyfer pwrpas penodol ond heb eu defnyddio hyd yma	63,268	-	63,268	Gofyniad technegol ar gyfer dal arian y grantiau.
Partneriaeth Gwynedd a Môn	188,340	-	188,340	Cronfa wedi sefydlu yn ddiweddar, gyda galw ar y gronfa.
Caffael arbenigedd allanol i gynorthwyo'r Pwyllgorau Craffu	22,040	-	22,040	Nid oes unrhyw gefnogaeth ariannol arall ar gael i'r Pwyllgorau Craffu.
Cyflawni cynlluniau ôl troed carbon	14,590	-	14,590	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Strategaeth Gymunedol	145,695	-	145,695	Ymrwymadau eisoes yn erbyn y gronfa. Gyda'r angen am y gweddill er mwyn cael yr hyblygrwydd i ariannu cynlluniau allweddol dros dro o 2014/15 ymlaen.
Trefniadau Caffael Gogledd Cymru	16,500	-	16,500	Ymrwymadau mewn perthynas â threfniadau partneriaeth.
Gweithredu cynlluniau arbedion	47,000	-	47,000	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Ariannu prosiectau sydd yn cefnogi amcanion Prosiect Lleihau Ôl Troed Carbon	60,673	25,000	35,673	Rhan o'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Swydd rheolwr prosiect	98,723	-	98,723	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Gofynion "Democratiaeth" - i gwrdd gyda gofynion aelodau	264,094	163,872	100,222	Elfen o'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Swydd Dadansoddwr Effeithlonrwydd	7,800	7,800	-	
Cynllun Monitro Iaith	5,737	5,737	-	
Ymrwymadau, Cynlluniau a Phrosiectau	49,590	49,590	-	
Swyddog Polisi, Gofal Iechyd a Lles	36,610	36,610	-	
Swyddog Pobl Hyn	25,930	25,930	-	
Hyfforddai Caffael	5,000	5,000	-	
Cyfanswm Strategol a Gwella	1,051,590	319,539	732,051	

Cefnogaeth Gorfforaethol

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Gor/tanwariant yr Adran Newydd, sef yn cynnwys sefyllfa y cyn Adrannau Adnoddau Dynol a Strategol a Gwella	518,195	258,511	259,684	
Cyfanswm Cefnogaeth Gorfforaethol	518,195	258,511	259,684	

Corfforaethol

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Reserf Cyfalaf, sydd yn ariannu'r rhaglen gyfalaf	6,402,738	-	6,402,738	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Cyfalaf, ar gyfer lleihau costau benthyca (heb gefnogaeth) yn y dyfodol	3,026,248	-	3,026,248	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Cyfalaf, ychwanegied tuag ofynion o fewn y rhaglen gyfalaf	998,000	-	998,000	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
System Adnoddau Dynol/Cyflogau	122	122	-	
Adfer Cynnal a Chadw Disgyn o Uchder	10,965	-	10,965	Gwneir defnydd o'r gronfa.
Adolygiad Tâl, darpariaeth ar gyfer costau ac ymlygiadau perthnasol	162,976	22,000	140,976	
Prosiectau Corfforaethol	137,047	-	137,047	Gwneir defnydd o'r gronfa.
Gofyniad yn erbyn Cronfeydd Adnewyddu y Cyngor	1,600,000	-	1,600,000	Sefyllfa yn parhau yn dilyn penderfyniad y cyn Weithgor Craffu Materion Arbenigol Cyllid ac i'w netio yn erbyn balansau y gwahanol gronfeydd adnewyddu adrannol.
Rheoli Risg - ariannu'r swydd Swyddog Rheoli Risg ac unrhyw gostau perthnasol arall	448,155	348,155	100,000	
Prosiect Ymgysylltu	60,000	40,000	20,000	Rhan o'r adnodd wedi ei ymrwymo - at ddefnydd Her Gwynedd.
Dirwasgedd, darpariaeth o ganlyniad i addasiad cyfradd TAW ar gyfer prosiectau perthnasol	33,784	33,784	-	
Ymateb i ofynion corfforaethol yr Adolygiad ar y Cyd Gwasanaethau Cymdeithasol	57,710	57,710	-	

Parhad Corfforaethol

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Parc Cenedlaethol Eryri - tanystrifiad gan y Cyngor i'r prosiect Canolfan y Wyddfa	125,000	125,000	-	
Prosiect lle da i Fyw	7,500	7,500	-	
Gwarged y Cyn Gyfadran Adnoddau	733	733	-	
Prosiect Strategaeth Gwybodaeth	30,000	30,000	-	
Prosiect Gweithio'n Hyblyg	- 2	- 2	-	
Prosiect Swyddfeydd	60,130	60,130	-	
Cydggyfeiriant Datblygu'r Economi, darpariaeth ar gyfer cydariannu cynlluniau Ewropeaidd	798,409	-	798,409	Rhaglen waith mewn lle, gydag ymrwymadau yn erbyn y gronfa.
Gofynion perthnasol i addasu Systemau Ariannol	87,764	87,764	-	
Cronfa Ffordd Gwynedd i gynorthwyo'r broses o weithredu Ffordd Gwynedd	297,670	-	297,670	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Trawsfurfio/Buddsoddi i Arbed - darpariaeth ar gyfer newid trefniadau mewnol y Cyngor i fod yn fwy effeithiol ac yn fwy effeithlon ac i fuddsoddi mewn cynlluniau i wireddu arbedion	9,870,794	-	9,870,794	Yr angen yn parhau am y gronfa gyda'r mwyafrif sylweddol wedi ei ymrwymo.
Darpariaeth canolog ar gyfer costau diswyddo i wireddu arbedion	1,352,836	-	1,352,836	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Prosiect Hafod y Gest, Porthmadog	276,772	-	276,772	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Ymateb i ofynion y Strategaeth Cartrefi Preswyl	500,000	-	500,000	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Gwasanaethau Carthffosiaeth Tai	680,558	-	680,558	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Gwarant Amgylcheddol Tai	480,000	-	480,000	Yr angen yn parhau am y gronfa.

Parhad Corfforaethol

Tud. 102

Cronfa	Maint y Gronfa	Swm i'w ildio	Swm i'w Gadw erbyn 2015/16	Eglurhad dros gadw'r adnodd
Reserf tendro contractau, er mwyn ymateb i ofynion newidiol contractau	517,398	-	517,398	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Ymateb i effaith anwastad mewn derbyniad incwm	272,596	-	272,596	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Ariannu Canolfan Gyswllt	18,698	-	18,698	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Materion perthnasol i ddiddymu Cwmni Gwastraff Môn Arfon	127,720	-	127,720	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Cyfraniad i Bartneriaeth Gwastraff Gogledd Cymru	22,067	-	22,067	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Prosiect Rheoli Carbon	569,417	-	569,417	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Benthyciadau Busnes	94,203	-	94,203	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Ymateb i ofynion hawliadau yswiriant a etifedddwyd yn dilyn o gyfrifoldebau y cyn Gyngor Sir Gwynedd	94,348	-	94,348	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Gofynion Hyfforddiant Canolog	402,787	-	402,787	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Adfer	250,000	-	250,000	Mae'r gronfa wedi ymrwymo yn llawn.
Rhagbaratoi Cynlluniau Grantiau Ewrop	150,000	-	150,000	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Diffyg Pensiwn (cyn C.R.T)	1,727,043	-	1,727,043	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Trefn Gwynion y Cyngor	90,000	-	90,000	Cronfa wedi ei sefydlu yn ddiweddar, gydag ymrwymadau yn ei herbyn.
Cynorthwyo Strategaeth Ariannol 2014/15	250	-	250	
Uned Bryn Llwyd	189,000	-	189,000	Mae'r adnodd wedi ei ymrwymo.
Llog Cronfa Degwm Cyngor Gwynedd	26,751		26,751	
Ymateb i ofynion Diwygio Lles a pherthnasol	400,000		400,000	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Yswiriant Atebolrwydd	1,353,512	-	1,353,512	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Yswiriant Cerbydau	400,737	-	400,737	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Hawliadau Yswiriant	- 147,048	-	- 147,048	Yr angen yn parhau am y gronfa.
Yswiriant Adeiladau	1,067,095	1,000,000	67,095	Yr angen yn parhau am elfen o'r gronfa.
Cyfanswm Corfforaethol	31,932,480	1,812,896	30,119,584	

CYFANSWM CRONFEYDD A RESERFAU =	52,071,445	4,486,685	47,584,760
--	-------------------	------------------	-------------------

BALANS WEDI EI ILDIO (ac yn destun argymhellid)	4,486,685
--	------------------

CYFANSWM =	52,071,445
-------------------	-------------------

BLAENRAGLEN WAITH

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Dyddiad trafodaeth yn y Cabinet	Eitemau i'w trafod	Aelod Cabinet
Chwarter 1 2015/16 – 1 Ebrill – 30 Mehefin 2015		
23 Mehefin 2015	Cynllun Rheoli Carbon	John Wynn Jones
	Ysgol Machreth - Dalgylch Ysgol y Gader	Gareth Thomas
	Adolygiad o Gronfeydd	Peredur Jenkins
	Cymeradwyo Cynllun Strategol 2015/16	Dyfed Edwards
	Blaenraglen waith Cabinet Cyngor Gwynedd	Dyfed Edwards
Chwarter 2 2015/16 – 1 Gorffennaf – 30 Medi 2015		
14 Gorffennaf	Datblygu safle Frondeg	W Gareth Roberts
	Cyllideb Refeniw 2015/16 – Adolygiad Chwarter Cyntaf	Peredur Jenkins
	Rhaglen Gyfalaf 2015/16 – 2017/18 – Adolygiad Chwarter Cyntaf	Peredur Jenkins
	Rhaglen Toriadau	Peredur Jenkins
	Cynllun Cyflogaeth Llŷn ac Eifionydd	Mandy Williams-Davies
	Rhaglen Datblygu Gwledig	Mandy Williams-Davies
	Ardal Gwella Busnes Bangor a Chaernarfon	Mandy Williams-Davies

Dyddiad trafodaeth yn y Cabinet	Eitemau i'w trafod	Aelod Cabinet
	Adolygiad Strategol Priffyrdd	John Wynn Jones
	Strategaeth Ffordd Gwynedd	Peredur Jenkins
15 Medi	Dyfodol Darpariaeth Addysg yn Nalgylch Ysgol y Berwyn – penderfyniad statudol	Gareth Thomas
	Adroddiad Blynyddol Cyngor Gwynedd 2014/15	Dyfed Edwards
	Adolygiad Strategol o Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad	Gareth Thomas
Eitemau i'w trafod yn Chwarter 2 2015/16 ond heb ddyddiad wedi ei bennu.		
	Cyfeiriad Strategol i'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd	Ioan Thomas
	Strategaeth Cyfranogi Plant a Phobl Ifanc	Mair Rowlands
	Strategaeth Technoleg Gwybodaeth	Peredur Jenkins
	Canolfan Hamdden Glaslyn	Mair Rowlands